

Karel Weinfurter

Cesta
Královská

KAREL WEINFURTER

CESTA KRÁLOVSKÁ

(ZLATÁ BRÁNA K MYSTICE)

III. VYDÁNÍ

1991

EDICE PSYCHÉ

Předmluva.

Již dávno jévíla se potřeba malého spisu, lidově napsaného, ve kterém by byl přehledný a snadně pochopitelný souhrn všech nauk mystických, které se nám zachovaly, jakož i těch, které vyšly najevo z naší vlastní praxe, od našich vlastních žáků.

Spisovateli je známo, že velmi mnozí čtenáři byli uvedeni do rozpaků o jistých jemnějších mystických názorech nebo i pokynech, když na příklad četli naše překlady mystiků středověkých, jako Molinose, Tomáše Kempenského a jiných a ihned nato zase Mistra Kerninga.

Všude je sice jádro stejné, protože pravda je jenom jedna, ale její roucho je vždy jiné, nebo jen zdánlivě jiné. Tu je třeba mít na paměti, že každý zasvěcenec, poznavší pravdu, vidí ji osobně čili individuálně a i když ji poznal celou, jeho osobní já, poněvadž se vzdělal a vyrostl v jiných po-

měrech než druhý, může ji podávati jiným lidem jinakým způsobem než adept druhý.

Tím větší je pak takový rozdíl mezi starými Mistry a na příklad modernějším Kerningem. Ostatně staří Mistři, jak víme, nikde neudávají podrobnějších návodů o mystickém cvičení, kdežto v Evropě je Kerning Mistrem jediným, který udává v tomto směru podrobnosti, které sice starým Mistrům musily býti známé, ale buď se nám nezachovaly, nebo jsou někde ukrývány v knihovnách. Jejich návody byly také celkem podávány jenom ústně v tajných společnostech nebo přímým hovorem s žáky. A tak často nebyly vůbec napsány.

Proto ještě horší je poměr mezi naukami západními — o mystice — a východními — o jógu. Věc je táž, ale Indie je nám velmi vzdálena nejen dobou, nýbrž i způsobem myšlení. Zde čtenář často musí bojovat se starými výrazy v sanskrtu, kterých vůbec někdy není možno jediným slovem přeložiti a pak ještě s mentalitou starých indických Mistrů i moderních jóginů. Jenom ti jóginové, kteří přišli na Západ do Ameriky nebo i Evropy, jako Swami Vivekananda, nebo, kteří byli vychováni západní kulturou, jako mnozí žáci Rama Krišny, dovedli se přizpůsobiti západnímu duchu a jsou proto srozumitelnější.

Z těchto předpokladů jsem napsal tuto knížku pro všechny upřímné přátele mystiky, aby jim byla jakýmsi vodítkem a světélkem, jednak ke studiu různých spisů a také k Cestě.

Nynější naši čtenáři jsou na tom mnohem lépe, než my, když před čtyřiceti léty jsme si založili první mystický kroužek v Praze a když jsme nevěděli vůbec, kde začít a když spisy, jež jsme měli po ruce, byly nejrozmanitějšího obsahu a když nebylo nikoho, kdo by nám poradil.

Ale i dnes jsou čtenáři, jimž je obtížno udělati si jakýsi jasný přehled mystické nauky. Nemají pojítka mezi různými výroky Mistrů a málo je těch, kteří poznají naráz příbuznost rčení a rad zdánlivě si odporujících.

Velikou překážkou je nesnadné srovnání bible s naukami pravých mystiků a jóginů. A protože náš lid je většinou vychován křesťansky a rád se obrací k bibli, jsou jeho názory založeny na zevním smyslu bible a ten se nejméně hodí k podpoře výkladů mystických. Bible má totiž trojí význam a tudíž také trojí obsah. Jeden je zevní, jednak historický a jednak hmotný, druhý je zevně náboženský, t. j. takový, že slouží zevnímu člověku, hlavně jako morální opora a v prostém člověku probouzí víru. Třetí však a jedině pravý význam je symbolicko-

mystický a v něm je třeba jediné hledati duchovní pravdy. V něm jsou také obsaženy mystérie všech nauk mystických. Tento význam je velmi skrytý a neznají jej ani theologové (ti se obírají právě významem druhým).

A tu je největší obtíž v tom, že nábožensky založený člověk, který chce v bibli hledati poučení nebo útěchu, nemá vodítka, jak rozlišovati tyto tři významy každého téměř slova biblického. To se týká nejen Starého Zákona, který byl sepsán hebrejsky, ale též Nového Zákona, jenž byl sepsán většinou aramejsky — až snad na evangelium svatého Jana, které bylo nepochybně sepsáno řecky. Mám dobrého přítele, doktora theologie, který pracoval kdysi ve vatikánské knihovně a jenž je zároveň také doktorem filosofie. A ten mně nedávno řekl, že na př. slovo „hřích“ má v řečtině p a t e r o výrazů, ale v překladech evangelíí do kteréhokoliv jazyka nalézáme vždy jen slovo „hřích“ a nic jiného! Co z toho následuje, hledě k přesnému znění evangelíí, je snadno pochopitelné. Nemáme přesných překladů těchto nesmírně důležitých dokumentů.

Mnohem hůře je to ještě s překlady Starého Zákona. V překladech bible do všech jazyků z hebrejštiny je kardinální chyba již v prvním slově I. Knihy Mojžíšovy. A tato

chyba je základem všech omylů ve výkladech této knihy a je také základním omylem stran pochopení stvoření světa.

A tak i mnozí naši žáci se dosud domnívají, že stvoření světa, jak je líčeno v bibli, sluší bráti doslovně. Zatím je význam slov Mojžíšových zcela jiný.

Ono slovo zní, jak jsem vyložil již jinde: berašit. Je překládáno: Na počátku. Místo toho má toto slovo pravý a správný význam: V h l a v ě. Neboť raš je hlava a „b“ (be) je „ve“. To tedy znamená, že Bůh stvořil . . . „nebe a zemi v hlavě“ čili ve své mysli nebo imaginaci. A v tom je celý omyl. Vývoj vesmíru měl pak učiniti vesmírový č l o v ě k čili Adam Kadmon. Poněvadž však člověk odpadl od Boha, zhmotnil se celý vesmír a stal se takovým, jak jej vidíme dosud.

Z tohoto malého příkladu vidíme, že bez znalosti hebrejštiny a bez znalosti kabbalistických nauk, není nám Starý Zákon naprosto srozumitelný! A tuto pravdu žalostnou se dovidá širší veřejnost teprve teď, když křesťanství trvá již dva tisíce let. Jenom kabbalisté, mezi nimiž bylo a je velmi mnoho křesťanů, a zasvěcenci to věděli. Proto také indická nauka o stvoření světa, kde není ani symbolů, ani zakrytých tajemství, jako jsou v bibli,

podává nám zcela jiný a pravdivý obraz vývoje světa a všech tvorů zcela jasně.

Tato malá knížka nemůže ovšem obsahovati výklad všech nejasných nebo záhadných a temných míst z Písma. K tomu by bylo třeba velmi obsáhlého díla, jako je moje kniha: „Bible ve světle mystiky“, která však vysvětluje jen Nový Zákon. Dnes není možno ani pomyslit na dílo takové, neboť nebylo by pro ně nakladatele. Po případě by bylo velmi záslužné, když by někdo přeložil některé kabbalistické dílo z jazyka francouzského nebo anglického.

A tak končím tuto předmluvu s přáním, aby posloužila všem čtenářům tak, jak to bylo mým úmyslem. Je to zase ovšem jen pokus nedokonalý o úkol, který by vyžadoval díla většího, k němuž snad někdy také dojde. Ale i tak posílám tuto knihu do světa s pocitem vykonané povinnosti.

Na Král. Vinohradech, v lednu r. 1936.

Karel Weinfurter.

Bůh a stvoření světa.

Psátí o Bohu je obyčejnému člověku věci nejvýš nesnadnou, ba nemožnou. Musí se při tom opíratí o stávající svaté knihy, které byly sepsány největšími mudrci, nebo diktovány samým Bohem, jako jsou některá svatá Písma indická.

Nejlepším pramenem vědění o Bohu, pokud je toho ovšem schopen lidský rozum, je a zůstane Bhagavad Gita.

Vezmeme tedy ku pomoci na příklad kapitoly IX. této knihy. Tam se praví asi toto: Bůh poučuje svého věrného Ardžunu čili člověka o své bytosti a praví k němu, že mu líčí královské vědění a královské tajemství a pravdu, kterou mají znáti všichni lidé, neboť když jí neznají, nenalézají Boha a musí se vraceti stále do nových vtělení.

Bůh dále praví, že nemá sice projeveného tvaru, což jest t. zv. božství absolutní, které nemá pražádných vlastností, ale že celý vesmír jest Bohem rozprostřen a že všechny bytosti sídlí v Bohu, ale Bůh nesídlí v nich. Aníž kterákoliv věc nebo bytost je v Bohu,

je přece jenom Bůh podporou všech bytostí a tak tvoří všechny věci.

Na jedné straně tedy praví božství, že věci a bytosti v něm sídlí a ihned v následující větě praví Bůh, že v něm věci a bytosti nejsou. To znamená veliké tajemství. Věci sídlí v Bohu, ale ne v jeho božském Já. Duch boží jest nositelem všech věcí, ale není v nich uzavřen. A Bůh používá zde obrazu a praví, že tak jako vzduch se pohybuje volně všude, a že přece jenom zůstává v prostoru, tak jsou veškeré bytosti v Bohu.

Již z těchto slov vzniká jiná představa o Bohu, než jakou má obyčejný člověk, když je odkojen kteroukoliv zevní naukou náboženskou. A tu opakuji a tvrdím znovu: Kdo chce býti pravým mystikem, ten musí, když nastoupil svoji cestu, nebo když ji nastoupit chce, odvrhnouti od sebe veškeré svoje dřívější představy o Bohu, protože všechny takové představy jsou nesprávné a falešné a ukáží se později jako největší překážky na Cestě.

A právě tak, jsou na omylu zase ti, kteří by mystickou cestou chtěli hledati Pána v jeho stavu absolutním, poněvadž o tomto Jeho stavu nelze míti pražádného pochopení a pražádné představy, a proto se na absolutní stav božství nikdo soustřeďovati nemůže. Nechť si každý jen vzpomene slov Mistra Rama Krišny:

„Nejprv poznej Boha ve tvaru a pak Ho teprve můžeš poznati bez tvaru.“

Bůh projevený má nesmírně mnoho tvarů, ale v každém tvaru je to Bůh týž. Byli světci a mudrci, kteří poznali Boha jen v jistém tvaru a kázali to svým žákům, a byli zase jiní, kteří poznali Boha v jiném tvaru, a také to kázali. Všichni tito světci mluvili pravdu stejně a přece každý líčil Boha jinak — podle toho, jak Ho poznal. To bylo a je jednou z příčin všelikých neshod mezi nevědomými žáky, kteří si nemohli vysvětliti jak Bůh by mohl vypadati jednou tak a jednou jinak. Poněvadž tato věc by mohla býti vlivem takového omylu velkým nebezpečím pro žáka mystiky, poněvadž by mohla podlomiti jeho víru, napsal jsem, že každý na mystické cestě nebo před ní, musí odvrhnouti od sebe veškeré svoje dřívější představy o Bohu.

Dále se praví v Bhagavad Gitě v téže kapitole, že Bůh je stejně obřadem jako obětí, jako obětním darem a svatou formulí a také ohněm a vůní vykuřovadla. Bůh praví o sobě že je matkou a otcem vesmíru a jeho uchovatelem a také všemi svatými knihami. Dále je cílem, živitelem, Pánem, svědkem, příbytkem, útočištěm, přítelem, pramenem, koncem, místem trvání, zásobárnou a věčným semenem.

To vše jest nejen doslova pravda, ale na mystické cestě lze to také prakticky poznati,

třebaže v citované knize je to uváděno symbolicky. A v kapitole X. praví zase Pán: že jest Já, které sídlí v srdci všech tvorů. Je také počátkem a prostředkem a koncem všech tvorů. Mezi světy jest sluncem, mezi Bohy je Indra a mezi tvory je rozumem. Mezi zbraněmi je hrom, mezi počítajícími je časem, mezi zvířaty je tygrem. A tak ze všeho stvořeného je vždycky začátkem a koncem a také středem. Mezi písmenami je samohláskou A. Z ročních počasí jest jarem, mezi podvodníky jest hrou v kostky, u silných je silou a vítězstvím a dobrotou dobrých. Je také schválením Zákona, když to učinili zástupci vlády, a je mlčením v tajemství a moudrostí v moudrých. Nic živého a neživého neexistuje bez Boha. A potom Bůh dokládá, že každá bytost, která má nějakou moc nebo štěstí nebo sílu rozeznávací, má to jen z jisté části moci boží.

A když se potom zjevil Bůh Krišna člověku Ardžunovi ve své ohromné slávě, byl člověk naplněn hrůzou a mezi jiným pravil: „Veliký Duchu, jak by se ti neklaněli, když jsi prvním věčným tvůrcem a stěžejem vesmíru. Ty jsi vše a nic, ty jsi nevyčerpatelná třešť, která stojí za vším. Ty jsi prapůvodní Bůh, starý Duch, ty jsi nejvyšším místem vyhlazení tohoto vesmíru, ty jsi vědec, ty jsi vědění a také

jsi nejvyšším sídlem, ó ty s nesčíslnými formami, neboť tebou jest vesmír naplněn."

Mnozí lidé se pozastavují nad líčením Boha ve Starém Zákoně, a tvrdí, že tam je líčen Bůh jako bytost mstivá, která jenom trestá. Na druhém místě však na sta světců, jóginů a Mistrů zase tvrdí, že Bůh jest nekonečná a nepochopitelná láska. Jak lze srovnati tyto dvě představy?

Bůh israelský je líčen v jednom aspektu, poněvadž toho bylo třeba, aby národ israelský byl podroben strachem. To jest jeden aspekt boží. Ale ve druhém je Bůh líčen jako nekonečná láska a to je také správné, neboť Bůh je stejně tvořitelem vesmíru jako jeho ničitelem. Každý mystik ví, že vesmír vyplynul z Boha a že se k němu musí zase vrátit. A člověk ve své nepatrnosti rád přikládá Bohu lidské vlastnosti, aby se mu zdál snáze pochopitelným. To je však největší omyl a největší chyba. V jedné poučné větě se pravi také o Bohu, že je vše a že je nic. Toto nic se právě vztahuje na Boha neprojeveného, na Boha absolutního bez vlastností a tvaru, kdežto Bůh projevený ve vesmíru je zase vše.

Z předchozích úryvků je jasno, že Boha nemůže nikdo pochopit, kdo ho nepoznal a že vše, co o něm lze říci lidským jazykem je Boha vzdáleno a že každé jeho líčení je ještě méně než chabý stín skutečnosti. To již vy-

cháží najevo z výroků všech zasvěcenců o Bohu, kteří tvrdí, že jedině Bůh existuje a vše ostatní že je pouhým klamem.

Než přistoupíme k vlastnímu vztahu Boha k člověku, je třeba povědět něco o stvoření světa a hlavně o vzniku člověka.

Bible nás poučuje, že svět byl stvořen v šesti dnech. Toho nelze ovšem brát doslovně. I když bychom se domnívali, že každý takový „den“ trval miliony let a když bychom věřili, že Bůh tak dlouho svět tvořil, bylo by to mylné. Podle uvedené drobnosti z hebrejské bible o slově „berašit“ v naší předmluvě, víme, že svět stvořil Bůh v jediném zlomku okamžiku a sice svou imaginací čili ve své hlavě. Důležitá jsou však slova biblická: „Učiňme člověka k obrazu svému!“

První člověk byl tedy stvořen k obrazu božímu, t. j. podobal se Stvořiteli. A dále se praví v bibli v I. kap. 1. knihy Mojžíšovy verš 27: „I stvořil Bůh člověka k obrazu svému, k obrazu božímu stvořil jej, muže a ženu, stvořil je.“

Z tohoto textu vidíme zřejmě, že je tu zase chyba v překladu. Má totiž býti stvořil jej a nikoliv stvořil je. V tom je veliký rozdíl. Ten, kdo překládal naši bibli, nevěděl, že prvý člověk, Adam Kadmon, byl obojpolhavní, že byl mužem a ženou v jednom. Z toho následuje známá okolnost, ačkoliv je to veliké

mysterium, že také Bůh jest obojího pohlaví, že jest muž i žena. A právě proto, že první člověk byl stvořen k obrazu božímu, musil býti také mužem a ženou v jednom.

Rozdělení pohlaví se stalo teprve mnohem později, když nadešla jiná epocha stvoření, ale to je popsáno teprve ve II. kap. citované knihy Mojžíšovy ve verši 7. Tam se praví: „I učinil Hospodin Bůh člověka z prachu země a vdechl v chřípě jeho dchnutí života, i byl člověk v duši živou.“

Ale to byl zase jiný člověk než onen prvý, neboť zde byla pohlaví již oddělena, proto- že v téže kapitole byla stvořena ěva z žebra Adamova. Přes to tito první lidé neměli hmotných těl, což vysvítá z verše 25., kde se praví, že oba byli nazí, Adam i žena jeho, a nestyděli se.

Teprve po pádu člověka prvního, po jeho opuštění Boha, nastávalo poznenáhlé zhmotňování lidského těla, až se stalo tak hmotným, jako je nyní. Toho ovšem Mojžíš nepopisuje.

Musíme míti na mysli, že onen vesmír, jak jej teď chápeme svými smysly, vznikl rovněž postupně zhmotňováním se světů čistě duchovních, ale velmi pomalým postupem. Po jediném okamžitém popudu, který vyšel z Boha, počaly veškeré síly pracovat, působíce na sebe, a tak pomalu, velmi pomalu,

za miliardy let, vznikl konečně vesmír hmotný, jak jej vidíme teď.

Rovněž také naše země musila vzniknouti takovým postupem se vším, co na ní žije i nežije.

Vezmeme-li ku pomoci nauku o vývoji světa a člověka podle nejstarších indických spisů, musíme přiznati, že tak zvaná theorie Darwinova, která ovšem líčí jenom malý úsek, ba jen útržek celého vývoje, není nesprávná. Ale na druhé straně není zase správné domnívati se, že by byl člověk „povstal z opice“, jak by chtěli tvrditi někteří, již ani Darwinovy theorie dobře nepochopili. Mezi člověkem a opicí je nepřeklenutelná propast. Člověk má v nitru božského ducha vyvinutého ve svědomí (buddhi), čehož opice nemá.

Tělesně je ovšem člověk opici více než podoben, poněvadž má všechny orgány jako ona, ale duševně a zvláště duchovně je tu veliká vzdálenost.

Duše, po indicku živa, prošla všemi říšiemi tvorstva, neboť po pádu prvního člověka se živa musila spojití s hmotou a nyní jest zase jejím úkolem, odpoutati se dokonale od hmoty. Jenom tak se duše může vrátit k Bohu, od kterého vyšla. K tomuto odpoutání jí pomáhá na prvních stupních sama příroda. Když však duše dosáhla sebe-

vědomí, což se stalo teprve v člověku, tu nastává jí práce samostatná. Příroda jí sice pomáhá, ale na vyšší úrovni, již nikoliv na hmotné, nýbrž na úrovni nadsmyslné, ale duše musí, poněvadž umí rozeznávat dobro a zlo a protože nabyla do jisté míry svobodné vůle, pracovat sama ke svému osvobození a sice cestou jógickou čili mystickou.

Indové znají velmi přesné rozčlenění tohoto postupu duše od zdánlivě neživé, ale ve skutečnosti živé hmoty, až ke člověku.

Když se duše spojila s hmotou, tu podle indického učení musí projít všemi říši tvorstva a sice od rostlin počínajíc.

Tento stupeň se jmenuje „tvorové zrození ze zárodků“ čili semen. To je říše roslinná.

Druhá říše se jmenuje „tvorové zrození z potu“. To jsou všechny druhy hmyzu a drobných živočichů, jako červů a podobných.

Třetí říše se jmenuje „tvorové zrození z vajíčka“. Sem patří říše ryb, obojživelníků a ptáků.

Čtvrtá je pak nazvána „tvorové zrození z lůna“. To jsou vyšší živočichové jako ssavci a člověk.

Všichni tito tvorové včetně člověka podléhají zákonu samsary, to jest kolu znovutělování. Jakmile duše dosáhla jistého stupně, podléhá však také zákonu karmy, totiž tvoří si svoje osudy a okolnosti svých příštích ži-

votů. A to tím více, čím více je si vědoma své zodpovědnosti.

Ale Indové věděli dokonce, jak dlouho duše musí putovati v každé říši. Tak v říši rostlinné putuje a zrozuje se dva miliony let. V říši tvorů zrozených „z potu“ čili hmyzů, vtěluje se jeden milion a stotisíc let, v říši obojživelníků a ptáků trvá její vtělování jeden milion a devět set tisíc let a v říši ssavců, dokud duše nedosáhne stupně lidství, vtěluje se tři miliony a čtyry sta tisíc let.

V člověku pokračuje pak duše v životech barbarských národů, než se stane osobou civilisovanou, dvě stě tisíc let.

V nižších říších má duše jen jakési kolektivní čili souhrnné vědomí. Tvoří sice karma, ale tato karma je vedena přírodou a všem těm duším pomáhají k novému vtělení devové (bohové), kteří v každé říši vládou. Rosikruciani tvrdí, že tento úkol plní duchové živlů, kteří jsou podřízeni oněm devům.

Když by se člověk, jakmile nabyl svobodné vůle, podřídil úplně nauce a nevedl život proti zákonům přírodním a božským, byl by přímo veden k osvobození. Ale jak se věci mají, nastává tu svobodná volba a ta vede u většiny k životům a smrti čili k opakovaným vtělením.

Složení člověka a neviditelné světy.

Člověk je bytost složená. Nemá jen hmotné tělo, nýbrž ještě šest složek vnitřních, kterých věda dosud nezná. Abychom se neopakovali, poněvadž složky člověka jsou popsány důkladně na př. v mé knize „Vnitřní člověk a Hadí Síla“, uvádíme jen krátce, že člověk má v nitru šest skrytých principů. Z nich nejnižší tři spolu s hmotným tělem jsou smrtelné a tři vyšší nesmrtelné.

Na druhém místě je tělo astrální, co do tvaru úplně se shodující s tělem hmotným. Pak je tu životní síla čili prana, která spojuje tělo hmotné a astrální v celek, a konečně je tu čtvrtý princip, kama, který sídlí ve spodní části těla hmotného a jenž představuje všechny nižší chtíce a sklony člověka. Kamický živel vede k ukájení hladu a žízně a jiných potřeb tělesných, ale je také střediskem všech vášní a neřestí. To je tedy čtveřice smrtelná.

Dále je manas, čili lidská duše. Ta má dva póly. Jeden je obrácen k šestému principu čili Buddhi, jenž je božskou duší. Druhý pól směřuje k smrtelné čtveřici — hlavně však ke kamě. Podle toho, kam se manas více kloní, tvoří si karmu buď černou nebo bílou. Černou

karmu tvoří sklony k žádostem světským a bílou karmu tvoří dobrými skutky a hlavně držením na uzdě hněvu, lakoty a smyslností. To jsou totiž podle Bhagavad Gity tři brány vedoucí do pekel a také k novým vtělením, v nichž musí duše pykati za své špatné činy. Bílá karma vede však duši stále výše a výše až k poznání a nastoupení Cesty mystické. Jedině tato cesta prakticky prováděná, vede k úplnému osvobození duše od hmoty a ke spáse.

Poněvadž většina lidí podléhá sklonům obojího druhu, vzniká tu otázka, co se děje s manasem čili s lidskou duší po smrti, když člověk konal dobré i zlé činy.

V takovém případě jedna část jeho duše se musí rozplynouti po tělesné smrti, poněvadž byla stržena s astrálním tělem a s karmou a pranou do nejnižšího neviditelného světa — do astrálu — a tam se tyto tři nižší principy rozpadnou do svých elementů tak jako se hmotné tělo rozpadne v zemi. Ale druhá část manasu je vynesena se šestým principem (buddhi) a s božským sedmým principem do nebes, aby tam zažila na nějakou dobu blaženého stavu, načež se zase vrací do nového vtělení.

Šestý princip je božskou duší a je nesmrtelný, neboť je to přímý odraz božského ducha a v člověku normálním se jeví jako

hlas svědomí. Božská duše má již vysoké síly duchovní a může tudíž člověka buď ve snu nebo i za bdění inspirovati k dobrým skutkům nebo ho i varovati. Tato božská duše je absolutně jasnovidná.

První člověk měl tuto božskou duši úplně rozvinutou a proto ovládal všechny světy, i nejvyšší nebesa a mluvil tváří v tvář s Bohem. Gnostikové a středověcí mystikové nazývají tuto božskou duši Pannou Sofií, což jest po česku Panna Moudrost.

Konečně sedmým principem je Duch Svatý, který sídlí v podobě malého plámenku nebo jiskry v prsou každého tvora. U člověka je tento svatý plamen podle indických spisů velikosti palce a směřuje ovšem jako plamen svíčky do výše. Indové nazývají božského Ducha v člověku Atma, nebo také Dživatma, na rozdíl od Boha vesmírového, který se jmenuje obvykle Atma nebo Išvara.

Všechny složky člověka odpovídají jistým světům, kterých je ve vesmíru nesčíslné množství. Některé jsou viditelné, ale většina je jich neviditelných. Některé tyto světy jsou neutrální, některé jsou světem blažených a jim říkáme nebesa a některé jsou zase oblastmi, v nichž lidské duše a také jiné bytosti trpí a ty jmenujeme pekla. Ve všech třídách těchto světů sídlí jim odpovídající bytosti a proto jest vesmír naplněn ohrom-

ným počtem bytostí neviditelných, které jsou rozmanitých stupňů od bohů a andělů až k démonům. Ale je mezi nimi také mnoho řádů bytostí, které nejsou ani dobré, ani zlé.

Podle indických knih přechází lidská duše u barbarského člověka, kdy tedy ještě nemá úplné zodpovědnosti, prostě do světa nízkých duchů. Tam nějakou dobu vytrvá a potom se automaticky vrací do nových vtělení. Ale čím dále lidská duše pokračuje, jak vpředu vylíčeno, tím více se mění její osud v posmrtném stavu mezi dvěma vtěleními. Protože tvoří vědomě karma, musí se odebrat po smrti někdy do některých nebes, aby tam vyžila ovoce dobrých svých skutků a pak zase musí sestoupiti do některého nižšího světa, aby tam trpěla. Z toho vidíme, že karma se částečně vyrovnává v neviditelnou a s druhé části se vyrovnává teprve ve hmotném vtělení. Toto vyrovnávání karmy v duchovním stavu není ovšem žádným pokrokem, nýbrž jen částí splácení starého dluhu, jehož větší část musí býti splacena v životě hmotném.

Není možno vypočítávati zde všechna nebesa a všechna pekla, ani všechny řády duchů, které existují ve vesmíru. Vše to nalezneme čtenář podrobně popsáno a vysvětleno v mé knize: „Patandžaliho výroky o jógu“, která vyjde tiskem.

Cesta k Bohu.

Chceme-li mluvit o cestě k Bohu, což jest jóga nebo-li mystika, nemůžeme pominouti těch, kteří tuto cestu ukázali lidem, kteří ji na zemi přinesli, a svým učením rozšiřovali. To jsou t. zv. Avatary, čili vtělení boží na zemi. Je jistý zákon, podle kterého sesílá Bůh na zem vždy po určité době svoje vtělení mezi lid. A to se jmenuje Avatar. Takový Avatar je vtělení božství, které se objeví brzy zde a brzy tam, ale po každé, když je lidstvo buď celkově nebo v některé zemi v mravním úpadku a objeví se jako člověk a potom učí a káže duchovní nauku a ukazuje lidem po případě svým vlastním životem cestu k Bohu.

Takovými Avatary byli mnozí, na př. indický Bůh Višnu se vtělil mnohokrát na zem jako duchovní vůdce lidstva. Také Bůh Krišna byl Avatarem a rovněž Buddha a mnozí jiní.

Posledním Avatarem čili vtělením božím na zemi, je náš Spasitel, Ježíš Kristus, který právě svým životem ukázal nám cestu mystickou, kterou má jíti každý křesťan. Je však zajímavé vědět, že i mnozí jiní bohové, kteří se vtělili na zemi, jako na př. egyptský Osiris, byli pronásledováni a usmrceni, aby pak vstali z mrtvých právě tak jako Kristus,

takže při každém novém Avataru se objevují okolnosti velmi si podobné.

Jsou to předně tyto zvláštní charakteristické známky: Každý Spasitel se zrodí z panny a sice přímým vlivem božského Ducha, tedy bez součinnosti muže pozemského. Za druhé, každý Spasitel, jakmile se objevil na zemi, je jako takový znám jen několika málo lidem, t. j. vyvoleným zasvěcencům. Ostatní svět nemá ani tušení, kdo přišel na svět. Dále každý Avatar je za života pozemského pronásledován, ale vstane zase z mrtvých. A konečně každý Spasitel přinese lidstvu novou duchovní nauku o přímé Cestě k Bohu.

Z toho plyne, že každý Spasitel založí nový nějaký druh náboženství. Důkazem toho všeho jsou jednak dějiny a jednak tradice čili ústní podání v legendách a ve svatých Písmech.

Tak zvaná svatá Písma měly všechny země a všichni národové, počínaje od nejstarších dob. Všechna Písma svatá se shodují v tom, že učí člověka, jak má zařídit svůj pozemský život, aby dosáhl zcela jistě poznání Boha. Toto poznání se jmenuje v křesťanství spásou.

Ale právě v zevním křesťanství je pojem záchrany, čili sprostění se nového vtělování, poněkud zakryt nesprávným výkladem spásy. V křesťanství se totiž rozumí „spásou“ vstou-

pení na nebesa po smrti. Poněvadž křesťanské církve nemluví nic o reinkarnaci čili vtělování se duše znovu a znovu do nových těl, je tu jakási mezera ve správných výkladech. Odpadá tu jakákoliv představa karmy, jakož i představa pozvolného vývoje až k onomu bodu, kdy člověk se stává sám bohem, poněvadž se jeho duše s Bohem naprosto spojila a s ním splynula. Proto tu není oné logiky, jakou nalézáme v náboženských soustavách jiných, hlavně v indické. Sluší dodati, že rovněž i židovská kabba'a učí zákon o reinkarnaci.*)

Dále ovšem v křesťanství také odpadá nauka o dosažení naprostého osvobození čili spásy již v lidském těle na této zemi. Takový zasvěcenec, který toho dosáhl, jmenuje se v Indii Dživanmukti.

Je to tím podivnější, že ve Starém Zákoně jsou uvedeny právě některé příklady takových lidí, kteří na zemi již této spásy nebo tohoto spojení s Bohem dosáhli. Jsou to na př. proroci, jako Henoch a Eliáš. Ti měli tak proniknutá těla božskou silou, že to byla jen zdánlivě těla hmotná, ale nakonec jejich těla beze stopy zmizela. To se shoduje úplně

*) V brzku uveřejníme důkaz, že v původním řeckém textu Nového Zákonu se výslovně mluví o reinkarnaci. Pozn. spis.

s tradicemi indických mudrců, jakož i se všemi indickými spisy o jógu.

Vraťme se však ještě na chvíli k svatým Písmům. Co jsou vlastně svatá Písma národů a jak vznikla?

Svatá Písma jsou buď vypsáním životů různých Spasitelů, nebo také bohů nebo hrdinů. Na druhé straně jsou svatá Písma knihy inspirované přímo Bohem a napsali je v takových případech různí velcí Mistři. Tak na př. naše bible je sepsána jednak Mojžíšem a jednak proroky, kteří vesměs byli velikými zasvěcenci. Nový zákon byl sepsán žáky Krista Ježíše a tedy zase zasvěcenci, anebo jejich žáky.

Zjevení sv. Jana je příkladem knihy přímo inspirované. Je to nejdůležitější a nejhlubší kniha z celého Nového Zákona. Její podklad je veskrze kabbalisticko-alchymicko-mystický, jak jsem dokázal ve svých výkladech k této knize, v díle: „Bible ve světle mystiky“.

Starořecké a starořímské mythy a rovněž i indické Purany, obsahují legendy a tradice o bozích a hrdinech a jiných duchovních velikánech, kteří kdysi žili na zemi. V řeckých a římských mythech je ohromná zásobárna mystické látky a nesmírně mnoho poučení. Ale je třeba míti k ním klíč mystický, neboť jinak čtenář a badatel je sváděn zevní formou těchto mytů k výkladům mylným. Na

příklad mythy o Heraklovi a jiných známých hrdinech jsou obsahu čistě mystického. Jsou v nich popsány vysoké mystické zážitky a stavy, takže z nich lze čerpati mnoho poučení. Podobné mythy mystického obsahu nalézáme u všech národů. Zde jmenuji jen tradice starogermánské o Siegfriedovi a starofrancouzské o Parsifalovi. Oba posledně jmenovaní jsou prototypy pravého mystického člověka, který dosáhl konečné osvobození.

Proto by bylo velmi záslužnou prací, kdyby některý náš mystik zpracoval legendy alespoň těchto dvou hrdinů a vysvětlil je. Ale správně to může jen mystik zasvěcený.

Přímo Bohem inspirované spisy jsou staré indické Vedy. Jejich jméno má stejný kořen jako naše české vědění nebo věda. Jejich stáří je ohromné. Páčí se na mnoho set tisíc let. Jsou to vůbec nejstarší spisy svaté a že se nám zachovaly, sluší děkovati jen okolnosti, že Indové měli již v tak dávných dobách písmo. U národů, kde písmo nebylo, nebo kde se psalo na méně trvanlivý materiál než jsou na příklad palmové listy nebo bambusové deštičky nebo listy třtiny papyrusové (na něž psali staří Egypťané), se namnoze jejich svatá Písma nezachovala.*)

*) Podotýkám, že mnozí badatelé mají za to, že i Slované měli svoje písmo a sice t. zv. runy, které si ovšem přisvojují Němci. Ale

Kromě sanskrtu indického jsou nejstarší písma na světě čínské, dále hieroglyfy egyptské a pak klínové písmo starých národů západní Asie, jako Asyřanů, Babyloňanů a jiných.

V Indii mají novější Písmo svaté a to jsou Upanišady, čili „rozmluvy“. Jsou to vlastně výklady k Vedám. Také mnohé Upanišady jsou nesmírného stáří. Někteří tvrdí, že podle jejich obsahu je znal již indický Noe, který se jmenoval Manu. Ale Manuů měli Indové několik a také zaznamenali několik potop světa.

Mladší svaté knihy indické jsou Purany, které obsahují legendy o bozích a Mistrech. Pak jsou ještě Tantry, čili knihy o posvátné Cestě k Bohu, čili jógu. Těch je mnoho tisíc a jsou většinou sepsány velkými Mistry, jako Upanišady a Purany.

Svatá kniha Egyptská se jmenuje „Kniha Mrtvých“. Její stáří je také ohromné. Některé její kapitoly se páčí co do stáří na 60 až

některé ukázky slovanských run, které byly před léty uveřejněny u nás by svědčily, že toto staré písmo bylo slovanské. Runy byly vlastně tajným písmem náboženským a nepochybně sloužily mystickým tajným společnostem. Jsou také jejich nálezy zjištěny na různých předmětech a na skalách i v Anglii a Skandinávii, ale také na Slovensku.

Pozn. spis.

80 tisíc let. To dosvědčuje známý anglický egyptolog, nedávně zemřelý profesor Budge, v předmluvě k jednomu svému překladu této knihy.

Vypočítávám tyto svaté spisy, proto, aby čtenář měl jakýsi přehled o literatuře, která obsahuje nauku o Cestě k Bohu čili mystice nebo podle indického — jógu.

Dále jsou tu spisy čínské. Z nich je nejdůležitější kniha Tao te King od Mistra Lao-Tse. Tento mudrc popisuje rovněž zřejmě Cestu Královskou, již říkají v Indii Radža — jóga. Slovo radža znamená právě krále. K tomu se však ještě vrátíme později. Také staroperská Zendavesta je svatou knihou, v níž je uloženo mnoho z nauky mystické čili spojení člověka s Bohem. Tato svatá kniha byla napsána asi roku 600 před Kristem v řeči staroiranské. Máme z ní vlastně jen zbytky. Byla sebrána mudrcem Zoroastrem. Zendavesta obsahuje 21 svatých knih. Z nich část se jmenuje Jasna. To jsou modlitby a hymny k bohům. Vispered jsou vyvolávání a litanie, Ješte jsou hymny, Vendidad je zákoník.

Nauka Zoroastrova byla jistě sepsána pod vlivem indických Ved a Upanišad. Za to měla sama zase velký vliv na náboženství starožidovské a jeho prostřednictvím na tajnou nauku prvých křesťanů. Rozmanité tyto vlivy působily také na mnohé sekty starých gnosti-

ků předkřesťanských, v nichž je ovšem mnoho prvků z mithraismu, staroiranského náboženství, jehož hlavním představitelem byl sluneční bůh Mithra, jenž v jistých obměnách je v křesťanství zastoupen Spasitelem Kristem, který je rovněž Bohem slunečním. Již v I. díle „Ohnivého Keře“ jsem doložil, že gnostikové byly sekty skoro výhradně mystické. Z jejich spisů se zachovalo mnoho papyrusových fragmentů. Celé nebo skoro celé svaté knihy gnostické máme jen dvě a sice Pistis Sophia a Knihu Jeu. V nich jsou obsažena veliká mysteria o Kristovi, ale jejich výklad je nad pomyšlení obtížný, poněvadž ke spisům těmto nemáme klíče.

Nesmíme však opomenouti jednu velikou filosofickou školu starověkou, která se významává velikým vlivem na všechny pozdější proudy mystické, jak v tajných společnostech, tak ve spisech a naukách mystiků středověkých.

Jsou to tak zvaní novoplatonikové, kteří měli ve svém středu znamenité mudrce a adepty. Novoplatonikové obnovili jaksi školu řeckého filosofa Platona a žili v t. zv. době alexandrinské, v době Ptolomeovců. Následující řádky vyjímám z IX. ročníku „Psyche“:

„Jsou to slavní zástupci mystické filosofie, kteří spojovali orientálskou theosofii s řeckou dialektikou a kteří představují jaksi zá-

pas antické vzdělanosti s křesťanstvím. Mezi nimi vynikají zvláště dvě jména, která mají býti známá všem okultistům a zvláště mystikům."

„Je to Jamblichus a Plotinus. Jamblichus nám zůstavil veliký spis „O egyptských mysteriích“, který byl dokonce přeložen panem Matouškem do češtiny. Ale domívám se, že je již rozebrán. A Plotinus, který se narodil r. 205. v Lykopolis v Egyptě, byl roku 244. učitelem filosofie v Římě a zemřel roku 270. Zůstavil nám mnoho spisů, z nichž právě nejdůležitější jsou jeho Eneady. Tento veliký spis je dnes rovněž rozebrán, ale za to mají dobrý překlad Angličané a Francouzi."

Plotinus je nám proto tak důležitý, že mluví zcela jasně a výslovně o mystické tiché koncentraci. Jeho slova budu citovati později. Pokud se týká cesty k Bohu, které jest věnována tato kapitola, nesmíme zapomenouti na t. zv. mysteria. To byly tajné náboženské obřady, které byly slaveny v několikerych způsobech, jednak v Egyptě, jednak v Řecku a také v Římě. Tyto obřady se od sebe lišily jenom zevní formou, podle toho, kterému Bohu byly zasvěceny. Tyto obřady nebyly nic jiného než napodobením vnitřní mystické cesty podle různých mystických stavů, způsobem zevním. Některé výjevy mystické se

tu odehrávaly přímo jako na jevišti. Z těchto mysterií vznikly pak různé mystické tajné společnosti, hlavně Rosikruciani a Svobodní Zednáři. Členové těchto společností, jakmile byli zasvěceni a jakmile dosáhli osobního osvícení duchovního, psali velmi mnohé spisy, z nichž některé jsou velmi cenné a protože se zachovaly, čerpáme z nich svoje vědomosti o Cestě k Bohu do dnešního dne. A tu jsme právě u nejdůležitějších pramenů literárních, neboť tímto způsobem přenesla se nauka o Cestě k Bohu, čili mystice do středověku, a jak známo, ve středověku byla tato věda duchovní pěstována u veliké míře, zároveň s kabbalou, alchymií a astrologií.

Ze středověku máme velmi mnoho důležitých knih, sepsaných zasvěcenými muži, kteří pravdy, jež vnitřně poznali, uložili do svých spisů, ale namnoze to činili způsobem symbolickým, a sice proto, aby nebyli pronásledováni všemohoucí tehdy církví katolickou jako kacíři. Proto jejich spisům nebylo dlouho rozuměno. Mám tu zvláště na mysli spisy t. zv. alchymické, z nichž většina je psána ve dvojím smyslu. Jednak je v nich naznačována nauka, jak zhotoviti elixír života čili kámen mudrců, což jest jedno, a což jest východiskem k t. zv. přeměně kovů (transmutaci) a za druhé týmiž slovy a týmiž

symboly je tu popisována cesta mystická, čili vnitřní cesta k Bohu.

Některé ukázky z této alchymické symbolické řeči jsem uveřejnil a vysvětlil v I. díle Ohnivého Keře.

K nejznámějším středověkým spisovatelům alchymistům patří: Jan Valentin André, Tomáš Vaughan, Raimondus Lulius, Paracelsus, Albertus Magnus, Michael Sendivoj, a mnoho jiných.

Ale ze středověku máme také velmi mnoho spisů čistě a jasně mystických. Jména jako Jakub Böhme, Gichtel, Jane Leadeová, Por-dage, Weigel, Mikoláš Flamel, Robert Fludd, Van Helmont, Jan Ruysbroeck, Basilius Valentinus, Georgius Welling, a j. jsou toho důkazem.

Všichni tito adepti psali o cestě k Bohu čili o mystice stejným způsobem jak později uvedeno. Kromě toho jsou zde ještě některé spisy křesťanských světců, jako na př. svatého Augustina, sv. Terezie, sv. Jana z Kříže a jiných, kteří rovněž se zmiňovali více méně jasně o praktické cestě k Bohu. Mezi nimi vyniká zvláště ovšem sbírka kázání a rozprav velikého Mistra německého Eckeharta, a dále spis Tomáše z Kempenu: „Čtyři knihy o následování Krista“, jakož i malý, ale nesmírně důležitý spis mnicha Michala de Mo-

linose: „Duchovní vůdce, který odpoutává duši.“

Ze všech jmenovaných autorů lze čerpati jedno a totéž poučení o cestě k Bohu. Poučení to je samo o sobě velmi jednoduché, ale jeho provádění prakticky je nesmírně obtížno.

Toto poučení by znělo krátkými slovy asi takto:

„O d v r ať s v o j e m ý š l e n í a s v o j e s m y s l y o d s v ě t a z e v n í h o a s o u s t ř e d' j e j i c h č i n n o s t d o s t ř e d u s v ě h o n i t r a a z a s t a v p ř i t o m v e š k e r é s v o j e m ý š l e n k y.“

To je základní mystická poučka, je to jakýsi mystický axiom, bez kterého není žádné mystické praxe a bez plného provádění této poučky není také v mystice žádného výsledku.

Někdo by řekl, že v této větě není na př. obsažena sebekázeň, ať se již jmenuje askézi, anebo sebezapírání v jakémkoliv smyslu tohoto slova. To však může říci jenom čtenář nepozorný, který o této větě nepřemýšlel a nehloubal. Je-li napsáno, aby člověk odvrátil svoje smysly od zevního světa, i svoje myšlení, tu tím je naznačena všechna sebekázeň až do nejzazších možností. Veškeré kazy lidské povahy, ať jsou to náruživosti nebo zlé sklony nebo neřesti, mají svůj původ jedině ve světě zevním. Nejprve naše

hrubé smysly donesou do našeho nitra nějaký špatný dojem, nebo vjem, a tím se probudí v duši člověka žádost, po něčem zevním, ať je to majetek nebo touha po smyslném ukojení nebo cokoli jiného. A když člověk se k těmto zevním dojmům dal svést, tu upadá ihned buďto přímo do zlých sklonů, které vedou k vášním a náruživostem, anebo alespoň odvrátí svoji mysl a svoje smysly od onoho duchovního středu v nitru, kde sídlí Božství.

Proto jediná cesta k Bohu jest naprosté odvrácení se od zevního světa a naprosté soustředění se všemi smysly i myšlenkami do božského centra.

Člověk je tak od tisíciletí navyklý tříštit se navenek, že i lidé nejvyšší zbožní byli svými smysly sváděni, aby hledali Boha mimo sebe čili v přírodě nebo ve vesmíru. Na doklad toho máme známý výrok velikého filosofa, učence a světce, sv. Augustina, který sám o sobě napsal: „Bloudě jako zaběhlá ovce, hledal jsem Tě, ó Pane, zatím kdy jsi prodléval ve mně! Namáhal jsem se hledati Tě zevně a Ty přece máš svoje sídlo ve mně, když po Tobě toužím a na Tebe myslím! Putoval jsem cestami a místy tohoto světa, abych Tě hledal, a nenalezl jsem Tě, poněvadž nadarmo jsem venku pátral po Něm, který přece byl v mém nitru.“

Také sv. Tomáš, který má přijmí „Doktor Angelicus“, napsal: „Veliká slepota a nezměrná pošetilost vládne v těch, kteří nepřetržitě Boha hledají, stále po něm vzdychají a Boha denně v mcdlitbách volají, kdežto jsou sami živým chrámem božím, a jeho pravým obydlím, poněvadž v jejich duších je sídlo a trůn Nejvyššího, který tam stále přebývá.“

Stejná nauka, statisíce let stará, je obsažena v indických Vedách a Upanišadách, neboť i tam všude se praví, že Atma, t. j. Duch boží, sídlí v srdci každého tvora, tedy i člověka, a v Upanišadách je výslovně pověděno, že žádným jiným způsobem nelze Boha najít, než myšlením a sice myšlením do sebe. To zase není nic jiného, nežli návod k tiché koncentraci, čili k soustředění myšlenek do duchovního středu, které je v prsou člověka, v mystickém srdci.

Snad všem mým čtenářům je známo, že mystika je totožná s indickou jógou. A Mistr jógu nebo jak mu říkají také Otec jógu, starý velký zasvěcenec indický, Patandžali, který napsal o jógu nejlepší existující spis: „Výroky o jógu“, praví již na začátku první kapitoly:

„Jóga je potlačením změn myslícího principu.“

Podle toho tedy není jóga nic jiného, nežli zastavení myšlenek, čímž jest míněno ono potlačení změn. A tak jsme tedy zase u stejné nauky, u stejné rady, u stejného pokynu.

Je mnoho způsobů a řekl bych spíše metod, jak rozmanití zasvěcenci dosáhli Boha, ale vždycky a všude je principem jejich cesty soustřeďování se do nitra, a sice buď zastavením myšlenek úplně, anebo opakováním jistých svatých jmen božích nebo konečně slov, slabik a písmen, protože písmena jsou částí lidské řeči a řeč jest prvním a posledním projevem Boha, jak ve vesmíru, tak v člověku. Ne nadarmo praví sv. Jan: „Na počátku bylo slovo...“

Řeč jest dar boží, který tvoří obrovskou hráz mezi člověkem a jinými tvory, poněvadž ostatní tvorové pozemští řeči nemají. Ale řeč se skládá z písmen a každé písmeno podle kabbaly a podle nauky tantrické jest určitým projevem božské síly, a když tedy člověk posílá do celého svého těla soustavně písmeny, posílá tam božské síly, které způsobí nakonec rozpuštění a dokonce spálení všech nečistých elementů v člověku se nacházejících a tak člověka nakonec pronikne božské světlo a žák pozná svoje božství právě tak jako když se soustřeďuje na svoje mystické srdce. Kromě toho, myslíme-li pís-

mena, slova nebo věty, zamezujeme vstup jiným představám, což je zase jóga.

Duch boží v člověku je tichým svědkem a pozorovatelem všeho našeho konání a při tom zůstává v naprosté nehybnosti, ať člověk koná dobro nebo zlo. Proto také staří zasvěcenci naznačovali Boha kruhem s tečkou uprostřed. Tento symbol znamená také ovšem slunce, protože slunce jest viditelným symbolem božství na nebesích, neboť je zároveň středem sluneční soustavy, tak jako naše srdce je středem naší soustavy tělesné.

Zevní kruh onoho symbolu znamená jednak vesmír a také zevní činnost člověka. Představíme-li si, že onen kruh se otáčí, tu nejrychlejší pohyb jest na jeho obvodu. Když bychom si až ke středu nakreslili kruhy soustředné, okolo onoho bodu uprostřed, tu čím více ke středu bude onen otáčivý pohyb pomalejší až konečně v matematickém středu čili bodu samém bude úplný klid a nehybnost. Tu máme tedy obraz člověka zevního a vnitřního s nehybným božstvím uprostřed.

A právě na tento nehybný střed, na tento bod, v němž sídlí skryté Božství, ale Božství právě tak dokonalé jako Božství vesmírové, musíme soustřediti celou svoji pozornost, abychom Boha v sobě poznali.

Člověk musí onen klid a onu nehybnost

Boha v sobě zevně napodobovati a proto při mystickém cvičení musí býti žák vždycky v nehybné poloze nebo posici, a proto také musí zastaviti svoje myšlenky a soustřediti je jako stále trvajícím proudem na onen božský střed. Jenom tím způsobem dojdeme k poznání svého vnitřního Boha.

Naše myšlenky musí umlknouti a naprosto ztichnouti. Proto praví také Jakub Böhme: „Kdo dovede vnitřně mlčeti, uslyší nevyslovitelná slova boží.“

A v knize „De triplici vita hominis“ (O trojím životě člověka) v VII. kapitole Jakub Böhme píše:

„Nesmí býti při tom však ani umění, ani umělé řeči. A také nesmíš k tomu vzíti ani knih, ani dovedností. Pastýř se k tomu hodí, právě tak dobře jako doktor a ještě mnohem lépe, neboť ten vyjde snadněji ze svého vlastního rozumu do božského milosrdenství. Ten nemá velkého moudrého rozumu a proto se s ním neradí, nýbrž jde právě tak jako chudý celník do chrámu Kristova, kdežto onen vysoce učený si posadí dříve na nos nějakou akademii a rozmýšlí se nejprve v jakém mínění by měl vstoupiti do chrámu Kristova. Nejprve si představí nějaké lidské mínění z toho nebo z onoho, jak chce Boha hledati, jeden podle mínění papežova, jeden podle Lutherova, třetí podle Kalvína a čtvrtý

podle Schwenkfelda, atd. a jejich mínění nemá konce.

„A tak stojí ubohá duše před chrámem Kristovým v pochybnostech a klepá a hledá a stále ještě také pochybuje, že to není cesta pravá.

„Ó, ty ubohá zbloudilá duše v Babelu! Co počínáš? Ó zanech všech názorů, jak se všechny v tomto světě jmenují, neboť vše to je jenom hádka rozumu. Nenalezneme nového zrození a ušlechtilého kamene v hádce a také v žádném moudrém rozumu: Ale ty musíš vše, co je na tomto světě, ať se to vysoce leskne, jak chce, zanechati a do sebe sama vstoupiti. A musíš jenom svůj hřích, do kterého jsi chycena, sbaliti v jednu hromadu a hoditi ji do milosrdenství božího a uprchnouti k Bohu a toho prositi o odpuštění a o osvícení jeho Duchem!

„Ne dlouho disputovat, jen vážně; neboť nebe se musí roztrhnout a peklo se musí otřást. A to se také stane.

„Musíš veškeré smysly s rozumem a se vším, co ti stojí v cestě, ustáliti v tom, že nechceš od Boha upustit, dokud ti nepožehná tak jako Jakub také zápasil s Bohem po celou noc.

„I když tvoje svědomí hlasitě říká ne, Bůh tebe nechce, tu já chci míti Jeho. Já od Tebe neupustím, i když by mne nesli do

hrobu. Moje vůle buď Tvojí vůlí, já chci, co Ty chceš, Pane, a kdyby i okolo Tebe stáli všichni ďáblové a říkali: ‚Vzdej se, je toho již dosti,‘ tu musíš říci: ‚Ne, moje mysl a moje vůle nevyjdou od Boha a věčně v NĚm budou, neboť Jeho láska je větší než veškeré moje hříchy. I když, vy ďáblové a svět máte ve svém vězení smrtelné tělo, tu já zase mám svého Spasitele, jenž se znovu zrozuje v mé duši a ten mně dá nebeské tělo, které zůstane na věky.

„Jen se o to pokus a pak zažiješ zázraky. Brzy dostaneš do sebe jednoho, který ti pomůže zápasit, bojovat a modlit se, a ačkoliv ihned nebudeš znáti mnoho slov, nic na tom nesejde, jen užíj ihned jediného slova celníkova: ‚Ach, Bože, budiž mi hříšníku, milostiv!‘

„Ale když tvoje vůle s veškerým rozumem a smysly jsou vloženy do Boha, že od Něho neupustí, kdyby pukly ihned tělo i duše, tu budeš držeti Boha a prolomíš smrt a peklo a nebe a vstoupíš do chrámu Ježíše Krista přes obranu všech ďáblů.“

To jsou slova velkého Mistra, jak si má žák neohroženě počínat při svých koncentračních cvičeních.

Je na tisíce rozmanitých návodů k řešení této veliké úlohy, podle které doslovně se

má člověk obrátiti na ruby, totiž zvenčí do nitra

Je to úkol velmi prostý, ale je to úkol nejnepohodlnější na světě, neboť soustředění myšlenek je práce, která se zdá s počátku býti nadlidskou, ale všichni zasvěcenci a Mistři a jóginové a mystikové tvrdí, a já se k nim ve své maličkosti mohu s dobrým svědomím připojit, že po opakovaném úsilí se podaří zastaviti mysl tak dokonale, že stojí jako kamenný sloupec bez jediného hnutí.

A kdo udrží tuto nehybnost po dvanácti letech, jak praví žák slavného Rama Krišny Swami Vivekananda v knize Radža-jóga, ten dosáhl dharany, čili ustálení mysli, a v témž okamžiku se mu již pootevrou dvířka do vnitřního chrámu.

Také svatá Terezie mluví o koncentraci. Praví, že se má zevní člověk stáhnouti dovnitř jako želva. To je ostatně pokyn, který nalézáme také v indických knihách jógických.

Mistr Michal Molinos, jenž byl vlastně křesťanským jóginem, praví ve svém citovaném spise:

„Jakmile se pevně rozhodneš, že usmrtíš svoje zevní smysly, aby ses mohl vznést do vznešené říše dokonalosti a ke spojení s Bohem, přistoupí božská všemohoucnost k očišťování tvých zlých sklonů, neovládaných choutek, marné touhy po požitku, sebelásce

a pýše a jiných skrytých nepravostí, kterých ani neznáš, ale které přes to sídlí v nitru tvé duše, a brání ti ve spojení s Božstvím.”

Zde naznačuje Mistr Molinos, že k mystické cestě je nezbytně třeba ještě něčeho, co není v člověku a co může žákovi poskytnouti jenom Bůh sám. Je to milost boží, bez které nejenže nikdo na cestě nemůže pokračovati, ale také vůbec na ni nemůže ani vstoupiti. Ať užívá žák metody jakékoliv, bez milosti boží nevykoná žák nic. Jsou sice některé indické metody — hlavně v buddhismu — které jaksi odmítají jakýkoliv zákrok Božství, jako by člověk sám mohl svou vůlí a odhodlaností a silou proraziti bránu nebeskou. Žáci těchto škol dosahují nesporně rovněž velikých výsledků, ale proto přece, ať to vědí nebo nevědí, ať chtěli nebo nechtěli, byla zde v součinnosti i milost boží. Dále praví Molinos:

„Nikdy nedospěješ k tomuto šťastnému stavu, i když se mučíš zjevnými činy, jako odříkáním a umrtvováním, dokud Tvůj Pán tě vnitřně neočistí a dokud tě nevychová svým vlastním způsobem, poněvadž On jedině ví, jak vypleniti skryté nečtnosti. Když statečně vytrváš, osvobodí tě nejen od lásky a příchynosti k přirozeným a časným statkům, nýbrž také ve své době tě bude očišťovati statky nadpřirozenými a vznešenými,

jako na př. vnitřním sdělováním, vytržením, nadšením a jinými, Bohem poskytovanými dary z milosti, jimiž duše dospěje k míru a radosti.

„Vše to způsobí Pán prostřednictvím kříže a vnitřní prázdnoty v tvé duši, když dáš najevo svůj souhlas samovolným úmyslem, že nastoupíš na tyto temné a pusté stezky.*) Není k tomu třeba nic jiného než činiti nic ze své vlastní vůle: znamená to podrobení tvé svobody, kterou máš provést, když ve všech věcech se vzdáváš tichému sebezapření, při čemž Pán uzná za dobré to, že tě nechá zemřítí vnitřně i zevně, poněvadž je to jediný prostředek, kterým se duše může stát citlivou k božským vlivům, zatím kdy zároveň snášíš zevní strasti s trpělivostí, pokorou a klidem, ale nevedou tě k tomu sebe-trýznění, mrskání a pokání, které by sis mohl uložit sám.“**)

Stejně se vyjadřuje i Tomáš Kempenský ve slavné knize: „Čtvero Knih o Následování Krista“. V ní se praví:

„Učiň také místo pro Krista a zabraň všem

*) Tím se míní ovšem zastavení myšlenek čili koncentrace. Vnitřní sdělování jest vnitřní Slovo. Pozn. spis.

**) Ono usmrcení zevní i vnitřní je t. zv. mystická smrt na kříži. Pozn. spis.

ostatním věcem vstup do svého srdce." (str. 80.)

To je zřejmý pokyn pro tichou koncentraci do mystického srdce.

A dále: „Blažené je oko, které je zevním věcem uzavřeno a upírá se jenom dovnitř". (str. 125.)

A zase jinde: „Velikým uměním jest, když dovedeme s Ježíšem zacházeti a velkou moudrostí jest, když ho umíme pevně zadržeti". (str. 97.)

To znamená zase pevné uchopení vnitřního božství myšlenkou, namířenou dovnitř, a nehybnou. A tak bychom mohli citovati již z této výborné knihy do nekonečna.

A abychom nyní viděli, jak tato nauka křesťanská se shoduje s naukou „pohanského" mudrce Plotina, který, jak jsme napsali napřed, byl Novoplatonikem, povíme, co tento veliký Mistr napsal o koncentraci ve svých Eneadách.

„Podle Plotina existuje skutečně jenom ono „Pravé". A v tom se Plotinus zase shoduje s čínským Mistrem Lao-Tse, jenž napsal známou knihu, i do češtiny přeloženou: „Tao Te King". Lao-Tse jmenuje ono pravé, což jest Božství, výrazem Tao. „Toto Tao a ono Plotinovo „pravé", jest jediné exestující jednotka, jediná skutečnost, je to Bůh. Slyšme, co praví dále Plotinus:

„Veškeré jevy ve vesmíru jsou pouhou ilusí, způsobenou činností pravého.*) Nikdo nespatří své tváře, nemá-li zrcadla. A tak i ono pravé, když procitne po velké, nesmírné noci ze spánku, nemůže se spatřit bez zrcadla. Ale jemu nemůže býti nic jiného zrcadlem, než substance, která mu patří a tak ono pravé vystoupí takřka ze svého vlastního středu a hledí do sama sebe. Utvoří se jistá rozumná síla, pomocí které ono pravé postřehuje obrazy, jež existují v jeho vlastní podstatě. A tato síla, jež vychází z obvodu kruhu a směřuje ke středu, nazývá se duchem nebo vůlí. Totéž se děje, když někdo soustředí svoje myšlenky na střed svého vědomí, do srdce, aby viděl, co se v srdci děje.

„Obracíš-li sílu svého ducha dovnitř, ke středu, a nevšímáš-li si vnějších smyslových předmětů, tu odpor, na který síla ta uvnitř narazí, vyvolá zpětný účinek. A čím je ona síla dostředivá mocnější, tím mohutnější bude též síla odstředivá, nebo jinak pověděno, tím silnější bude tvá duše. A jak tato duše zesílí, pronikne její neviditelná, ale přes to hmotná substance, viditelné tělo a

*) To je zase maja, čili onen vesmírný klam, kterému podléhá všechno lidstvo.

Pozn. spis.

zjemní jeho hmotu. Tak se můžeš státi na-
konec skrz naskrz d u š í , že nebudeš již míti
žádného hrubohmotného těla. Ale dávno
před tím, než ona doba nastane, budeš moci
působiti silou své duše na hmotu."

Onen stav, kdy duše pronikne svou silou
hmotné tělo je právě v bibli líčen u proroka
Eliáše, který v ohni zmizel, „do nebe“, totiž
zmizel v Bohu a u Henocha, který chodil
stále s Bohem a jenž také zmizel beze stopy.

A velmi známý autor „Cherubínského Pout-
níka“, Angelus Silesius, napsal:

„Ten, který v sobě sám se v Bohu soustře-
ďuje,

již v čase ve věčný on Sabbat jistě vpluje.”

To znamená, že ten, kdo provádí správně
mystickou koncentraci, dosáhne již v čase,
totiž na zemi a v těle věčného Sabbatu. Ten-
to Sabbat je podle bible sedmým dnem, kdy
Bůh odpočíval, a znamená klid, ticho a kon-
centraci. V jiném smyslu je věčný Sabbat
osvobození a spása.

Na jiném místě píše týž autor:

„Kdo nehnutý je stejně v radosti i bolu,
ten také za krátko již s Bohem bude spolu.”

To je zase jiný doklad oné věty, kterou
jsem napsal jako axiom mystiky, začínající
slovy: „Odvráť svoje myšlení a svoje smysly
od světa zevního atd.”

Nyní budeme citovati alespoň jednoho středověkého alchymistu, jako příklad, abychom viděli, že i tito Mistři psali o mystice právě tak jako Mistři indičtí, jako křesťanští světci, a jako řečtí mudrci.

J. B. van Helmont, který žil od roku 1577 až do r. 1644 píše:

„Tato magická síla člověka, která také může působiti na venek, spočívá v nitru člověka, spí tam a vládne, aniž byla probuzena, přece jenom denně v nás... Proto máme vzývati Boha, který může býti uctíván jenom v Duchu, t. j. v nejvnitřnějším základě člověka. A tam směřuje, pravím, umění kabbaly, že může onu magickou, ale přirozenou sílu, jako by od ní zapudila spánek, věnovati zase duši. Tato magická síla usnula v nás hříchů. A proto je nutno, aby byla zase probuzena. To se děje buďto osvícením Ducha Svatého, anebo člověk si může uměním kabalistickým sám tuto moc opatřiti, může ji podle libosti probuditi. *)

„A ti, kteří to provádějí, se jmenují „zlato-dějci“ a jejich vůdcem (rektorem) jest však Duch boží...

„Když Bůh stvořil lidskou duši, sdělil jí podstatné a původní vědomosti. Tato duše

*) Toto kabalistické umění jest právě cvičení Kerningovo, t. j. cvičení písmenové.

Pozn. spis.

je zrcadlem vesmíru a stojí ve spojení se všemi bytostmi. Je osvětlována vnitřním světlem. Avšak bouře vášní, množství smyslných dojmů a rozptylování, zatemňují toto světlo, jehož lesk se rozšiřuje jen tehdy, když hoří samo a když v nás je vše v souladu a míru.

„Když se dovedeme zprostiti všech zevních vlivů a když se chceme dát vésti tímto vnitřním světlem, tu nalezneme v sobě čisté a bezpečné vědění. V tomto stavu koncentrace rozeznává duše veškeré předměty, na které upne svoji pozornost. Může se s nimi spojit, dovede proniknouti jejich podstatou, a může dojíti i k Bohu, a v Něm zvědětí nejdůležitější pravdy.“

Poslední věty se shodují úplně s Patandžalioho naukou jógickou, když popisuje t. zv. samyamu, totiž dokonalou koncentraci na jednotlivé předměty, s nimiž pak splyne duše jógina, takže může poznati vše blízké i vzdálené, hmotné i duchovní.

A Jakub Böhme píše v knize: „O životě nadmyslném“, (byla přeložena do češtiny v III. díle „Ohnivého Keře“):

„Žák: „Jak bych mohl dojíti k životu nadmyslnému, abych viděl Boha a slyšel Ho mluvit?“

„Mistr: „Když by ses dovedl na okamžik vyšvihnouti tam, kde nesídí žádný tvor, tu uslyšíš, co mluví Bůh.“

„Žák: „Je to blízko nebo daleko?“

„Mistr: „Je to v tobě.“

Ono místo je v duchovním srdci, kde je naprosté ticho — proto tam nemůže sídliti žádný tvor. Znovu jasný poukaz, kam má člověk soustředit svoje myšlenky a city.

Po těchto důkazech jednotné nauky u všech Mistrů obrátíme svůj zřetel ještě k „indické bibli“ ke Bhagavad-Gitě, která je knihou knih a v níž máme nejjasnější pokyny pro techniku mystického cvičení. Bhagavad-Gita je vlastně souhrnem těchto všech nauk a je proto tak důležitá, že po způsobu literatury indické, není v ní nic zakrýváno symboly nebo mluvou zakrytou, nýbrž jasně a určitě, tak že slova této knihy mluví přímo k lidskému rozumu a nezůstávají ani stínu nějaké pochybnosti. A toho je právě třeba pro naše moderní západní mozky!

Nechci zde přímo citovat z Bhagavad-Gity, poněvadž předpokládám, že každý z mých čtenářů mystiků — pro jiné tato kniha psána vlastně není — má ve svém vlastnictví Bhagavad-Gitu, ale chci jen upozornit na obsah VIII. její kapitoly, která je věnovaná mystickému cvičení a jež má titul: „Dosažení vnitřního osvětlení mocí Božského Ducha.“

Praví tu sám Bůh Krišna asi toto:

Když člověk umírá a myslí při tom na Boha, přijde k Bohu. Ale Krišna zároveň připomíná,

že kdo často myslí na nějaký tvar jiný, na příklad na některou bytost jinou než Boha, přijde po smrti k této bytosti. Proto je velmi nebezpečné, ba přímo zákázonosné, zabývat se stále a často myšlenkami na př. na různé řády duchů ať zemřelých nebo jiných a hlavně očekávati od nich nějaké dobro po smrti — třeba jen pomoc nebo poučení. Pak duše zemřelého odchází k pretům čili duchům zemřelých nebo do různých oblastí a říší duchů jiných, kteří se nevtělují do těl lidských a podobně.

Tento zákon platí v jistém smyslu i pro věci hmotné — alespoň pro lidskou nižší duši — v nás. Kdo lpěl za života pozemského jako lakomec na svých penězích, je k nim po smrti připoután, tak jako zase učenec je svou duší připoután ke svým studiím, která provádí jeho astrál ještě dlouhá leta po svém odchodu z hmotného života.

Proto, praví Krišna dále, má se člověk soustředovati svými myšlenkami jenom na Boha. — Kdo uzavřel svoje brány, t. j. svoje zevní smysly, kdo uzavřel svoji mysl do srdce, t. j., kdo do duchovního srdce soustřeďuje svoje myšlenky a setrvává v klidu koncentrace, ten, ať zemře kdykoliv, vchází k nejvyššímu cíli, čili k Bohu.

A v kapitole IX. pokračuje Krišna ve svém poučování a praví mezi jiným důležitou větu,

že ten, kdo obětuje jiným bohům, ale je při tom věřící, t. j. když obětuje ze srdce a nejen jako prázdným obřadem bez víry, obětuje vlastně Bohu jedinému a Bůh tuto obět přijímá.

Tato věta je proto tak důležitá, že láme hrot všemu ponižování tak zvaných „pohanů“, t. j. nekřesťanů, jako by nemohli dojíti milosti boží a spásy. Ale ti, kdo takto učí, nechť si připomenou slova Kristova, „že má ještě jiné ovčince“.

Každý, kdo věří v Boha nebo některého boha a obětuje a koncentruje se na něho, dojde spásy, ať je víry kterékoliv a každý, kdo provádí koncentraci na svoje oblíbené božství, provádí správnou mystiku a je na Cestě.

Nyní se blíže podíváme na vlastní techniku koncentrace a uvedeme, jak se má prováděti, aby čtenář nebyl na pochybách o svém cvičení.

Nejprve je nutno promluvit o jisté pří-
pravě k mystické Cestě.

Žák musí míti pevný úmysl k nastoupení Cesty, musí míti pevné rozhodnutí, že ať se děje cokoli, zůstane věren svému předsevzetí a že se bude celý obětovati Pánu.

Toto rozhodnutí je však závažné a kdo je poruší, bude trestán. Ne snad v tomto životě, ač i to je možné, odejmutím milosti,

ale bude trestán v budoucnosti. Psal jsem již jinde, že příležitost k nastoupení Cesty se nemusí opakovati a kdo této příležitosti zanedbá, ten musí čekati třeba velmi dlouho a projíti mnohým vtělením, než jeho karma mu přinese příležitost novou.

To nechť má každý na paměti, když zvěděl o Cestě a měl k ní sklon a přece jen ji zanedbal. Na tomto sklonu záleží vše, protože jsou lidé mnozí, kteří slyší nebo čtou o Cestě, ale sklonu k ní nemají. To jsou lidé nezralí, buď psychikové nebo hylikové (lidé, kteří patří k zevním církvím a domnívají se, že tím budou spaseni, dále různí okultisté a spiritisté, žijící v různých klamných názorech jsou psychikové. Lidé materiálně založení jsou hylikové, od řeckého hylé-hmota).

Ti nemohou pravdy pochopit.

Ale pneumatikové (od pneuma - duch) jsou určeni již k Cestě a nesmí ji zanedbati.

Něco jiného je, když někdo šel Cestou a nedokončil ji. Pak již v následujícím vtělení bude pokračovati přesně od bodu, kam došel před tím.

Tedy k Cestě musí býti zralé a závazné rozhodnutí, které může učinit žák na př. slovy: „Chci se celý věnovati Bohu a nastoupit s Jeho pomocí Cestu k Němu.“ Tato slova si může žák opakovati před každým denním cvičením.

Dále je však nutna ještě jedna věc. Žák se totiž v myšlenkách a svou vůlí musí vzdáti každého ovoce svých cvičení. Proto si musí ještě před každým cvičením a třeba i mezi dnem opakovat další větu, na př.: „Všechny plody tohoto cvičení, této mé oběti dávám jenom Tobě, Bože a nic z toho nechci míti sám!“

Kdo dovede ještě k tomu takto obětovati a dávat Bohu ovoce všech svých skutků vůbec, tedy i skutků hmotných, svého povolání nebo vůbec práce, provádí karma jógu a je na nejlepší cestě. Ale tato věc je velmi obtížná, má-li býti prováděna dokonale a málo kdo ji svede.

Dále musí žák obětovati Bohu všechny svoje špatné vlastnosti a sklony, a musí prosit o milost, aby Bůh mu pomohl zdolati jeho vášně a náruživosti, poněvadž, jak podotýká na př. i sám Tomáš Kempenský, vlastní síla lidská k tomu nijak nepostačuje. Jsou totiž sklony skryté a zjevné, ať jsou dobré nebo špatné. A tyto skryté zná jenom Bůh.

U nás není příprava k cestě tak přísná, jako na př. v Indii, chce-li žák nastoupiti cestu jógickou. Tam musí se odříci nejen svých milých příbuzných a přátel, ale také všeho majetku a musí též žíti čistým životem — tedy asketicky. Tam se dosud provádí tato přísná

disciplína právě tak jako toho vyžadoval Kristus od svých učeníků v dobách biblických.

Indie je tedy dosud kolébkou mystiky, která se tam pěstuje pod jménem jóga u veliké míře. Mnohem více než u nás na Západě. V Indii a Tibetu, kde je rovněž mnoho mystiků mezi tamními buddhistickými kněžími, t. zv. lamy, je zachována mystická tradice a na Západě to byly zase hlavně katolické řehole, kde se pěstovala a má dosud pěstovati mystika praktická podle zásad Kristových a podle různých předpisů těch kterých světců, kteří různé duchovní řády a řehole založili.

V Indii je čtvero způsobů praktického jógu. Jsou to:

- I. Mantra jóga.
- II. Hatha jóga.
- III. Laya jóga.
- IV. Radža jóga.

Naši čtenáři znají sice také na příklad Džnana jógu, pak Karma jógu a Bhakti jógu, ale to jsou vlastně podřadné soustavy, neboť žádný karma jógin nemůže dosáhnouti spojení s Bohem bez praxe obsažené v předpisech a metodách oněch čtyř svrchu jmenovaných metod. Také bhakta, který jde cestou lásky k Bohu, nemůže bez koncentrace, která je předepsána ve všech

čtyřech jógách — otevřítí dveří do svého vnitřního chrámu.

Ale koncentrace může být rozmanitého druhu. Abych mluvil krátce, je ve čtyřech metodách jógických koncentrace čili soustředění myšlenek toto:

V Mantra jógu se soustřeďuje žák na různé části svého těla, při čemž v mysli odříkává buď písmeny nebo slabiky, nebo slova, nebo i věty.

Nejznamenitější škola v Mantra jógu je tantrická, kde je žákovi předepsáno cvičiti po částech celou abecedu v mystických lotusech, které jsou ukryty v místech, kudy probíhá v páteři mícha.

V Hatha jógu se koncentruje žák nejprve na dech, což se jmenuje pranajama, a potom podle návodu svého vůdce na určité proudy pránické v těle a nakonec na vnitřní světlo.

V Laya jógu se soustřeďuje žák na vnitřní tóny, které slyší, když si ucpe uši.

V Radža jógu se konečně soustřeďuje žák na božského Ducha, a sice buďto do mystického srdce, anebo na bod mezi obočím.

Mluvíme-li o indickém jógu, nemůžeme pominouti pět soustav uctívání Boha podle indických nauk. Nejnižší způsob uctívání se n e t ý k á v l a s t n ě B o h a, nýbrž elementů čili živelů, jakož i duchů zemřelých a temných mocností. Toto uctívání vede ke strašným

věcem a proto o nich nejraději ani nepíšeme. Tento způsob uctívání se omezuje hlavně na lidské duše nevyvinuté a proto jej nalézáme po většině u nekulturních a divokých národů.

Potom přijde uctívání Rišiů, čili mudrců, dévů čili bohů, a pitriů, což jsou duchové vznešených lidských bytostí, asi jako biblických patriarchů.

V celku lze považovati toto uctívání za nepřímé uctívání nejvyššího Ducha, nebo božského světla, podle stupňů jeho vyšších a vyšších projevů.

Třetí třída zahrnuje v sobě uctívače avatarů čili Spasitelů.

Uctívači, kteří patří do čtvrté třídy, mají již zcela jiné ponětí o Bohu, neboť ho uctívají v jeho přívlastcích a symbolech, což se jmenuje v Indii saguna.

A uctívači páté a nejvyšší třídy považují Věčného Pána za Nirguna, t. j. za bytost bez vlastností, a myslí si ho vlastně jenom jako čisté sat-cit-ananda, t. j. bytí, duch a blaženost.

Po těchto úvahách musíme se ještě zmíniti o jedné velmi důležité věci, totiž o uctívání Boha v obrazech a sochách, což Indové nazývají murti-pudža.

Toto uctívání souvisí stejně u nás jako v Indii s přinášením obětí, která se jmenuje v sanskritu jadžna.

O uctívání obrazů bylo již psáno. Veške-

rá náboženství, která nezavrhla obrazů, jsou na tom mnohem lépe než ta, která je zavrhla, poněvadž obraz nebo socha, představující Boha v jakékoliv podobě, usnadňuje člověku sblížení se s ideálním Božstvím.

Zbožný člověk ať je to Ind nebo křesťan, uctívá-li obrazy, nečiní nic jiného, než-li že pomocí hmotných obrazů vyvolává v sobě představu Boha. Může třeba počítí s naprosto zevním uctíváním obrazu. Ale jakmile pozná, že v onom obrazu uctívá vlastně něco jiného než to, z čeho je obraz zhotoven nebo socha udělána, tu se na obraz nebo na sochu dívá jako na ideál a vzájemným působením jeho duševní imaginace, která se odráží zase od obrazu v podobě t. zv. mystického víru nebo pithy, nabývá jeho ideál a jeho láska postavy a síly.

A když láska člověka k takovému ideálu se probudila, tu je to již stupeň vyšší. Při tom hmotný předmět má vlastně čím dále tím menší úkol. Obraz je mystická svatyně, jako jiné věci, a stává se střediskem mystického víru, čili pithy, ze kterého na hledajícího proudí duchovní síly.

Ve starých tantrických spisech jest vyjmenováno šestnáct božských míst čili symbolů, které se takto jmenují:

Oheň, voda, emblem, obětní oltář, kresby na zdi, obrazy, obětní figury, šípy, gra-

my, mystické kruhy, mystické diagramy, podobizny, zjevení, pupek, srdce, kruh na hlavě.

Kresbami na zdech se míní ozdoby, většinou na chrámových zdech, mystický kruh jest pitha, a kruh na hlavě jest kroužek mezi obočím. Všech těchto šestnáct předmětů může býti střediskem pithy, odkud proudí duchovní síly. Nemůžeme ovšem popisovati celou ohromnou nauku tantrickou, s obětními a jinými obřady, při nichž na př. voda, oheň a jiné zde jmenované věci mají velikou úlohu.

Onen posvátný proud pithy, který proudí na uctívače z obrazu nebo sochy, vycházel vlastně již dříve z uctívače do obrazu a do sochy a odtud se na něj vrací. To je magická poučka vysokého významu, které by si měl každý mystik i okultista bedlivě povšimnouti a využívatí ji prakticky. Jen z toho důvodu má žák cvičiti vždycky ve stejné místnosti, která je nabitá pithou a také na stejném místě. Proto v Indii žáci jógu nosí s sebou stále svoji pokrývku, na které sedí při koncentračních cvičeních. Tato pokrývka je ovšem silně nabitá posvátnou pithou.

Tímto uctíváním soch a obrazů lze vysvětliti veškeré zázračné výjevy, které se vypravují o oživení soch světců nebo bohů, nebo o zázračném léčení některých svatých obrazů a soch. Všechno to jsou síly, které byly do

soch a obrazů vloženy těmi zbožnými a upřímnými lidmi, kteří se klaněli Bohu před těmi obrazy a sochami a učinili tak z jednotlivých míst místa skutečně svatá.

Proto bych radil každému mystikovi, aby měl nějaký obraz nebo sošku svého oblíbeného božství nebo světce, a aby ji doma v tichosti uctíval, modlitbou, přinášením obětí v podobě květin nebo světel a podobně.

U nás jest velmi špatným zvykem, že totiž svaté obrazy se věší nejčastěji nad lůžko do hlav. Mnoho mystiků cvičí večer nebo ráno na lůžku a tu mají onen svatý obraz místo před sebou, za sebou. Souvisí to ovšem se zvykem ve výzdobě našich příbytků, ale není to správné.

A tak uctívání obrazů, které nepřátelskými kritiky je vysmíváno jako modloslužba, zůstane jim a také jiným lidem tak dlouho nepochopitelné, dokud tito lidé nevníknou do vlastní podstaty duchovna. Nikdo se neklaní hrubohmotným předmětům, neboť ony pomáhají jenom k vytvoření mystických svatyň k pitha. Obrazy a sochy bohů jsou jen jedním druhem z oněch vypočítaných šestnácti předmětů podle nauky tantrické, která tvoří vlastně hlavní kádr mantra-jóginů a odpůrcové obrazů v nich vidí jen fetiše. Každý podle svého. Oni dále chápati nemohou. Jejich duše jsou dosud uzavřeny v nižších

oblastech vývoje — proto jen klidně je nechme — ať se posmívají, když jim to činí radost.

Myslící duch zpozoruje bez veškeré námahy hluboký a vřelý cit, který je základem uctívání obrazů. Vzpomeňme si jen, jak sochy a portrety, nebo i emblémy velkých lidí jsou uctívány — jak jsou krášleny květinami a znaky. Jejich zneuctění by bylo považováno skoro za svatokrádež.

Náboženští myslitelé Indie a také křesťanství poznali jasně tyto projevy lidských duší a ocenili je a zavedli je na stejnou linii, takže zbožným začátečníkům mohou býti k užitku.

Na příklad naše uctívání soch a obrazů Panny Marie nejeví se Indům jako něco zvláštního nebo cizího.

Sluší připomenouti, že také Mohamedáni, třebaže neměli obrazů a soch, mají přece svoje posvátná místa, svoje mukbary, ze kterých proudí právě tak svatá pitha na uctíváče, jako z našich chrámů nebo z indických pagod.

Uctívání obrazů se pohybuje podle indických názorů trojí cestou: je to dhyana, čili hloubání nebo koncentrace, dále stuti, čili chvalo zpěv a džapa čili opakování svatého mantramu před sochou nebo obrazem, nebo ještě lépe opakováním jména božího.

Na vyšším stupni je cvičení tibetských

lamů. Ti si vezmou obraz svého oblíbeného božství a koncentrují se na něj. Pak si jej představují pouze v myslí před sebou. Obrazy takové malují tibetští malíři pro chrámy a kláštery.

Zvláštním způsobem koncentrace a mantramy vůdcem předepsanými, celkem metodou nesmírně obtížnou, vztahuje pak žák onen obraz boha, když byl již oživen a když dal o tom žákovi mnohé důkazy, — do sebe. Tento postup popisuje cestovatelka David Neelová v knize: „Zasvěcování a zasvěcenci v Tibetu“.

V jógu a v mystice musí žáka již od počátku sledovati jednu metodu a bez osobního vůdce nemá ji měniti. U nás lze cvičiti dvojím způsobem, jak bylo již pověděno v I. díle „Ohnivého Keře“: buď cvičením tiché koncentrace s představou nebo bez ní a pak cvičením mantrickým, počínajíc písmenami abecedy a sice nejprve samohláskami.

V Indii cvičí žák podle pokynů svého gurua (Vůdce) buď ihned koncentraci nebo džapam, (opakování jména božího nebo jiné formule) zároveň s představou svého božského ideálu, nebo počne s posicemi, což je předepsáno v Hatha jógu.

Pokud se týká očištění tělesného, je v popředí Hatha jóga, neboť při ní žák musí nejdříve různými metodami očistit svoje tělo a sice i vnitřně, jako proplachováním střev

a měchýře vodou, čistou stravou, cvičením dechovým a tak dále. Když pak přistoupí k vlastním posicím, počne s pranajamou a končí pak koncentrací na duchovní centrum. Proto je tato metoda nad jiné spolehlivá a nese rychlé výsledky ale je k ní třeba askeze a jiného prostředí než máme u nás a především dobrého v ů d c e.*)

Ostatní jógické metody předpisují na počátku přísné mravý, a rovněž více méně život asketický. Toho všeho nelze u nás požadovat. Proto mystická Cesta je pomalá, ale je bez nebezpečí. Každý ji může nastoupit, kromě osob duševně chorých nebo duševně zatížených.

V Tibetu cvičí různými způsoby, ale také tam je koncentrace do nitra, do duchovního srdce považována za nejlepší cvičení, což potvrdila i paní David Neelová v rozmluvě s jedním naším žákem, když byla v lednu 1936 v Praze na své přednášce.

Za to mohamedánští dervišové a světci cvičí nejvíce mantricky, totiž opakují buď jméno boží Allah, nebo nějakou jinou náboženskou formuli. Ale některé sekty znají také cvičení mantrická podle Kerninga, totiž cvičení větní a písmenová do těla.

Mystická, moderní škola japonská cvičí

*) Viz Mystický Sborník od K. Weinfurtera, stať o hatha jóginu Bramovi. Pozn. spis.

tichou koncentrací, kterou provádějí také buddhisté.

Křesťanští světci neměli svých zvláštních vypracovaných soustav ke cvičení, a proto každý cvičil vlastně jen nazdařbůh. Mnohým se ovšem podařilo najít Cestu do nitra božskou inspirací a později také vnitřním Slovem. Jenom že mnozí při tom hrozně trpěli, poněvadž nevěděli, jak si počínati. Jejich víra v ďábla a jeho hroznou moc jim přinášela zkoušky neslýchané.

V žádné jiné historii mystiky není popsáno tolik hrozných zkoušek a utrpení jako právě v mystice křesťanské. Většina toho utrpení však vznikla z nesprávného názoru křesťanského, hlavně katolického o umučení Ježíše Krista. Jeho slova: „Vezmi kříž svůj a následuj mne“ byla nesprávně pochopena. To neznamená, že člověk má chtít trpět muka tělesná a duševní — k tomu nám Kristus nebyl příkladem, neboť svým ukřižováním nám chtěl ukázati jen Cestu mystické smrti, která se děje ukřižováním mystickým, ukřižováním vnitřního člověka. Toto ukřižování se přenáší však i na člověka zevního a sice stigmatisacemi a jinými mnohými mystickými stavy, které patří k smrti mystické.

Křesťanští světci a po nich mnozí jejich následovníci si přáli trpěti. Čím více tím lépe. A tak tedy opravdu trpěli a sice zevně

i vnitřně. Trpěli proto, že se u nich projevil zákon přitažlivosti myšlenek, který je tak skvěle vypsán v dílech Mulfordových.

„Co si myslíme, to se nám stane, ať je to zlé nebo dobré.“ Toho by neměl nikdo zapomínat.

Technika koncentrace na zevní obraz božství nebo svatý symbol — je skoro stejná, jako technika koncentrace vnitřní. Obojí má skoro stejné obtíže. U nás je málo těch mystiků, kteří by se chtěli soustřeďovat na zevní obraz Boha. To proto, že vnitřní koncentrace zbavuje žáka pozdějšího v t a ž e n í onoho o ž i v e n é h o obrazu do s e b e.

A k tomu je tu ještě jedna věc, která nám z jistého vnitřního pudu brání, provádět tuto koncentraci zevně. Žák mystiky ví, nebo má vědět, že božství sídlí v našem nitru. Protože tomu věří, je mu snadnější přenášeti obraz svého božského ideálu ihned do onoho mystického středu přímo. Ne tedy navenek. Při tom má tato technika ještě svoje zvláštní potíže. Představuji-li si Boha zevně, tu si jej zobrazím jako celou postavu v životní velikosti — ne-li dokonce nadživotní. Dále, jak píše jógin Brahmananda, má býti tento obraz zářící, buď žehnajícím nebo usměvavým. To radí i Mistr Rama Krišna.

A v tom je právě jistá obtíž. Kdo to zkusil bude vědět, že je mnohému nesnadné zobra-

ziti si tento božský ideál celý. A zvláště ještě k tomu s těmi přívlastky, jak je předepsáno. Dále se také velmi často stává, že takový obraz zevní se velmi často sám mění. Jednou je na př. v barvě zlaté, jindy modré. Jednou má na př. korunu na hlavě a jindy jen světlo a podobně. Ale podle předpisů indických má a musí býti tento obraz vždycky stejný.

A když žák si tento obraz počal představovat, tu mu v imaginaci velmi často zmizí jedna část božské postavy a jiná je viditelná. Právě proto radí Swami Brahmananda, aby si žák v takové chvíli obtíže představoval jen svaté nohy svého božství.

A ještě jedna věc je tu, která jaksi nedoporučuje tohoto způsobu. Je to magie. Právě magikové si představují jisté bytosti mimo sebe a oživují je pak svou vůlí, aby jich použili — ovšem na vlastní nebezpečí. Takové oživlé umělé fantomy se mohou i zhmotnit — jak je známo všem zasvěceným a jak potvrzuje i paní David-Neelová ve své knize: „Magikové a Mystikové v Tibetu“. A potvrdila to i ve své přednášce v Praze. A mnohdy pak zápasí takový fantom se svým tvůrcem o nadvládu a mnohdy také takový zápas se skončí porážkou tvůrce a to znamená jeho smrt s následky ještě strašnějšími.

Proto nechceme u nás tohoto způsobu,

neboť by se mohlo stát, že když by onen ideál nebyl zcela čistý, zvrhl by se byv oživen, v něco jiného, a tu žák by se dožil výsledků neočekávaných a také nebezpečných.*)

Tento způsob koncentrace, třeba bezděčně prováděli právě křesťanští světci. Činili to většinou nesoustavně, jen v modlitbě a obvykle před obrazem Ukřižovaného nebo jiným obrazem či sochou.

Kdo by chtěl přes to provádět toto cvičení, tu nechť nezapomene před každým cvičením a také po něm opakovati si upřímně v myšlenkách, že nechce pro sebe naprosto žádného ovoce z toho cvičení.

To je jediná jistá obrana proti možnému zde nebezpečí.

Každý žák má vlastně býti pod jistou kontrolou některého žáka pokročilého. Osamocení je vždy nebezpečné. Vede to k nesprávným výkladům mystických zážitků a také k nesprávným předpokladům a závěrům. To se týká hlavně žáků venkovských. Ti mají, kdykoliv jsou na pochybách, sdělovati svoje zážitky našemu ústředí, neznají-li ve své blízkosti žádného pokročilého mystika. Nejbez-

*) Příklad takového čistého ideálu vypisuje Kerning v „Cestě k nesmrtelnosti“, v povídce o mladém námořníkovi. Pozn. spis.

pečnější je vždy obrátiti se písemně na redakci našeho časopisu „Psyche“.

To platí i pro všechny ostatní, kteří cvičí jiným způsobem.

Nyní přistoupíme k nejsnadnějšímu způsobu koncentrace tiché a sice do nitra.

Předesíláme, že žák takový, který cvičí koncentraci do nitra, může si při svých obyčejných modlitbách představovati kterýkoliv božský ideál zevně. Může tomuto obrazu přinášeti v duchu i oběti v podobě květin, nebo rozsvícených světél, kadidla a podobně. To vše si může žák představovati a upravovati si tak celé obřady. Některým žákům tato praxe mimo cvičení mystické velmi pomáhá.

Žák si při tom může představovati sama sebe jako kněze nebo sluhu před oltářem a také sama sebe přinášeti jako obět.

Staří národové, kteří se klaněli Slunci jako symbolu Boha neb ohni, prováděli již taková cvičení imaginační a představovali si prostý kamenný oltář a nad ním Slunce zářící a klaněli se tomuto obrazu Slunce nebo stejně se klaněli ohni na oltáři planoucím. To bylo pisateli těchto řádků zjeveno kdysi v jednom vidění.

Podobně si můžeme počínat i dnes, ale lépe snad s celou postavou boží. Je mnoho těch, kteří něco podobného vůbec nesvedou, po-

něvadž jejich imaginace je dosud tupá. Ale jiní to zase svedou. Cvičení koncentrační s předmětem neb obrazem ať do nitra nebo navenek c v i č í p r á v ě také imaginaci a sice nejsprávnější cestou, totiž na věci b o ž s k é. Kdo se dlouho takto cvičí, vyvine v sobě vnitřní vidění, kterého je tak třeba při mystické praxi a jehož dříve neměl.

Ne každý přistupuje k mystice se stejným nadáním. Proto také výsledky nemohou býti u všech stejně rychlé ani ne stejně dobré. Přední vlastností žáka mystiky budiž trpělivost. Té je vždy třeba!

Proto je nutno cvičit a cvičit každého dne a netázati se po výsledcích. To platí hlavně v prvních měsících cvičení. Je tu třeba veliké vůle a oddanosti a pak víry. Kdo nemá víry, ten nemůže očekávati, že by došel k výsledkům vůbec kdy! Bez víry není oné nutné trpělivosti a vytrvalosti a bez víry cvičí žák povrchně a nikoli s celou silou své duše.

V mystice se obvykle vyvine nejprve vnitřní vidění astrální, čili do nejnižší oblasti neviditelná, a pak teprve vidění duchovní. A v tom je zase jistá obtíž. Začátečník totiž nedovede rozeznávat, co je astrální a co je duchovní. Považuje pouhé astrální obrazy, které spatřil, za mystické vjemy. Kdo se naučil jen jednou správně se

soustřeďovat, ten také ví, jaká je v tom zkušenost a ten jedině má bezpečné měřítko, kdy a jak se soustřeďuje. Je-li koncentrace „plynulá“, jak se vyjadřuje Patandžali, tu se žákovi nemůže zjevit nic z astrálu. Pak každý obraz, který spatřil, patří do mystiky. Vnikl-li žák do onoho pravého mystického centra, ve kterém sídlí božství, nemůže k jeho duši přistoupiti nic jiného než vliv božský. Podle toho jsou pak také jeho vjemy. Jsou mystické.

Jak tam žák vnikne, o tom bude ještě pověděno dále.

Koncentrace tedy slouží v první řadě k probuzení duchovního vidění. Pak také následuje vývoj ostatních vnitřních smyslů, bez nichž žák nemůže postřehnouti pokyny svého Mistra a nemůže jím tedy býti veden. Ale nejen to, bez těchto vnitřních smyslů nemůže žák postřehnouti ani pokynů zevního Mistra, který by mu chtěl pomoci svými telepatickými vlivy. Tato pomoc od neznámého Mistra se dostavuje častěji než bychom tušili.

Již dávno jsem napsal, že jakmile žák nastoupil skutečně a upřímně Cestu, vědí o tom všichni Mistři a pomáhají mu. Je to jejich radostný úkol. S počátku žák o tom ovšem neví a domnívá se, že jeho vnitřní popudy a vjemy přicházejí ihned z bož-

ského středu. Je to možné, ale obvykle je mnoho takových popudů z venčí a sice od Mistra, který buď žije kdesi ve vzdálené zemi nebo který již dávno opustil hmotné tělo. Obojí má stejnou cenu, ať je Mistr v hmotném těle nebo bez těla, je vždy a zůstane Mistrem. A jeho vliv je stejně mocný.

Později, někdy až po mnohých letech, spatří žák svého vůdce buď ve hmotném těle nebo ho spatří u vidění. Také tyto dvě možnosti mají cenu stejnou. Vše záleží na vloze a pokroku žákově. Někdo má karmu tak dobrou, že je mu poslán vůdce hmotný, jiný má karmu ještě lepší, a je mu poslán vůdce nehmotný. Onen druhý může však býti kdesi v Indii nebo v některém skrytém koutku evropském nebo i kdekoliv jinde a vysílá žákovi svůj fantom, svého dvojníka. Po případě mu Mistr posílá telepaticky svoje rady a rozkazy. Pokročilý žák, jakých je u nás ovšem jen málo, může býti s takovým vzdáleným Mistrem v denním telepatickém styku tak přesným, jako by oba spolu mluvili telefonem.

To jsou nezvratná fakta, ale theosofie moderní je zkreslila a vytvořila nauku o tak zvaných mahatmech, kteří nikde neexistovali. To jen namátkou, aby žáci naši nebyli v klamu.

Nyní by však snadno vznikla otázka, jak

pozná žák, když by se mu zjevil nějaký Mistr, nebo když by k němu přišel hmotně, že je to Mistr pravý?

To pozná žák velmi snadno. Poznává to svým citem.

Ale žák, chce-li míti v tomto směru bezpečnost, musí zachovávat dvě věci: pokoru a víru.

I nejmenší přestupek proti pokoře je u žáka ihned trestán! Bůh si přeje, aby žák byl ve svém mínění o sobě menší než zrníčko prachu — pak patří Bohu celý. Jakmile žák třeba jen na vteřinu si pomyslí o sobě, že je něco více než třeba nejhorší ateista, je za to trestán zcela určitě nějakým způsobem. A zvláště je tento přestupek těžký, když si žák pomyslí, že je mystikem a že proto vyniká nad kteréhokoliv člověka jiného.

Stejně je tomu také s vírou. Kolísavá víra je mnohému žákovi pekelnou přímo zkouškou. Bourá jeho předsevzetí, lomí jeho vůli a oddaluje ho od Boha. Tyto věci s vírou jsou však někdy každému žákovi přímo Bohem sesílány, aby jeho pokora a víra byly zkoušeny v tomto ohni. Jak proti tomu bojovat a jak se zachovat, to snad nejlépe ze všech spisovatelů nám zůstavil Tomáš Kempenský ve „Čtyrech Knihách o následování Krista“.

Kdo se prohřeší proti pokoře, ten bývá trestán některým zklamáním v mystice. Ihned mu je něco našeptáno, čemu žák uvěří v domněnce, že je to od Boha. A v zápětí se ukáže — vždycky k žakově pokoření nebo škodě — že to byl klam.

Za nedostatek pravé víry bývá zase trestem opuštěnost. Ale ten, kdo to ihned pocítí, hledí v sobě probudit víru zase větší a tu Bůh ve svém milosrdenství poskytne žákovi ihned nějakou — ale jen maličkou útěchu. Buď ve vidění nebo jinak, obdrží žák na jednou jistý a bezpečný důkaz, že Bůh je přece jen při něm.

Věřte zkušenému, který tisíckrát vše to prožil a poznal a věřte i těm velkým Mistrům, kteří vesměs napsali totéž!

Nyní se ještě musíme na chvíli vrátit k mystickému zření. Je pravda, že toto zření se velmi podobá zření astrálnímu, ale rozdíly tu jsou a jen žák upřímně cvičící je pozná.

Kdo vidí uvnitř při tiché koncentraci rozmanité tvary, tváře, předměty, obrazy atd., nechť ví, že je to z astrálu. To se děje buď začátečníkovi, nebo je žák roztržitý, nebo ve špatné náladě pro vzrušení a pod. Jinak vidí jen malé změny vyvolaného obrazu Boha nebo symbolu.

Koncentrace vycvičuje vnitřní zrak, protože

žák, kdykoliv cvičí, se hledí dívati duševním okem do nitra, tedy pokouší se o věc, která je ve hmotném smyslu nemožná.

V Tibetu mají lamové jeden prostý návod pro pouhé začátečníky, který je uveden v mé knize „Tajná tradice“. Tento návod zní: „Polož před sebe malý míč nebo hůlku a soustřeďuj na to svoje myšlenky.“

Dále zní návod, aby žák upínal pevně myšlenky na onen hmotný předmět a nedovolil odchylovati se jim jinam. Ale je podotknuto, že myšlenky žáka nesmí snad v imaginaci vstupovati dovnitř onoho předmětu, nýbrž že se musí upínati na jeho povrch. My ovšem takových pomůcek nepotřebujeme, ač je zcela dobře možno, že někdo, kdo se neumí nebo nemůže soustřeďovat na obraz myšlený, by i z tohoto počátečního cvičení měl prospěch. Než i k tomu by bylo třeba osobního rádce, aby žák věděl, kdy má v tomto cvičení ustát a kdy má přistoupiti ke cvičení vyššímu.

U nás lze k takovému předběžnému cvičení použít malé sošky posvátné neb obrázku. Když žák si v duchu sošku neb obrázek umí dobře představit, může tento předmět svého zbožnění přenést z prostoru do svého nitra. Tím se pak počíná vlastní mystická koncentrace.

Vnitřní vidění je něco zcela jiného, než

vidění fysickým okem. Nejen že lze viděti do dálky, ale i tak podrobně, jako bychom se dívali drobnohledem a to za osvětlení prudkého a přece jen jemného. Další podivností je, že u tohoto duševního zraku neplatí zákony prostorové, ani zákony optické. Lze totiž viděti na všechny strany, i za sebe, stejně dobře, jako před sebe.

Vnitřní zrak není poután ničím na světě — jen schopností žákovou. Proto také ten, kdo má vycvičenou imaginaci, může si představovati velmi složité obrazy, které přesto vidí zcela zřetelně a sice ve všech podrobnostech. K tomu je právě také koncentrace jediným cvičením.

My na západě se divíme, jak si mohou v Indii a v Tibetu představovati žáci složité obrazy svých bohů nebo celé obřady do všech podrobností, ale zapomínáme, že k tomu byli dlouho cvičeni a že na počátku měli také jistě svoje obtíže.

Ale nelze opomenouti poznámky, že východní národové vůbec mají docela jinou obraznost, než lidé na západě. U nás ji mají většinou jen umělci výtvarní, básníci, spisovatelé a jednotlivci.

Když bychom někomu u nás dali úkol na příklad tibetský, aby si představil osmihrannou křišťálovou vázu, ve které je lotos s plátky v pěti barvách, bílé, modré, rudé,

zelené a žluté a uprostřed lotosu veliké A v zářících liniích, tu již tohoto předpisu se každý zalekne. Ale na tom není dosti. Druhé A si žák má představit na temenu hlavy. Z tohoto A na hlavě se žene proud malých A v bílé barvě nepřetržitě do onoho velkého A v lotosu a když prošla tato písmena vázou, vracejí se zase k A na hlavě. A ještě dále: Dole, v rozkroku, si představuje žák třetí A, červené a z něho proudí do vázy v srdci proud nesčetných červených malých A a vrací se dolů, atd.

Rovněž mystické představy cvičících indických jóginů, jak je předepsáno na př. v tantrických knihách Gheranda Samhita, Šiva Samhita a jiných, jsou stejně složité.

Ale jakmile byl duševní zrak vycvičen, tu takové představy jsou mnohem snadnější. Že této schopnosti má málo kdo, to je zaviněno poměrně krátkou dobou denního cvičení. Mějme na paměti, že Brahmaranda radí začátečníkovi, aby cvičil šestnáct hodin denně! A to již začátečníkovi. Později se koncentruje jógin po celý den, někdy také větší část noci.

Abych podal, jak při vidění mystickém odpadají všechny podmínky prostoru a světla, ukaži příkladem.

Viděl jsem jednou jistého boha v jakési besídce, jež byla zbudována ze dřeva mně

cizího, ale mnohobarevného. Byla o čtyřech stranách a její střecha měla tvar čínských pagod. Byla silně vykrojena. Na všech čtyřech stranách besídky jsem viděl nízké zábradlí, které bylo vyřezávané a na něm baldachýny, na nich byly po všech čtyřech stranách zvláštní symboly. Ale viděl jsem také na těchto baldachýnech jiné symboly — byl každý jiný — na vnitřních stranách zábradlí, ač jsem jako by pohlížel na besídku zvenčí a s jedné strany. To je tedy u hmotného předmětu nemožno.

Zření mystické je mimo prostor a tím lze věc poněkud objasnit, ale nikoliv vysvětlit.

Kdo má však vyvinutou imaginaci, může si právě tak z vlastní vůle různé věci představovat, totiž se všech stran zároveň. Proto je cvičení imaginace tak důležité, neboť usnadňuje koncentraci. Také v magii bez velké, vycvičené imaginace a bez astrálního zření, nepořídí nikdo nic. Kdo chce na příklad ovládat některý řád duchů, musí je napřed umět dokonale vidět. Proto všechny takové předpisy magické, ve kterých není uvedeno, jak vycvičit astrální zření, jsou na-prosto bezcenné.

Ale tyto věci hraničí již s oborem, který do mystiky nepatří a proto o nich pomlčím.

Žák tedy usedne do své oblíbené a navyklé posice, která musí býti tak pohodlná, aby v ní

necítil svého těla hmotného, anebo ulehne a počne krátkou modlitbou připravovati se ke svému cvičení. Posice musí býti vždycky stejná. Tělo v ní musí býti po dobu cvičení v n a p r o s t é n e h y b n o s t i. I to je předepsáno ve všech jógických spisech, o něž se konečně musíme opírat, neboť jiných předpisů, stejně spolehlivých nemáme. Sem náleží také předpis, že žák má cvičiti vždycky na stejném místě a ve stejnou denní nebo noční dobu. Protože v Indii a v Tibetu a také jinde v Orientu, cvičí žáci mnoho hodin, není divu, že jsou někdy stálým napětím unaveni. A tu předpisují jóginové, stejně v Tibetu jako v Indii, aby žák k obnovení sil se díval delší dobu nehnutě do krajiny, pokud možno hluboké, tedy do velikých dálek. Že je to zvykem i u Mistrů, vidíme na př. z odstavců, které jsem překládal do „Mystického Sborníku“ z knihy „Pátrání v tajné Indii“ od Angličana Bruntona o Mistru Maharišim. Tam se autor stále zmiňuje o tom, že Mahariši se díval velmi často a dlouhou dobu do dálky. Pohled do dálky totiž odpoutává člověka od zevního světa, kdežto pohled na věci blízké člověka k hmotnému světu připoutává.

Poněvadž u nás, pokud žijeme ve městě, má málokdo ze svého příbytku vyhlídku do dálky, radím v takových případech duševní únavy, aby žák zavřel oči a díval se do dálky

duševním zrakem. Není to sice totéž, ale úlevy to přece jen poskytne.

Žák musí mítí již napřed určený obraz svého oblíbeného božství. Buďto podle nějaké skutečné sošky, nebo skutečného obrázku, nebo i většího obrazu, anebo podle své vlastní představy. Tento obraz si při zavřených očích svou imaginací vykreslí před sebou pokud možno živě a plasticky. Podle Brahmarandy má tento obraz býti živý, má zářiti světlem a má, jak již vpředu řečeno, mítí výraz blahodárný a žehnající. K těmto podmínkám nechť přihlédne každý, kdo si opatřuje sošku nebo obrázek hmotný, aby měl vzor v těchto směrech pokud možno souhlasný se stávajícím předpisem.

Z toho vidíme, že ne každý obraz svatý se hodí stejně dobře pro mystickou koncentraci.

Někteří žáci si pro ulehčení představují ve svém duchovním srdci na př. hlavu Kristovu. To není správné. Obraz boží musí představovat celou postavu!

Ale žák pozná brzy, jak je to obtížné, udržeti v imaginaci celou postavu Krista nebo Matky Boží. A tu radí Brahmaranda, abychom se klaněli v duchu (totiž v koncentraci) jen svatým nohám svého božství. Je nám to sice jaksi proti mysli, ale poněvadž

to radí vůdce zkušený, opravdový světec, musí to býti správné.

Představujeme-li si celou postavu božství, tu nám zmizí z obrazu brzy hlava, brzy jiná část postavy a my ji musíme pracně doplňovati. To se děje proto, že žákova imaginace není dosud zralá. Z toho pak vzniká nepravdělné cvičení a malé výsledky!

Také výraz obličeje u postavy imaginované se mění, ba celá postava najednou mizí a objeví se něco zcela jiného — třeba nějaká pitvorná tvář astrální. To je důkazem falešné koncentrace. Žák nevníkl dosud do mystického centra. Jak tam vnikne?

Na tuto otázku odpovídá výborná kniha Mabel Collinsové: „Světlo na Cestu“. Práví se v ní: „Hledej stále hlouběji a hlouběji!“

Toto hledání v nitru vlastního já musí podniknouti každý, kdo se oddal cvičení tiché koncentrace. Toto hledání lze přirovnati ke hloubení studny nebo kopání dolů. Když se ponoříme do vlastního já, tu s počátku nevidíme nic než tmu a zase tmu. A přece víme, že tam někde v hlubině hoří jasné světélko věčného Ducha.

S touto vírou počneme hledati hlouběji. Při tom však musíme stále držeti v představě obraz Boha nebo jeho svatý symbol a stále jej v imaginaci klademe hloub a hloub. Narazíme na jakousi překážku. Ať je

skutečná nebo domnělá — vše jedno — musíme ji prorazit touhou a vůlí, musíme jít hloub a skrze ní. Pak ještě cítíme, že nejsme u cíle. Kdesi za novou oponou je svatostánek.

Dojdeme myšlenkou ke druhé překážce a vůlí jí pronikneme. Ani tam není ještě náš cíl. Nové napětí vůle musí následovati. Nervy žáka jsou nataženy již jako struny. Jeho vůle počíná kolísat. Někdy i jeho víra ochabuje a to je nebezpečné. Žák si v tomto okamžiku svého zápasu nesmí ani na zlomek vteřiny uvědomit nějakou stopu bázně nebo nedůvěry. Kdyby se to stalo, je ihned námaha marná, alespoň pro tuto chvíli.

Jsou opravdu žáci, kteří, i když se v pevné víře a s přesvědčením dali na Cestu, přece jen to činí často s jakýmsi obavami, aby si snad neublížili, aby je nepotkalo něco neznámého a třeba děsného.

To je ovšem veliká chyba a má to vliv na další postup žáka, který tak jedná. Nemáš-li úplnou důvěru ke svému Bohu, že tě ochrání za všech okolností, když přece nechceš nic jiného, nežli vyplnit Jeho rozkaz a hledat Ho, tu zanech raději Cesty, aby ses nestal s v a t o k r á d c e m !

Je tedy nutno proniknouti i třetí a čtvrtou i pátou hradbou. Pak najednou pocítí žák, že stojí ve svatyni. Nic nevidí, ale cítí ohro-

mující klid a ticho zde vládnoucí je omračující...

Jiný žák pocítí jen jistou posvátnou hrůzu, ale je mu tam milo a chtěl by tam zůstatí navždy.

Kdo jen jednou zažil tento vstup do vnitřní svatyně, nebo vnitřního hradu, jak se vyjadřuje svatá Terezie, nezapomene toho nikdy a vždycky pak pozná, zdařilo-li se mu vniknouti až do posledních záhybů duchovního srdce, čili nikoliv.

Žák potom říká: „Dnes se mi výborně dařilo cvičení.“ Anebo zase: „Dnes se mi cvičení nedařilo.“ Teď již žák poznal ono nedsdělitelné tajemství vnitřního míru a první stupeň zasvěcení je mu nablízku.

Jakmile se žákovi zdařil vstup až do svato-stánku, tu jeho koncentrace se teprve stane „plynulou“. To znamená, že jeho myšlenky se přestaly měniti a jeho představa stojí pevně a bez pohybu, jako plamen svíce, chráněné, před průvanem. A to je teprve dokonalá koncentrace, to je onen stav, který se jmenuje v Indii dharana. A žák v tomto stavu nehybné myšlenky, ponořen v nitru, musí setrvatí nejméně dvanáct vteřin. Pak dosáhí dharany a pak také sémě jeho práce počne klíčit, neboť jeho vnitřní Bůh mu nějak dá na jevo, že Ho žák dosáhí a že je navázáno spojení.

Neklamnou známkou tohoto posvátného stavu je kromě onoho míru a ticha ještě také něco jiného.

Ať si zvolil žák kterýkoliv obraz nebo symbol svého božství, ať třeba jde cestou koncentrace bez představy — což je nejvyšší forma tohoto cvičení — v dharaně přestává veškerá změna obrazu zvoleného a onen obraz stojí jasně před duševním zrakem žákovým. Všechny změny myslícího principu čili jinak imaginace — přestaly. A to trvá tak dlouho, pokud trvá dharana.

A zvolil-li si žák koncentraci bez obrazu, tu v tomto stavu se přestanou vynořovati dřívější myšlenky a obrazy, které žáka tak rušily, že je musil stále zaháněti a žákova duše je v tichu a nic neruší její nehybný postoj. Nic se nehne, vše stojí, jako ve svatém odpočinku.

A je to opravdu svatý odpočinek, neboť sedmý den stvoření, podle knihy Mojžíšovy, není nic jiného, než onen klid a mír a odpočinek Sabbatu, je to den sváteční, je to den naprosté nečinnosti. A kdo ve svém nitru chce napodobiti Stvořitele v jeho „sedmém dni“, ten musí sáhnouti ke vnitřní Cestě a dosáhnouti onoho nehybného centra, kde je pouze bezhlasé ticho a kde je zároveň studna všeho vědění.

To se však dostaví později — často až po dlouhých letech sucha a bojů.

Ale žák nemůže vždycky vniknouti do mystického středu. Jeho zevní svět mu překáží. Jeho světské zájmy jsou mnohdy tak mocné, že se mu vnucují jako představy ve chvíli koncentrace a pak je tuhy boj, ve kterém obyčejně začátečník podlehne. Trápí se se svým cvičením, namáhá se, ale marno vše. Koncentrace se nedaří a výsledky jsou podle toho.

Tu nezbyvá nic jiného, než pokorně prositi o milost boží. To je jediné vychodisko z labyrintu světa. A to ještě nemluvím o roztržitosti žakově, kterou si vyvolal sám svými vadnými sklony a naruživostmi. Jinde zase jsou tu starosti o život vezdejší, které brání dobré koncentraci. Tu zase žák zapomíná na slova Kristova: „Hledejte především království boží a vše ostatní vám bude přidáno.“

Tu žák zase nemá dostatečné víry v moc a lásku boží, která nikdy nenechá zahynouti tomu, kdo s vírou uvaluje vše světské na Boha — neboť Bůh se stará o každého tvora a tím více tedy o žáka, který k Němu nastoupil skutečnou Cestu.

Proste tedy a bude vám dáno, klepejte a bude vám otevřeno! A tu jsme zase u jiného symbolu, který se zjevně ukáže žákovi, když se namáhá vstoupiti do vnitřní svatyně. Jak

žák vniká hlouběji a hlouběji, domnívá se často, jako by otevíral násilně jedny dveře za druhými. Pravím násilně, neboť království boží je nutno dobýtí násilím! Chtěj rozbít nebesa a otřást peklem, jak napsal J. Böhme. Je to jindy podobno dobývání opevněného hradu. Jako by žák stékal baštu za baštou — tak musí zápasit svou myšlenkou a vůlí, aby se dostal do pevnosti.

Mnozí Mistři píší o tomto boji nebo tomto prolamování dveří a bran a tvrdí, že je jich sedm. Poslední vedou do svatostánku.

Nazvete to jak chcete, ale musíte vniknout tak hluboko do svého Já, že hlouběji již nemůžete. Jenom se neklamte domněnkou, že jste již ve svatyni, když máte před sebou ještě dvoje nebo troje dveře!

Při boji s koncentrací je jedno zvláštní ulehčení, ale jen pro ty žáky, kteří již mají mystický vnitřní zrak. Návod k tomu lze však dát jen ústně.

Nyní je třeba povědět také něco o druhém našem způsobu mystického cvičení, totiž o mantra jógu.

Je to cvičení písmenové nebo slovní i větní. Naši žáci, kteří cvičí podle Kerninga, jenž byl zakladatelem této soustavy — nebo jejím obnovitelem v Evropě — cvičí vlastně mantra jógu.

Přihlédneme-li k historickým faktům, tu je

v popředí zase Indie se svou soustavou tantrickou, která je uložena v tisícerých tantrách (t. j. tantrických spisech) a jež jsou určitě pokračováním Ved a Upanišad. Nejznámější tantrické spisy jsou „Hatha Jóga pradipika“ (Lampa k Hatha jógu), pak Šiva Samhita a Gheranda Samhita. Slavný učenec anglický Artur Avalon přeložil některé jiné tantry nedávno do angličtiny a my doufáme, že i ty budou za čas uvedeny do jazyka českého. Překlady prvních jmenovaných se připravují, kdežto Hatha Jóga Pradipika je již dávno hotova. Její rukopis leží u nakladatele a bude brzy vydán.

Z tantrických spisů, přeložených A. Avalonem, je známo, že v Indii cvičí žáci písmeny celé abecedy v určitých oddílech, a že každý takový oddíl písmen je cvičen v rovněž určeném pořadí a sice každý v příslušném čakramu čili lotosu, kterých je sedm a jež jsou uloženy v duchovním těle (nikoliv v astrálním) v lidské míše. Jejich místa jsou dosti přesně označena a odpovídají do jisté míry některým zauzlinám nervovým.

Bylo by však omylem ztotožňovati tyto lotosy se zmíněnými zauzlinami hmotnými.

A nyní lze říci výslovně důležitou věc pro každého žáka mystiky: Cvičení mantrická, takto prováděná, vedou bezpodmínečně k probuzení Hadí Síly. K tomuto

probuzení Hadí Síly nevede vždycky cvičení vpředu popsané, totiž tichá koncentrace. Ale jsou i v tom vyjímečné případy.

Tím ovšem není nijak opodstatněno snad mínění některých, že bez probuzení Kundalini by nedošlo ke spáse. Spojení s Bohem lze docílit oběma způsoby, ale probuzení Hadí Síly vede přímo a velmi rychle k duchovnímu osvícení a dále také po případě k nesmrtelnosti v těle.

Proto lze míti za to s jistotou, že na př. někteří židovští proroci, jako Henoch a Eliáš, kteří nezemřeli tělesně, nýbrž zmizeli, a zvláště Eliáš, který zmizel v ohni, měli v sobě probuzenou a ovládali Hadí Sílu.

Ne však každý jógin nebo mystík, který v sobě probudil po prvé Hadí Sílu, dosáhne tohoto vysokého stupně, již v jednom vtělení, neboť lidská karma je rozmanitá a i ten, kdo tohoto probuzení Hadí Síly dosáhl, může se po případě ještě několikrát vtělit než dojde k naprostému osvobození.

Je tedy otázka, která cvičení mantrická vedou přímo k probuzení Hadí Síly?

Jenom ta, která žák cvičí do celého těla, tedy ne jenom do nitra. V tom je veliký rozdíl.

Na př. žáci německého Mistra M. s Meyrinkem v čele, cvičili věty oním vůdcem uda-

né pouze do nitra, ale nikoliv do všech orgánů tělesných, jak to na př. předpisuje Mistr Kerning.

Za to však Kerningova cvičení písmenová, slovní a větní, musí probuditi nakonec Hadí Sílu, protože žák musí svoje cvičení soustřeďovati také na míchu a tudíž také na ony lotosy, počínajíc nejspodnějším, ve kterém Hadí Síla právě dříme.

V Indii jsou známa ještě jiná koncentrační cvičení, spojená dokonce s určitými pohyby spodní části těla a s dechovým cvičením, kterými se určitě Hadí Síla probouzí, ale to jsou zvláštní soustavy, k nimž je vždycky třeba osobního vůdce. Také ovšem již násilným zadržováním dechu se Hadí Síla probudí. Ale takové cvičení je pro žáka nepřipraveného a bez vůdce, nejvýš nebezpečné.

My zde chceme mluvit o cvičení bezpečném, které lze prováděti i bez vůdce, neboť píšeme pro naše žáky, kteří jsou vesměs zde, a kteří nemají tak snadno naděje, že by osobního vůdce našli. Takového vůdce také není třeba, jen když se bude každý řídit podle návodů, uveřejněných v Ohnivém Keři a v této knize. Sám velký Mistr Rama Krišna se vyslovil, že netřeba hledati vůdce tomu, kdo půjde jeho cestou, totiž koncentrací a láskou k Bohu, a že Nejvyššího Mistra má každý v sobě

Nyní se musíme ještě zmíniti o mantrických cvičeních u jiných národů a různých systémů.

Je jisto, že mantrická cvičení písmenová znali již staří Egypťané a od nich je tradicí přenesl Mojžíš do národa israelského. Prastará kabbalistická kniha Sefer Jezirah, která mluví o vzniku písmen, to dokazuje již sama o sobě. Rovněž starožidovská tradice, zachovaná u židovské sekty Chasidů, potvrzuje tento fakt, neboť Chasidi se zabývají mystickým cvičením tantrickým, promítají písmena, slabiky a slova do tricetitřech různých míst v těle.

Mantrická cvičení jsou také vžita u mohamedánských dervišů, kteří opakují statisíckrát a snad milionkrát jméno Allahovo, nebo některou formuli z Koranu, jako na př: „La ilah El Allah!“

Ale tito dervišové, jak se zdá, necvičí mantricky do různých částí těla, nýbrž jenom do nitra. Je ovšem možno, že jsou některé mohamedánské sekty, které znají ještě přesnější cvičení mantrická.

Je zajímavé, že nalézáme stopy písmenových cvičení ve starém Řecku a že toto cvičení přijaly také od Řeků skoro všechny sekty gnostické, nevyjímaje ani ty, které vznikly po příchodu Kristově. Gnostikové cvičili hlavně samohlásky v různých skupinách. V I. díle Ohnivého Keře jsem přinesl ukázky těchto

cvičení, jež ke nám zachovaly ve starých památkách gnostických.

Podle citátů, uvedených v mé jmenované knize, kde byl přeložen celý takový rituál, je zřejmo, že žák přicházel přímo do styku se zjevem Boha a že s Bohem mluvil. Rovněž známé mystické stavy, jako přemožení Iva a mystické zvuky, jsou tam uvedeny. Mystická cesta byla a jest u každého národa ve všech dobách stejná.

Píšeme tuto stať podle pravdy, ale nepřejeme si, aby ti, kteří až dosud cvičili tichou koncentrací, se domnívali, že snad je méně cenná, než cvičení mantrické. Nechť žáci takoví za nic na světě neopouštějí způsobu svého cvičení, kterému se až dosud oddávali. Velice by si tím uškodili.

Nyní musíme přistoupiti ke cvičení podle Mistra Kerninga, které je pro nás nejdůležitější a které také většina z nás provádí s úspěchem.

Kerning počíná ve svém „Testamentu“, který je přeložen ve II. díle „Ohnivého Keře“, vykládati svoji nauku tak zvanými „hmaty“. Vysvětlil jsem již ve jmenované své knize, že tyto hmaty souvisí s rituálem mystického zednářství. Protože Kerning byl zednářem, musil uvést také tyto hmaty, aby měl spojení se zednářskými představami k vůli svým bratřím zednářům. Ale pro nás nemají tyto hmaty

pražádné důležitosti. O tom jsme se přesvědčili s doktorem Borodou experimentálně, když jsme oba zkoumali účinnost těchto Kerningových návodů, abychom pro naše žáky mohli vybudovati ustálenou metodu cvičnou.

Kerning začíná se vztýčeným ukazováčkem, ve kterém máme pocítit I. Když se to stalo, máme utvořit rukou úhelnicí, t. j. odchýlit v pravém úhlu palec od ostatních prstů natažených, abychom tak pocítili A. Jakmile se to podaří, přiložíme si toto znamení na hrdlo, aby se tak tato písmena I a A sdělila celému tělu.

Tak pokračuje Mistr Kerning se všemi samohláskami a podobně také se souhláskami. Tento jeho systém vyžaduje však osobního vůdce a proto nebyl naší mystickou školou přijat. Proto ne, že sám Kerning praví na str. 32 „Testamentu“:

38. Když položíme znamení rukou na svoje tělo, pocítíme je za dané formy snadno. Když se je naučíme pocítovati pouze duchovně, v představě, tu působí ještě živěji.

Na tomto základě bylo tedy u nás pracováno a došli jsme k přesvědčení, že nejlépe je cvičiti písmeny pouze v myšlenkách (imaginací) a posílati písmeny postupně do celého těla, od kůže až do dění kostí.

To je pravé a prosté mantrické cvičení,

kteřé přináší každému, kdo správně cvičí mystické výsledky. Písmeny jsou božské síly, jak učí stejně kabbala, jako nauka tantrická a kdo tyto síly vědomě posílá do svého celého těla, podle určitých pravidel, probouzí tím v sobě Slovo.

Co je to Slovo? To je Duch Svatý čili ohnivá, mystická Síla, které říkají Indové „svinutá“ čili „Kundalini“, poněvadž je skutečně svinutá jako hádek na nejspodnějším konci lidské míchy. A podle nauky indické je Kundalini Matkou všech zvuků a všech tónů, tedy také písmen a řeči a proto je v křesťanství nazývána Duchem Svatým, který ještě k tomu, aby byla naznačena jeho ženská podstata, je znázorňován v křesťanství holubicí, a nikoliv, na př. holubem!

Kdo toto mysterium pochopil, může se považovati za člověka duchovně osvíceného.

Z toho důvodu jsou Kerningova cvičení čistě mantrická, a patří do stejné soustavy jako cvičení Indů, obsažená v tantrech, cvičení ku probuzení Hadí Síly.

Nyní si promluvíme podrobněji o tom, jak má žák tato písmenová cvičení provádět. Podotýkám napřed, že mluvím zatím jen o cvičeních písmenových, protože cvičení slovní a větní se po řádné přípravě písmenami dostaví sama sebou.

Nechť se nikdo nedomnívá, že cvičení pís-

menová lze prováděti bez úsilovné koncentrace. Jsme zde sice u soustavy poněkud snadnější, poněvadž žák se soustřeďuje na jednotlivé části svého hmotného těla a má tedy jakousi pozitivní oporu. Té právě nemá, provádí-li tichou koncentraci, protože při té se musí soustřeďovati na něco neexistujícího, na pouhý předmět pomyslný čili imaginární.

Podle předpisů Kerningových je třeba začíti cvičení písmenové nejdříve na povrchu těla, tedy jenom na kůži a sice od nohou počínajíc. — Tedy od chodidel.

Je zcela lhostejno, začne-li žák cvičiti písmena, a sice nejdříve samohlásky I, E, O, U, A od konce prstů na obou nohou zároveň, nebo od pat. V obou případech postupuje nejdříve po chodidlech až chodidla procvičí, což se stane, když na místech vzdálených od sebe 3—5 centimetrů v obou chodidlech současně cvičí asi patnáctkrát celou řadu těchto samohlásek, tedy vždy na jednom místě I, E, O, U, A.

Je nutno podotknouti, že cvičíme-li tuto skupinu samohlásek v udaném pořadí, vyslovujeme zároveň jméno boží, a sice jméno kabbalistické Jehovah. Nemusíme ani opakovati, že jak Mistr Rama Krišna, tak jeho žáci a všichni mystikové jiní, když psali o těchto cvičeních, doporučovali vždycky stálé a stálé opakování jména božího.

Je pravda, že podle Rama Krišny vede k poznání Boha kterékoliv jméno boží. Ale pro nás jest ustálenou normou právě toto jméno starohebrejské, protože je zároveň počátkem mantrických cvičení a protože samohlásky jsou podkladem lidské řeči. V samohláskách jsou nejpůvodnější a nejmocnější božské síly. Proto také je známo, že mnozí žáci, kteří cvičili dlouho jen tyto samohlásky, a sice jenom v první etapě, totiž od chodidel do kotníků nohou, dosáhli již znamenitých výsledků mystických, zvláště celého prvního křtu a i mnoho věcí nad to.

Celé lidské tělo je rozděleno na sedm oddílů, které tvoří každý pro sebe celou oktávu jako v hudbě. Tedy každý tento oddíl je zase rozdělen na sedm oddílů menších.

Je zajímavo, že použijeme-li nejprostší kabbalistické metody, totiž součtu dvou čísel, obdržíme zde: všech oddílů je 7 krát 7, t. j. 49. Součet dá 13, což jest mystické číslo posvátné, znamenající jen tak mimochodem na př. 12 apoštolů a Krista, anebo 12 souhvězdí a Slunce. Sečteme-li ještě tuto třináctku, obdržíme 3 a 1, t. j. 4. což jest zase kabbalistické číslo, které znamená prvního člověka, Adama, jež byl stvořen ze čtyř živlů. Ale čtverka je také čtverec, a ten je zase symbolem chrámu, t. j. chrámu vnitřního, do kte-

rého má mystik vstoupiti, když jej v sobě zbudoval.

Při cvičení písmenovém musí mít žák pevnou a stálou posici, tak jako při tiché koncentraci. Dále se žák musí připraviti na toto cvičení právě tak, jak bylo udáno shora, při návodech ke koncentraci tiché. Žák si představí tedy na příklad kůži na obou svých patách, a počne v duchu pronášeti samohlásky, jak jsou předepsány, **při čemž neustále udržuje usilovně ve své představě obě paty.** Touto představou přenáší shora přes celé tělo do kůže na patách mystické síly jmenovaných písmen. Podle starších návodů cvičili někteří žáci písmeny tak, že si je představovali dole v nohách, tedy na kůži pat, jako tištěné nebo napsané. Ale během let jsme dospěli k přesvědčení, že toho není třeba a že stejných výsledků se docílí tak, jak zde naznačeno. Cvičení s představou písmen je mnohem obtížnější a namáhavější.

Pokud se týká rychlosti, jak mají samohlásky následovati v duchu za sebou, nesmí žák cvičiti ani příliš rychle, ani příliš pomalu. Normální způsob je, vysloviti všech pět písmen za 2 vteřiny.

Tato doba se bude začátečníkovi zdáti příliš krátká, ale vím z vlastní zkušenosti, že je velmi výhodná, a každý žák za krátkou dobu nebude s tím mítí pražádných obtíží.

Počítáme-li tedy, že žák do jednoho místa na svém těle pošle patnáctkrát za sebou uvedenou řadu samohlásek, bude cvičiti na každém místě 30 vteřin, t. j. půl minuty. A protože je předepsáno necvičit na místech příliš blízko u sebe ležících, může žák procvičit obě celé nohy až do kotníků, za poměrně krátkou dobu a věnuje-li tomuto cvičení půl hodiny, může obě nohy procvičiti více než jednou. A to je právě velmi důležité.

Nelze stanoviti dobu, jak dlouho má žák cvičit první oddíl svého těla, t. j. od chodidel do kotníků. To se řídí podle vloh a citlivosti žáka a rovněž podle jeho povahy, podle správného cvičení, a podle mnohých jiných okolností.

Druhá etapa čili druhý oddíl jest od kotníků do kolen. Třetí jest od kolen do rozkroku, čtvrtá jest od rozkroku do pupku, a pátá od pupku k srdečnímu důlku, šestá od srdečního důlku k důlku na hrdle a sedmá od hrdla na temeno hlavy.

Lidské tělo je jako klaviatura na pianě. Když udeříme na klavíru v některé oktávě akord, tu při zvednutém pedálu se ozvou podobné akordy ve všech ostatních oktávách. Podobně se také děje na naší vnitřní klaviatuře, když začneme cvičiti písmeny. Jisté vlivy tohoto cvičení, zvláště počáteční vibrace a jiné pocity se neobjevují jenom v nej-

spodnějším oddílu, totiž od chodidel do kotníků, nýbrž velmi často již také v různých částech těla horního, až třeba na hlavě. To jsou mystické síly, které působí ve všech oktávách. Jenomže žák je ve všech oktávách vždycky nepociťuje. Projevuje se to jen někdy a jen na určitých místech.

Nyní je třeba vrátiti se k otázce, jak dlouho má žák cvičiti písmeny na kůži v prvním oddílu svého těla?

Podle naší zkušenosti postačí k tomu čtvrt roku, nebo u necitlivých až půl roku. Jestliže se neobjevily do této doby první známky mystických stavů, tu je dvojí možnost, buď žák necvičí správně, což je v devadesáti případech ze sta pravou příčinou, anebo je velmi necitlivý.

Je-li žák přesvědčen, že cvičí správně, tu musí pokračovati buď tak, že cvičí jako dříve, ale na každém místě cvičného oddílu opakuje každé písmeno několikrát. Tedy: IIIIII, EEEEE, OOOOO. Po případě může také se pokusit s cvičením do vyšších oddílů, totiž od kotníku do kolen.

Přechází-li žák do vyššího oddílu, tu předcházející oddíl, který jest již procvičen, projde svým cvičením velmi rychle. V chodidlech stačí na př. pata, střed chodidla, a konce prstů, a na povrchu nárt a oba kotníky. Potom

ihned přistoupí žák k pravidelnému a podrobnějšímu cvičení v lýtkách, až do kolen.

Každý žák si škodí, hloubá-li a přemýšlí-li o těchto prostých cvičeních, nebo když nemá výsledku, dotazuje-li se jiných žáků, jak cvičí a hledí-li svoji metodu stále měnit. To je veliká chyba a výsledkem je t. zv. sucho, čili zastavení se všech mystických zážitků. Proto také Mistr Kerning praví: „Žák má slepě cvičiti s vírou a o nic jiného se nestarat!“ A Mistr Kerning má také pravdu, protože žák se odevzdává v mystice úplně do vůle boží a není jeho věcí, jak s ním Bůh naloží a proto ve své lidské nepatrnosti dává každým takovým projevem na jevo jen svou duchovní pýchu, která, i je-li nepatrná, je ohromnou překážkou na mystické cestě.

Jde-li cvičení u žáka pravidelně a normálně vpřed, tu žák nemusí míti nejmenší obavy, že nebude věděti, kdy a jak má postupovat. Již prvním cvičením od chodidel do kotníků se normálně vyvine u žáka duchovní zrak a po případě i duchovní sluch. U koho se tak nestalo ani do roka, ten buď cvičí nesprávně, anebo jsou tu jiné překážky, ale vždycky jenom v samém žákovi a nikde jinde. Jde-li tedy vše správně, tu žák, poněvadž má duchovní zrak a sluch, může a musí obdržeti od svého vnitřního Mistra pokyny, jak má dále cvičit. Duch boží mu ukáže onu část těla,

do které má postupovat a kdy má postupovat.

Při těchto cvičeních je třeba odříkavati písma, slova atd. s velkou energií a myslit je zřetelně a nikoliv ledabyle a rozmazaně. Je též třeba nepřetržitě udržovat v představě místo těla, kam cvičíme. Při cvičení v orgánech, představujeme si i jejich tvar i barvu. Na př. svaly červeně a pod.

Totéž se projevuje také dále, když žák procvičil již samohláskami celé svoje tělo až do dřeni kostí a když má cvičiti abecedu. Vnitřní Mistr mu ukáže, kterou část abecedy má cvičiti a jak. To se stává buď viděním, anebo vnitřním hlasem. Jen ať žák se o nic nestará, ať nečeká netrpělivě, že jižjiž mu bude něco objeveno, anebo že něco uslyší! To by i u nadaného žáka mohlo vésti k neočekávanému pádu do medijsnosti.

Jedinou správnou obranou proti všemu sklouznutí do nepravých cest je naprostá víra a pokora a neomezená trpělivost. Nedívejte se na jiné, když slyšíte, že došli až na jistý bod. Nemrzte se nad tím, a vězte, že vy můžete býti vnitřně dále než oni, ale že o tom dosud nevíte. Jsou případy, kdy u žáků, kteří dlouho nic neobdrželi, nahrnula se jim najednou taková spousta boží milosti, že tím byli uvedeni v úžas. Proto čekejte a cvičte trpělivě a po ničem se netažte. Hlavní

věc je cvičit. Mystický vývoj se dostavuje u každého, kdo poctivě cvičí, ale ne u každého se jeví stejně mocně.

Rovněž necvičte příliš mnoho najednou! Půl hodiny denně pro začátek postačí. Teprve když jste dospěli k prvním stupňům mystických zážitků a když vaše duše touží stále více po Bohu (ne po mystických stavech!) můžete denně svoje cvičení prodloužit. Ale nikdy ne tak dlouho, abyste po cvičení pocítili duševní únavu nebo dokonce stísněnost v hlavě nebo snad bolení hlavy. Jakmile by se objevily takové úkazy, musí se ihned s cvičením polevit.

Podle slov jógina Brahmarandy musí žák po každém správném cvičení pociťovati radost a osvěžení a nikoliv únavu. Jenom tak je cvičení správné a dobré!

Velmi důležitou věcí u každého mystického cvičení je nevynechat ani jediného dne. V případech nezbytných soustřeďte se krátce, proneste v duchu modlitbu za odpuštění a pak vám bude prominuto. Kdo zanechá cvičení na dlouhou dobu, ten to těžce odpyká, neboť pak, když by zase chtěl začít, bude musit vynaložit desetkrát větší energii, aby něčeho dosáhl.

Mnozí žáci, když procvičili samohláskami a abecedou celé svoje tělo až do nitra, do-

stanou vnuknutí nebo jinak jednotlivá slova ke cvičení nebo také věty.

Kdo této milosti nemá a procvičil již samohláskami a abecedou celé svoje tělo, což trvá nejméně dva roky, může počít cvičiti od nohou počínajíc a od kůže celou modlitbu „Otče náš“. Toto cvičení mnohým lidem velmi pomohlo. Je v něm obsažena nesmírná duchovní síla.

Modlitba „Otče náš“ se cvičí celá a právě tak jako písmeny se promítá do celého těla, počínajíc nohama a kůží, až do dřeni kostní.

Jsou však ještě jiná cvičení, totiž slovní a větní a potom cvičení jmen božích. Rovněž jednotlivé verše z žalmů mohou býti výborným cvičením.

Musím však varovati každého žáka, aby, nemá-li podle svého osobního mínění buď výsledků brzkých nebo značných, neměnil způsobu svého cvičení. Tím chci říci, aby nepřecházel od samohlásek k abecedě nebo věty z bible, nebo z jiných svatých knih, nepokoušel se nahražením jiných slov nebo vět docílití lepších výsledků.

Žák musí mít stále na paměti, že výsledky cvičení jsou spojeny milostí boží. Proto je nutno stále a stále každému žáku bez výminky prositi o milost. To nechť činí žáci nejen před cvičením a po něm, ale i také mezi dnem. K tomu postačí zcela krátká myšlenka

s prosbou o milost, vyslaná k božskému Já i mezi prací. Je to velmi důležité, mnohem důležitější než úporné a dlouhé cvičení. Tato prosba o milost uvede totiž žáka do zcela jiné duševní polarisace a to se přenáší pak na veškeré složky jeho bytosti, i na představy a myšlenky.

V knize „Mystický Sborník“ na str. 29 jsem v poznámce uvedl ještě jeden důležitý a užitečný prostředek k dosažení milosti boží. Je to cvičení, ve kterém si žák představí svého Bůha buď před sebou, anebo v nitru, jakoby stál Bůh na oltáři, a žák v představě mu přináší oběti a klaní se mu. Tyto představy si musí ovšem žák utvořiti sám podle svého a udržeti je v mysli nějakou dobu, třeba jen krátce.

Bez zvláštního cvičení svedou tyto představy žáci, nemající imaginace, jen s obtížemi. Těm radíme upřímně, aby se v tom cvičili. Mohou toto cvičení prováděti denně, asi čtvrt hodiny kdykoliv, ale nejlépe ráno nebo večer a před koncentrací. Nejprve si žák představí prostý oltář, zcela bílý a beze světla. Pak si představí Božství, na oltáři stojící, a rozsvítí vlevo a vpravo ve své představě po třech svíčkách, tak jako jsou užívány na oltářích ve chrámech katolických. Sedmé světlo je Božství samo, které je uprostřed oltáře. To vše lze prováděti ze začátku jen

postupně, ale kdo bude tuto praxi cvičiti nějakou dobu, podaří se mu udržeti celý tento obraz najednou.

Jak již pověděno jinde, musí býti obraz Božství vždycky obklopen září a výraz Božství musí býti usměvavý a s rukama žehnajícíma.

Když zachytí žák, třeba jenom na okamžik, tyto představy, pokračuje tak, že kleká před oltářem a klaní se a pronáší v myšlenkách k obrazu Boha prosbu o milost. Nechť se žák vystříhá všech jiných proseb, neboť jenom tak zachová tento obraz vždycky čistý. Žák může klásti k nohám Božství i imaginované květiny, nebo jiné předměty, a sice v tomto případě věci, které sám má a jež jsou mu nejmilejší. Žák může si také představit kaditelnici, kterou mává před obrazem Boha a z níž se vine dým obětní.

To vše jsou věci, které byly prováděny již v dávnověku a jež jsou prováděny až do dneš mnohými jóginy v Indii.

Není také pochyby, že křesťanští světcí a světice si počínali ve svých zbožných meditacích zcela podobně. Ti neměli žádných určitějších předpisů o koncentraci, a také neznali cvičení mantrických. A přece jenom mnozí z nich dosáhli spojení s Bohem a spásy.

Jak je to možné?

Tomu se nemůžeme diviti, když uvážíme,

že to byli většinou lidé prostí — jen málo skutečných světců křesťanských byli vzdělanci — a že byli prodchnuti pravou zbožností a vírou a že také měli velikou imagi-
naci. To vše spojeno s naprostou oddaností k Bohu, s asketickým životem, s uzavřeností v klášterních zdech, s nejvyšší láskou k Bohu a touhou po Něm, uvádělo je do takových duševních příznivých stavů, že věčně platný duchovní zákon o spojení lidské duše s Bohem, musil i zde automaticky působit a tak lidé tito byli vedeni k tiché koncentraci s obrazem. Představovali si dlouhé hodiny, ba co dím, dlouhá léta na př. obraz Ukřižovaného nebo obraz Ježíše Krista v podobě jiné, jak to vypravují letopisy o nich, a tím vlastně prováděli bezděčně správné cvičení mystické, podporované ovšem velmi čistým zevním životem.

Takové počínání nemohlo zůstatí bez ovoce. A tak většina těchto světců a světic musila obdržeti mystické stavy a rovněž i vnitřní Slovo, které jim pak radilo, jak si mají počínati dále.

Zkrátka tito světcí obdrželi vedení od vnitřního Mistra. A to je nejvyšší vedení, jaké může míti člověk na světě.

Je však jisto, že mnozí světcí prováděli také cvičení mantrická, ale zase bezděčně. Měli zcela jistě, protože je to již v povaze

lidské ulpívati na obvyklostech, svoje oblíbené, krátké nebo delší modlitby. Opakovali tyto modlitby nebo žalmy nebo snad jen jméno boží, sta a statisíckrát s láskou a nadšením, a tím prováděli bezděky to, co předpisují indické knihy tantrické, co předpisovala kabbala a co předpisoval Mistr Ker-ning.

Také tato praxe křesťanských světců vedla zcela jistě k mystickým stavům, k probuzení vnitřních smyslů, k mystickým křtům a ovšem také k probuzení vnitřního Slova.

Že křesťanští světci šli známou nám cestou mystickou, toho nejlepším důkazem jsou stig-
matisace, které buď zevně nebo vnitřně měli všichni světci a světice.

Dalším důkazem o jejich vývoji mystickém jsou siddhis, čili jógické síly, které se i proti jejich vůli u nich projevovaly. Nejen, že se stávali neviditelnými, že se objevovali zároveň na několika místech, že procházeli zdmi a dveřmi, ale vznášeli se, znali myšlenky jiných lidí, prorokovali, léčili zázračně a konali vůbec všechny věci, které lze člověku vykonávati jenom tehdy, když se mu dostalo jógických sil.

Také u nich se ovšem musil uplatniti zákon o třech gunách, kterým učí knihy indické. Jsou to jak známo nejnižší princip tamas, jenž se projevuje netečností a lhostejností.

Potom radžas, jenž se projevuje prudkou činností v zevním světě, ale nejen vášněmi, nýbrž i ve všem ostatním. A pak jest čistý a božský princip sattva, který se projevuje ve svém vyvrcholení u člověka spojeného s Božstvím a jenž nakonec proniká jeho hmotné tělo. To má pak za následek, že tělo světce sattvou prostoupené, není již tělem obyčejným, nýbrž předně může býti podle vůle světce učiněno neviditelným a zase učiněno hmotným, ale hlavně tělo takového vysokého světce po smrti nepropadá rozkladu jako těla jiných lidí. A takové tělo vydává též často zář.

A právě o tom nám také vypravují dějiny křesťanských světců, neboť o mnohých jejich tělech existuje spousta legend, které vypravují, že jejich posvátná těla byla nalezena po mnohých letech neporušená, nebo že dokonce vydávala neobyčejnou libou vůni, kdežto těla obyčejného smrtelníka, jak známo, propadají mrtvolné hnilobě.

Kdyby někdo namítl, že v oněch análech o křesťanských světcích se nám snad nikde nezachoval celý mystický vývoj, jak se má jeviti podle různých oddílů mystické cesty, tu bylo již jinde pověděno, že ve všech těchto případech to zavinili skoro vždycky zpovědníci, nebo duchovní rádcové oněch světců a světic, že světci svých životopisů málo kdy

psali, a když se tak stalo, že byly později opraveny a upraveny, aby jejich zážitky neodporovaly církevním naukám.

V Indii musí prožívati jóginové také veškeré, nám známé mystické stavy, a přece se o nich skoro nezmiňují. Jenom v životopise Mistra Rama Krišny je několik poznámek, které nasvědčují, že cesta jógická se úplně shoduje s cestou křesťanskou. Jsou to předně mystické sny, o nichž mluví velmistr Rama Krišna a dále některé jeho vlastní mystické stavy, jako na př. nesmírné ohnivé pálení po celém těle, takže musil vstupovati až po krk do vody. A to patří ke křtu ohněm.

Indové ovšem nekladou na tyto věci veliké váhy, neboť u nich je přední věcí dosažení samadhi, čili mystické vytržení.

A tu zase je nutno vrátiti se k oné prosbě o milost boží, která jediná nám může poskytnouti konečného cíle. Proto také praví paní Bouviere de la Mothe Guyonová:

„Aby byly spojeny dvě věci, tak si odporující, jako boží čistota a nečistota tvora, boží jednota a lidská mnohota, k tomu je naprosto nutná spolupůsobnost boží. Nebo, jak by bylo to vše možno jenom lidským přičiněním, když dvě věci si nepodobné a odporné, se nikdy nemohou spojití a když právě

tak je nemožno kov nečistý spojit s nejjemnějším vyčistěným zlatem." *)

Tato autorka nazývá mystickou koncentrací: „Modlitbou srdce“, a tvrdí, že pomocí obyčejné milosti boží a darů Ducha svatého je to snadné a že oboje je dáno všem křesťanům.

Vraťme se však ještě k některým důležitým věcem, které jsou spojeny s cvičením mantrickým. Zážitky, o kterých zde budu mluvit, mohou zde býti ovšem jen naznačeny a nikoliv úplně prozrazeny, protože právě v poslední době se ukázalo, že někteří žáci nejsou hodni, aby o těchto věcech zvěděli něco bližšího.

Shora jsem se zmínil o délce doby, kterou má žák cvičiti v nohách, řekněme od chodidel až k rozkroku. Je tu ještě jistá známka, která bezpečně opravňuje žáka, aby postoupil výše, totiž do vyšších oktáv svého těla.

Tato známka je oživení nohou. Toto oživení nohou se jeví zvláštním, velmi markantním způsobem, takže žák, který toho dosáhl, ihned bezpečně ví, co se stalo, a může říci, jako kterýs žák Kerningův: „Moje nohy jsou oživeny“.

Toto oživení musí proniknouti celé tělo.

*) Citáty z jejího díla nalezne čtenář ve III. díle Ohnivého keře.

Dalším mystickým zážitkem je vnitřní d v o -
j í ř e č .

O tom nebylo dosud skoro nikde mluveno, ale v této knize mohu naznačit, že žák, který dosáhl jistého stupně vnitřního pokroku, slyší v sobě o z v ě n u své modlitby, takže mu připadá, jako by někdo jeho modlitbu pronášel zároveň s ním. Kdo a co je tento druhý, to musí žák uhodnouti sám. Tento zážitek může ovšem míti jenom ten, kdo dosáhl vyšších mystických stavů.

Dalším důležitým poznatkem při mantrických cvičeních je, že žák se naučí m y s l i t i na př. v nohách. Žák dovede svoje myšlení přenést z mozku nejprve do nohou a potom do všech částí svého těla. U pokročilejších žáků se přenáší samovolně, čili automaticky myšlení do jistého střediska v těle, ale toto středisko nebudu jmenovat, z důvodů jasných. A nyní ještě si promluvíme krátce o probuzení Hadí Síly mantrickým cvičením.

Někteří žáci, ale jenom velmi nadaní, pociťují již při svých počátečních cvičeních, často již v prvních třech měsících, zvláštní úkazy na temenu hlavy. Před tím pociťují na konci míchy, aniž se o toto místo nějak starali, nebo v něm snad cvičili, silné teplo. Toto teplo je zapálení nejspodnějšího duchovního ohně, a já se o tom zmiňuji jenom proto, že o tom již bylo psáno a také proto, že v in-

dických spisech tantrických je to zcela zřejmě popisováno.

Tento vnitřní oheň probudí spící Hadí Sílu, která pak počne míchou stoupati do výše. Při jejím probuzení musí mít žák rozmanité pocity v nejspodnějším konci míchy, kterých nebudu však popisovat. Je to lépe, aby bylo zabráněno autosugescím a různým mylným představám.

Nechť jenom každý žák pilně cvičí a nestará se o tyto věci, kterým beztak nerozumí, a také nechť o nich svým rozumem nehlobá. To je jednak zbytečné a také škodlivé. Žák nemůže svou vůlí nijak působiti na svůj vnitřní vývoj duchovní, a když by někdo si pouze přál rychleji mysticky postupovati, zamezí tím dokonce na dlouhou dobu svůj mystický postup vůbec. To nechť má každý na paměti a nechť si každý připomene, že Bůh chce mít člověka naprosto nicotného, pokorného a beze všech žádostí a hlavně bez jakékoliv žádosti, týkající se božího vlivu, který zde jedině rozhoduje. Každé zasahování malého lidského já do práce a vlivů velkého Já je ohromnou překážkou.

O některých darech Ducha svatého.

Předním darem Ducha svatého jest ovšem probuzení Hadí Síly, neboť právě toto její vystoupení až na temeno hlavy v podobě plamenného jazyka je duchovní stav, o němž obyčejný člověk nemůže míti nejmenšího po-
nětí. Je to dokončení cesty, je to osvobození a spása.

Když Hadí Síla stoupá do jednotlivých lotosů, tu tyto lotosy, jak již bylo pověděno jinde, jsou jí proniknuty a obracejí se svými květy do výše, kdežto jinak jsou obráceny květem dolů. Proto také žáci indiští, kteří provádějí mantrická cvičení přímo do těchto lotosů, představují si je obrácené květy dolů a nikoliv do výše. To proto, že tyto lotosy skutečně mají tuto polohu. Jenom ve chvílích, kdy Kundalini prošla lotosy, a udržela se nahoře, jsou lotosy obráceny květy nahoru. U adepta, ve kterém Hadí Síla je skoro stále v pohybu, a v samadhi, kdy je Hadí Síla až v temenu hlavy, jsou obráceny lotosy ovšem květy nahoru.

Procházení Hadí Síly i spodními dvěma lotosy je doprovázeno již mnohými, velmi nápadnými, a tak mohutnými zážitky, že žák, který o tom nebyl poučen, je

často ustrašen. První zážitky jsou pociťovány jistým způsobem v nohách, od chodidel až do rozkroku. Potom nastává samovolné zastavení dechu. O tom jsem psal již jinde.

Dalšími důležitými jevy při probuzení se Kundalini, jsou různé tóny, které jejímu probuzení předcházejí a jež je v době jejího počátečního vzniku doprovázejí.

Tyto tóny jsou již mnohokrát popisovány v různých spisech. Pokud je mi známo, jsou nejstarší o nich zprávy ovšem v Upanišádách a Tantrách. V Evropě a v západní Asii, jakož i v Africe věděli o nich již staří Egypťané, dále Peršané a pak hlavně gnostické sekty předkřesťanské. Ve staroegyptské Knize Mrtvých jsou zmínky a obrazy jednak včely, jednak jistého hmyzu rovnokřídlého (Orthoptera), který je ztotožňován egyptology s kudlankou nábožnou (Mantis religiosa) nebo některým jiným druhem, patřícím do tohoto rodu.

Poněvadž náš známý cvrček patří do téže skupiny hmyzů, lze právem onen egyptský hmyz považovati za hlasatele probouzející se Hadí Síly, jako je jím u nás cvrček, jehož cvrkání musí poznati každý mystik pokročilejší.

O včele nemusím nic dodávati. Je také na obrazech mnohých spisů starých Rosikru-

cianů. Na příklad ve spise „Seraphinisch Blumengärtlein“ (Serafinská květnice), který obsahuje výňatky ze spisů Jakuba Böhmeho, je obraz včel na titulním listě. Kniha tato vyšla v originále roku 1700 v Amsterdamu.*)

Podobně také v jiné knize, vydané Barsdorfem, a obsahující výňatky z Rosikrucianů Paracelsa a Fludda je rytina, představující mystické stavy a rovněž včely, kromě jiných symbolů.

Doklad, že gnostikové znali zvuky mystické, které doprovázejí Hadí Sílu, je obsažen z mých překladů gnostických v I. díle „Ohnivého Keře.“

Kromě toho však probouzející se Hadí Síla přináší žákovi osvícení. A to nejen duchovní, nýbrž řekl bych skoro fyzické, ačkoliv tento výraz se naprosto nehodí pro pochody mystické.

Žák totiž dostane při každém lotosu, jímž Hadí Síla prošla, jistý stupeň vnitřního poznání a osvícení. A kromě toho vidí v sobě různé stupně světla. O tom nemohu pověděti nic bližšího, aby toho nebylo zneužito. To, co bylo napsáno o probuzení Hadí Síly, musí každému žákovi postačiti, aby věděl, co se v něm děje nebo připravuje. Ale po-

*) Knihu vydal v novotisku Barsdorf v Berlíně roku 1918. Pozn. spis.

dotýkám znovu, aby nic nečekal, aby o těchto věcech nehloubil a aby se střežil vynutit snad nějaký pokrok v tomto nebo každém jiném duchovním směru. To by bylo jistě jeho zkázou. Byl by vržen na mnoho let nazad — ne-li zničena všechna jeho úsilí v tomto životě.

Zcela něco jiného je indický jógin, který má povolání vůdce. Tento vůdce vidí duchovním zrakem do nitra žáka a jeho vnitřní Mistr mu rozkáže, co a jak má radit svému žákovi. Pak vůdce může dát žákovi ve vhodné době pokyny, které bezpečně vedou k rychlému probuzení Kundalini a k jejímu dovedení do nejvyššího lotosu a hlavně také k jejímu tam udržení.

A na tomto udržení Hadí Síly v temenu hlavy záleží nejvíce!

Mnohem větší podrobnosti o Hadí Síle jsou uvedeny v nové mé knize: „Vnitřní člověk a Hadí Síla“. Tento spis vyjde ještě na jaře tohoto roku.

Co jsou ostatní „dary Ducha Svatého“? Jsou to dary proto, že Duch Svatý je skutečně dává zadarmo, ale ne všem stejně a všem stejné a že je rozděluje podle své nejvyšší moudrosti a nikoliv podle lidského zdání. Dary Ducha Svatého nemohou být nikým zaslouženy, nebo alespoň nám lidem krátkozrakým se tak jeví, poněvadž nevi-

díme do minulosti a nevíme, proč ten obdržel více a onen méně, soudíce tak jen podle svého omezeného rozumu a podle malinkého úseku časového.

Ale Duch Svatý ví, proč komu dává víc a jinému míň, proč jednomu dá dar léčení a druhému dar jazyka a třetímu dar jasnozření.

Jsou pak dary všeobecné a speciální. Jsou dary malé a dary veliké. Vše to řídí se ovšem postupem žáka na Cestě. Kdo je dále, ten má i více.

Nejpřednějším darem je víra. Ta je však výsledkem milosti. Bez milosti není víry a bez víry není milosti. Tu zase vidíme, že oba tyto dary jsou ve vzájemném vztahu.

Chceme-li získati milost a víru, nemůžeme nic jiného, než stále byti ve spojení s Bohem. To lze však jedině modlitbou a koncentrací. I sama modlitba je již však darem z milosti. Kdo milosti nemá, nemůže se vůbec modliti. Po té stránce bylo by ještě mnoho říci, ale žák nechť se spokojí s tímto úryvkem. Nechť další vztahy k tomu hledá sám, ale jen citem a ne rozumem. Nechť často, když je sám, zahloubá se do nitra a čeká, jaké myšlenky mu budou z nitra posílány. Brzy se naučí dobré přijímat a špatné odhazovat. A pak budou přicházet jenom myšlenky dobré. Tak učí sám Mistr Brahmaranda.

Ke zjevným darům, totiž takovým, které lze

pozorovat zevními nebo i vnitřními smysly, patří mnoho věcí, kterým říkáme mystické stavy. O těchto stavech jsem psal podrobněji po prvé ve světové literatuře, nehledě k některým spisům Kerningovým, který se jich však jen dotýká velmi opatrně a zakrytě, tak že ten, kdo jich neměl, jeho slovům vůbec neporozumí. Ale já naopak jsem uveřejnil mnoho mystických stavů a pochodů zcela zřejmě — kromě nejvyšších mysterií svátostních a jiných, může náš žák kontrolovat podle uveřejněného svoji Cestu zcela bezpečně. Nejvíce je obsaženo v „Mystickém Slabikáři“, jehož II. vydání se chystá.

První důležitý krok na Cestě se ohlašuje, jak známo stigmatisacemi. Ty mohou býti buď zevně viditelné nebo jenom cititelné. Oboje má stejnou důležitost. Je to známka, že Duch Svatý se počíná v žákovi projevovati. Kerning píše, že tyto „rány Kristovy“ jsou otvory, jimiž vchází a vychází Duch Svatý. Toto jeho vcházení se děje rovněž velmi zřetelně. Je to spojeno se zvláštním doprovázejícím pocitem, který nemůže býti uveřejněn.

Je důležité věděti, že stigmatisace nemusí býti na obou rukách nebo nohách nebo dokonce na všech čtyřech končetinách. Jejich přítomnost je potvrzena již dostatečně, když

se objeví jen třeba na jedné ruce anebo jen na jedné noze. Tu již vnitřní Člověk v žákoví je přibit na kříži.

Stigmatisace jsou prvním jevem zahajujícím mystickou smrt. Jsou základem celé Cesty. Bez nich nikdy nevíme, zdali žák nastoupil skutečně pravou Cestu či nikoliv. Stigmatisace zjevné a dokonce pravidelně se objevující, mají svoje zvláštní poslání. Objevují se jen u lidí zvláště k tomu vyvolených. A to proto, aby tyto zjevné rány Kristovy působily na lid. Je přece jasno každému myslícímu člověku, že Duch Svatý ke svému vcházení a vystupování nepotřebuje zjevných ran nebo jizev na hmotném lidském těle.

Stigmatisace, ať zjevné nebo jen cititelné jsou vždycky důkazem nadcházejícího spojení s vnitřním Člověkem. Ale nejsou nijak známkou, že by k tomuto spojení musilo dojít vždycky již v nynějším těle nebo v nynějším životě žáka mystiky.

Je to sice důležitý zjev a základ, ale může býti třeba ještě řada existencí, než mystik dosáhne cíle.

Stigmatisace jsou počátkem mystické smrti a tato smrt „starého Adama“ je jen zahájením dalších proměn, kterými se teprve později ukáže, jak zralý je ten který žák k dal-

šimu. Proto také stigmatisace neposkytují ještě žákovi ani nižšího stupně osvícení.

Přes to však žák si musí nesmírně vážít stigmatisací, když je obdržel, poněvadž jsou velikou milostí. Někteří žáci se omylem domnívají, že jejich nějaký zevní skutek je v jakési souvislosti se stigmatisacemi. Klamně si myslí, že pocítí-li stigmatisace v té které ruce nebo noze, když vykonali něco světského, je to znamením schválení takového skutku se strany Ducha. To je omyl. Všechny mystické stavy jsou samostatnou činností Ducha božího, který se nijakým způsobem nedá přiměti ke schválení nebo zamítnutí jakýchkoliv našich zevních skutků. Duch boží má svou vlastní vůli a to také mystickými stavy žákovi neustále dokazuje. Žák se může dopouštět třeba velmi špatných činů a přece jen v téže době dostane třeba veliké mystické jevy. A naopak zase žák může konati skutky velmi dobré a může provádět nejúsilovnější koncentraci, a přece neobdrží od Ducha ani nejmenší známky nějakých mystických jevů — neráčí-li Duch se k žákovi svou milostí přiklonit! To jistě každý žák již zažil!

Je ovšem jisto, že při modlitbě a při koncentraci nebo po ní nebo při čtení mystických nebo svatých knih, se dostávají stigmatisace nebo jiné mystické stavy, ale to

jen důkazem, že žák již touto činností se blíží k Bohu a že se mysticky naladuje, jak se vyjádřil Mistr Kerning. Zmiňuji se o této věci proto, že o ní dosud nebylo psáno a aby bylo vyvarováno omylům.

Velmi důležitý je vývin vnitřních smyslů. Bez nich nemůže žák vnímati pokynů Ducha božího a tak nemůže pokračovati. Vnitřní smysly jsou pojátkem člověka zevního s člověkem vnitřním. Jsou důkazem probouzejícího se vnitřního života. Žák musí vidět, slyšet, hmatat, chutnat a cítit duchovní věci. To znali všichni zasvěcenci staří i noví, asijsťí i evropšťí a proto o tom píší jako o věci samozřejmé.

Vnitřní smysly se probudí úplně po přijmutí prvního křestu. Proto první křest (vodou) je důležitou epochou v životě mystikově. Když prošel žák prvním křestem, může teprve obdržeti první stupeň zasvěcení. Ale jsou mnozí, kteří je obdrží až po křestu druhém. To je však teprve zasvěcení do nižších mysterií.

Kdo je vyvolen k úkolu učitele, obdrží k tomu jistý stupeň osvícení, aby mohl svým žákům vykládati nižší mysteria a také mystické jevy. A sice i takové, kterých třeba sám nikdy neměl. Kdo je vyvolen k úřadu léčitele, obdrží první známky své nové schopnosti brzy po prvním nebo druhém křtu.

Jiný má zase dar rozeznávání duchů. Ten obdrží schopnost viděti neviditelné bytosti a také neviditelné světy, od nejvyšších až k nejnižším.

A zase jiný obdrží různé stupně jasnovidnosti, které jsou velmi rozmanité. Zvláštní dar jasnovidnosti je spojen obvykle s úřadem léčitele. Takový žák vidí do lidského těla, a spatřuje tam chorobná místa po případě i druh nemoci. A zase jiný druh jasnozření, který bývá často spojen s předcházející schopností, jest vidění do nitra hmotných předmětů.

Jinými dary Ducha Svatého jsou: vidění nebo slyšení, nebo pouhé předvídání čili citění věcí budoucích. To se může díti rozmanitým způsobem. Každý žák má při tom jinou metodu.

Mluvíme-li o vidění věcí neviditelných, nebo skrytých, nebo vzdálených, musíme se dotknouti také vidění nižšího druhu, t. j. vidění do astrálu. Je psáno již v Ohnivém Keři díl III., že osoby, nadané mocnou fantasií čili imaginací, dovedou si představovat různé věci zcela hmotně a barevně. Tuto schopnost mají výtvarní umělci a také básníci, kteří si vytvoří ve své fantasii osoby, jednající v románu, nebo v dramatu. To jest zření astrální, zúmyslně vyvolané. Jiné astrální zření je nevyvolané a to se objevuje

u medií a u osob psychicky nadaných. Toto zření může býti velmi nepříjemné, když takový člověk nedovede se odpoutati od toho, co vidí. Kdo se dovede soustřeďovati mysticky, zapudí astrální zjevy velmi snadno. K astrálnímu zření patří také vidění myšlenkových útvarů a nižších řádů duchů. Astrální zření je nezbytnou podmínkou pro magiky. Ale mystik ho nepotřebuje, neboť vše to může vidět okem duchovním, a nikoliv astrálním.

Pravá jasnovidnost se vždycky týká jen věcí duchovních a nikdy nehmotných. I když jasnovidec spatřuje věci hmotné do dálky, vidí vlastně jenom obrazy oněch věcí, které se otiskují v duchovní říši. Tam existuje vše, co kdy bylo, co jest, a také co bude, na věky. To je t. zv. duše věcí. Každá i hmotná věc má svůj neviditelný otisk v duchovním světě, poněvadž má také svoji vnitřní duchovní podstatu, která uniká našim smyslům. To je t. zv. duše věcí, čili neviditelná stránka všeho hmotného.

Je nutno pamatovati si, že duše vidí jenom duševní věci a nikoliv hmotné, tak jako zase lidské tělo se svým hmotným okem vidí jenom hmotné věci. Již astrální světlo je zcela jiné než světlo hmotné a zase jiné je duchovní nebo božské světlo, ve kterém

žák mystiky spatřuje obrazy, symboly, síly a jiné jevy.

Shora jsme se zmínili o předtuchách. Ty mohou býti i u osob neškolených mysticky, a mají různé stupně. Jsou někdy velmi nejasné a někdy zase dokonale zřetelné. Je to někdy jen astrální citění ze stávajících událostí. Ale mystické předtuchy mají zcela jiný význam a mohou se vyplňovat někdy až za několik let.

Mnohé předtuchy jsou vyvolány zvláštními sny, které však po probuzení byly člověkem zapomenuty. Teprve po vyplnění takové předtuchy si na sen vzpomene.

Každý žák mystiky ví, že jeho mystický vývoj se počíná sny. Když hmotné tělo je v klidu a smysly zevní přestaly pracovati, tu Duch může mnohem snadněji působiti na duši a vyvolává v ní určité představy, které si žák po probuzení pamatuje. To jsou mystické sny. S počátku žák nedovede rozeznati snu mystického od snu obyčejného. V prvním *Mystickém Slabikáři* ve druhé části, kde je abecední seznam mystických věcí, jsou také zahrnuty symboly snů, takže každý, kdo má tuto knížku, může podle ní již s počátku kontrolovati svoje sny. Připomínám, že sny nejsou mystickými stavy, nýbrž že jsou jenom ohlašování mystických pochodů, které mají přijíti. Ve snech může býti žák

také varován, nebo napomínán k lepší práci a pod.

Vidění astrální se dělí na vidění astrálních obrazů, na vidění myšlenkových útvarů, na vidění nižších duchů. Astrální obrazy mohou býti přerozmanité. Mohou to býti neživé věci, nebo květiny, zvířata, lidské i jiné postavy, krajiny, ornamenty a pod. Mnozí lidé přiřkládají těmto astrálním obrazům symbolický význam, což je nesprávné. Astrální obrazy mohou býti výtvořem žákovým, anebo mohou býti přeneseny telepaticky na žáka jinými lidmi, nebo i duchy, ba dokonce bytostmi ještě jinými. Astrální obrazy mohou setrvati někdy tisíciletí, byly-li vyrobeny mocnou magickou silou.

Myšlenkové útvary jiných lidí i duchů se přenášejí s místa na místo astrálními vichřicemi a víry a tak mohou býti přeneseny k nám z krajin velmi vzdálených. Nejlépe je astrálních obrazů si vůbec nevšímat. Astrální zření tak jako zření duchovní je odlišné od fysického, neboť k němu nepotřebujeme hmotných očí. Astrální i duchovní věci lze viděti všemi směry s očima zavřenýma nebo otevřenýma.

Varuji každého před zúmyslným vyvoláváním astrálního vidění a zvláště vidění duchů. Nikdy nevíme, co se nám může objevit a mnoho takových nerozumných odvážlivců

zaplatilo podobné pokusy pobýtem v ústavu pro choromyslné.

Skutečným jasnozřením je vidění do dálky a to již souvisí s viděním do minulosti a nakonec do budoucnosti. Schopnost posledně jmenovaná je vlastně již prorockým talentem.

Vidění do dálky i do minulosti se objevuje nejprve samovolně a řídkce. Žák najednou něco spatří bez jakékoliv zevní pohnutky, a pak se ukáže, že viděl skutečnou událost někde v dálce se odehrávající, anebo dokonce viděl takovou událost již o nějakou dobu napřed.

Vycvičený mystik může se podívat do dálky na určitou osobu a vidí často nejenom čím se osoba taková právě zaměstnávala, nýbrž vidí také okolo ní astrální útvary nebo bytosti, které jsou s ní v nějakém — obyčejně nekalém — spojení. Tohoto způsobu a této schopnosti používají někteří žáci mystiky již dnes, když jsou žádáni, aby zjistili buď posedlost nebo nějakou chorobu tělesnou, která vzdoruje lékařským zákrokům.

Veškeré tyto schopnosti, i následující, se vyvinou u mystika podle vůle boží a podle jeho úkolu, provádí-li pravidelně a správně mystickou koncentraci.

V indických jógických školách používají některé sekty, aby rychleji bylo probuzeno

toto vysoké vidění, různých narkotických přípravků, jejichž hlavní součástí je indické konopí, čili hašiš. K tomu je však třeba míti naprosto spolehlivého vůdce, pokročilého jógina. U nás nelze něco takového podniknouti bez největšího nebezpečí.

Nejvyšším stupněm zření je vidění mystické.

Nikdo však nesmí toužit po tomto velkém daru Ducha Svatého, neboť snahou žákovou musí býti provádět cvičení nikoliv pro sebe, nýbrž k vůli Bohu. Kdo opustí ve své praxi toto poučení, nedojde v mystice daleko!

Zření mystické zahrnuje nejen vidění božských věcí, až do nejhlubších mysterií, která nikdy nebyla člověku nesvatému a božímu sdělena, nýbrž i vidění prorocké. Proto je toto vidění spojeno vždycky s vnitřním Slovem.

Do jisté míry musí míti ovšem každý mystik vidění duchovní, protože bez něho by nemohl viděti ani nejmenších pokynů od svého vnitřního Vůdce, ale od tohoto stupně až k úplnému vývoji zření mystického je daleká cesta.

Mystické vidění je možné za všech okolností. Tedy očima otevřenými nebo zavřenými, ve dne i v noci a za každých poměrů. Duchovní síla nezná žádných překážek!

Mnohdy vidí žák otevřenými očima jisté

symboly nebo věci tak hmotně, že je chce vzít do ruky. Jindy to vše vidí očima zavřenýma.

Toto vidění může nabýti takové síly, že žák se vidí za plného vědomí přenesena do jiných oblastí, do duchovních říší a že sama sebe vidí proměněna v bytost jinou. Ale to je možné jen u žáků velmi pokročilých. Varuji každého, aby si něco podobného nepředstavoval, neboť duchovní pýcha nikdy nespí a víra v takovou klamnou představu čili autosugesci by znamenala zcela jistě hrozný pád!

Toto vidění za bdění sluší však přísně dělit od vidění v mystickém vytržení čili samadhi. V tomto stavu je tělo žáka v bezvědomí, ale vnitřní vědomí je naopak silně probuzeno a rozšířeno. Pak vidí mystik je n věci božské a vidí též Boha a rozmlouvá s ním.

○ vnitřním Slovu.

O tomto zvláštním a důležitém daru Ducha Svatého jsme psali již velmi mnoho. Přece však nutno i v této knize se o něm zmíniti. Je to dar vysoký a dostává se ho jen vyškoleným mystikům. Ale tento dar je úzce spjat s velikým nebezpečím. A právě proto se o něm zmiňuji.

Kdo zná mediální schopnosti, ví také, že media slyší velmi často mluvit duchy. A media nejen že slyší hlasy duchů, ale slyší, nebo vycítují zvláštní schopností i jejich myšlenky, které duchové jim vnukají čili inspirují. Jsou přece také media mluvící, která mluví nikoliv v transu, nýbrž za vědomí a opakují jen myšlenky, které jim duch inspiruje.

A tu je právě nebezpečí, aby někdo se nedomníval, že má již vnitřní Slovo, zatím kdy je **pouze mediem** a přijímá jen myšlenky nebo i slyšená slova z astrálu od nižších neviditelných bytostí. Ba jsou media, která zřetelně slyší i myšlenky vzdálených lidí, jež jsou k nim přenášeny telepaticky!

Vnitřní Slovo se objevuje někdy velmi brzy. Ale tu se právě žák musí mít velmi na pozoru, aby těmto pokynům nevěnoval s počátku příliš veliké pozornosti. Z opatrnosti.

U začátečníka je totiž velmi úzká stěna mezi astrální úrovní a duchovní úrovní. To lze vysvětlit velmi snadno. Jak víme, dělí se všechno lidstvo pokud se týká duchovního jeho stavu na tři stupně. Nejnižší stupeň jsou hmotáři. Druhý stupeň jsou psychikové. Začátečník v mystice, tedy člověk takový, který po **p r v é** vstupuje na mystickou cestu, mění se z psychika v pneumatika, totiž v člověka duchovního. Tento přesun je velmi pomalý a

poznenáhlý. Do té doby, než žák nastoupil cestu, byl psychikem. Podle duchovních zákonů jím býti musil. A rovněž nelze vésti přesné ohraničující čáry mezi vysoce vyvinutými psychiky a nevyvinutými pneumatiky. Je tu vždycky ještě nebezpečí, že člověk na tomto pomezí může sklouznouti zpět na stupeň druhý, místo aby se vznesl na třetí. Proto s počátku je třeba nesmírné opatrnosti, pokud se týká projevů vnitřního Slova, aby žák mylně nepřijímal nějaké rady, vycházející z astrálu.

Duch boží projevuje se u začátečníka spíše různými visemi a sny, kromě mystických stavů, a jestliže chce dáti žákovi pokyny, na př. ke změně cvičení mantrického, zvláště pís-menového, ukáže mu tuto změnu ve vidění.

Nejlépe se obrníme proti možnému klamu stran vnitřního Slova, když nebudeme na nic podobného čekati, a jestliže jsme pozorovali nějaké jemné myšlenky nebo pokyny, stoupající z d o l a d o v ý š e, (nikdy ne s výše dolů, totiž od hlavy do nitra), tu jim nevěnujeme s počátku přílišné pozornosti a především se na nic netažme! Kdo si bude takto počínat, neupadne do žádného omylu.

A když se vnitřní Slovo objeví s určitostí, tu žák také pozná, že je to opravdu vnitřní Slovo, poněvadž jeho projev je doprovázen vždycky zvláštními pocity, kterých začáteč-

ník, protože má dosud hrubou organizaci duchovní, nemůže postřehnouti.

Nikdo nesmí toužiti po vnitřním Slovu — nesmí si ho žádat! Každý musí čekati, až se samo dostaví.

Vnitřní Slovo má několik stupňů, od nejjemnějšího, jako vanutí myšlenky, až k plnému hlasu, který může někdy zaburácet přímo jako vichřice nebo jako hrom.

Někdy je slyšeti z nitra, a jindy jako zvenčí.

Těm žákům, kteří již dosti pokročili na mystické cestě, mohu pověděti symbolicky, jak se blíží vnitřní Slovo. Tajemný indický řád Sad-Bayů má jeden zvláštní symbol. Je to papoušek. Nuže, papoušek v jistém smyslu oznamuje brzký příchod vnitřního Slova. Kdo to pochopí, je na dobré cestě.

○ mystickém vytržení čili samadhi.

Samadhi je právě tolik jako mystické vytržení, o němž píší někteří starověcí mudrci a také ovšem katoličtí světcí. Ve stavu samadhi je tělo bezvládné, jako mrtvé, a také je obvykle studené, neboť duše i duch se vznesly s pozemské úrovně do božských sfér. V Indii se tvrdí, že světec, který vstoupil do samadhi, je ve stavu ztrnulosti a jeho

tělo je studené jako mrtvé, jenom malá plocha na temenu hlavy v podobě kruhu je teplá.

Pohled na takového světce v mystické extázi je pro nezasvěceného ustrašující, poněvadž se domnívá, že nastala smrt. To se ostatně někdy také stává, neboť světci dosti často z hlubokého samadhi se již nevracejí k pozemskému vědomí. O tom píše také sv. Terezie v knize „Hrad nitra“, tvrdíc, že sestry v jejím klášteře se přímo bály upadnouti do tohoto mystického vytržení. Za normálních poměrů může člověk viděti Boha a mluvit s Bohem jenom v tomto stavu samadhi. Ale byli a jsou adeпти, kteří dosáhli takové výše duchovního vývoje, že mohou mluvit s Bohem tváří v tvář, aniž upadli zevně do tohoto stavu tělesného bezvědomí. Tak bylo s Mojžíšem a s mnoha jinými proroky a tak také bylo s některými velikými adepty starověkými i středověkými.

Pro Indy platí samadhi za cíl celého školení jógického. Veškeré ostatní přípravné stavy a celý pochod mystický je jim věcí vedlejší. To jest zřejmé ze všech jógických spisů a také z nejnovějších, zcela moderních zpráv, hlavně z obou knih cestovatelů Danea a Bruntona.

Někdy dochází k mystickému vytržení jenom na okamžik, takže žák ani nepozoruje,

že ztratil zevní vědomí, poněvadž skutečného vědomí neztratil. Ale v tomto krátkém okamžiku vstoupil do samadhi a zase se probudil a při tom za onu velmi krátkou dobu mohl žák nabýti velikých zkušeností, mohl viděti nesmírně mnoho věcí a slyšeti o nich, takže se mu zdá, jako by onen kraťounký stav vytržení trval velmi dlouho.

Toto zdání je způsobeno tím, že žák ve svém vytržení se ocitl mimo čas a prostor. Vstoupil do věčnosti a ve věčnosti se může zdáti jediný okamžik velmi dlouhý a tisíc let zase se může zdáti jako vteřina. Podobné klamy, pokud se týká lidského počítání času, se dostávají také v některých snech.

Mystické vytržení čili samadhi má podle indického učení tři stupně. Ale již v prvním stupni dosahuje žák osvobození od dalších hmotných vtělení.

Mystická extáze nastává u žáka dvojným způsobem. Předně, vystoupením Hadí Síly až do nejvyššího lotosu na temenu hlavy, kde však tato mystická síla musí býti udržena určitou dobu. A za druhé vzniká mystické vytržení naprostou očistou vnitřní i zevní, takže mystik nebo jógin je proniknut skrz naskrz duchovním principem sattvy. Pak, když v člověku nezbývá již nic, co by ho poutalo k pozemským věcem, když je povznesen nad všechno světské, když jedinou jeho myšlen-

kou je Bůh, ale když je také prost veškerých přání — to praví Mistr Eckehart — že již ani Boha si nepřeje, vstupuje do mystické extáze a spojuje se s Bohem na věky.

Veškeré tyto jemné metafysické a mystické pochody jsou vysvětleny v knize Patandžalio: „Výroky o jógu“.

Mystik ve světském životě.

V tomto odstavci chceme promluvit o nejlepších podmínkách, které ve světském životě se má snažit žák mystiky zachovávat, aby dosáhl pokud možno nejvyššího cíle.

Všichni velcí Mistři mluví o tak zvaném **o s a m o c e n í**. Stejně Tomáš Kempenský, jako Mistr Rama Krišna a jiní. A ti, kteří o něm zřejmě nepsali, dali nám zase dobrý příklad způsobem svého života. Žili totiž v osamocení buď v klášteře nebo jinak.

Moderní člověk v Evropě nemůže vésti života poustevnického a také nemůže vstoupit do klášteře, protože má rodinu, o níž se musí starat. Proto je tu náhrada a sice v tom, že takový žák si vyvolí třeba několikrát do roka jistou kratší dobu — postačí dva, tři dny, nebo i den jediný, kdy se vzdálí někam do samoty a kdy se věnuje cele jedině myšlenkám na Boha a svému cvičení. Každý žák

si musí tuto věc upravit podle svých poměrů a možností. Ale jděte vždy tam, kde byste mohli býti opravdu o samotě a kde byste se nemusili — pokud možno — stýkati s nikým! Nejlepší jsou ovšem hluboké lesy nebo odlehlé vesničky, kde nás nikdo nezná, nebo hory.

Se stanoviska mystického je k tomu nejlepší doba na jaře, protože jaro je symbolem nového života. Ale lze takové osamocení prováděti i v každou roční dobu jinou.

Kdo to zkusí, pozná, jaký veliký užitek mu to přinese. Abychom měli s sebou do takové samoty nějaký prostředek ladící, vezměme si na cestu dvě, tři mystické knihy, které jsou nám nejmilejší. To jsou spolehliví průvodci, kteří nám pomohou překonávat překážky. Jen mějme pozor na překážky zevní, které se nám mohou naskytnout i v takovém osamocení. Temné moci nikdy nespí a mohou nám nastražiti okolnosti, které nadobro zmaří naše úmysly.

Za takového osamocení musí žák cvičit. Kdo je začátečník, musí cvičit ovládání myšlenek, které je vlastně podkladem koncentrace. K tomu slouží jako dobrá průprava spisy Mulfordovy, nebo moje „Učebnice magického myšlení“.

Nelekejme se počátečních neúspěchů. Mějme stále na mysli, že Božství v nás ukryté,

nás vede a že sleduje každý náš krok a každou naši myšlenku a že nám pomáhá. Trvá však vždycky delší dobu, než tato pomoc boží se stane zjevnou. Zevní člověk musí nejdříve vlastní silou prorazit první hrubou koru překážek! Pak teprve, když jste z vlastního rozhodnutí počali úsilovně bojovat, postaví se vám po bok onen Bojovník, který je neviditelný, ale přes to nepřemožitelný!

Ale i pak vás někdy zdánlivě opouští, tak že se vám zdá, jako byste zůstali v bitvě sami. Ale to je jen zdání. On je vždy po vašem boku.

Dalším cílem osamocení je cvičiti představu. Předmětem představ musí v této době býti vždycky jen předměty svaté a božské. Představujte si třeba skutky některých oblíbených svých světců, nebo adeptů, nebo indických Mistrů — vše jedno — jen se pevně držte těchto představ a hleďte je v duchu prožívat. To je velikou pomocí, velmi silným prostředkem ladícím. Kdo to činí i v obyčejném svém prostředí, tedy i když není osamocen, pozná brzy blahodárný vliv takových cvičení.

Nečtěte těchto vět povrchně, ale vštipte si je silně do paměti a řiďte se jimi. Jsou psány pro vás a k vašemu duchovnímu pokroku.

A nemyslete na zevní osobu toho, kdo je psal, nýbrž na ducha, ve kterém je to psáno a na skrytého činitele, který vám to podává v této formě. Zíráte-li na sochu vytesanou z kamene, nemyslete také na dláto a kladivo, které sochu vytvořily, nýbrž na sochaře, jenž ji z neforemného balvanu uměle vyňal a vybavil, aby svou krásou povznášela diváka a byla mu k duchovnímu prospěchu.

O zírání do nitra bylo již psáno v kapitole o koncentraci. Také v tom je třeba žákovi se cvičit o samotě velmi pečlivě. Poněvadž v osamocení nebude zevních předmětů a hlavně hovorů s lidmi, bude takové cvičení mnohem snadnější a jeho výsledky lepší.

Ruku v ruce s tímto cvičením jde také vy-cvičení vnitřního citu. Celá mystika je věcí jemného citu. A ten musíme v sobě vy-pěstovat!

O mystickém citu nebylo vlastně dosud nikde psáno a přece je to předmět velmi důležitý. Proto zde o něm povíme alespoň nejdůležitější.

Mystický cit je schopnost vnímati jemné vnitřní věci. Je to schopnost, která musí být vypěstována s pomocí Ducha. Sám člověk ji vypěstovat nemůže. Je ovšem jisto, že každý člověk si přinese na svět jistý stupeň tohoto citu, ale zevní rozum jej zase

u většiny ubíjí. Rozum je jeho největším nepřítelem.

Psychikové mají již tento cit někdy velmi vyvinutý. To vidíme na příklad u medií. Je známo, že mnohá media cítí duchy. Mohou říci, kde astrální bytost stojí, co činí, jak vypadá a podobně. Každý by se domníval, že takovou bytost medium vidí. Ale není tomu tak. Mezi skutečným zřením duchů a jejich cítěním je veliký rozdíl, ačkoliv výsledek je stejný. Kdo duchy pouze cítí, je zbaven mnohých nepříjemností, které jsou spojeny se skutečným viděním duchů. Jsou zjevy přímo děsivé — a toho je medium, cítící duchy sprostěno, protože, jakmile odvrátí pozornost od takového jevu, necítí ho již, kdežto vidící psychik se nemůže tak snadno sprostít takového hrozného nebo vůbec každého zjevení.

Mohlo by se namítnout, že toto cítění je nejisté. To se zdá jen tomu, kdo této schopnosti nemá. Kdo ji má, ví, že je zcela přesná, tak jako vidění.

Zdalo by se, že toto cítění astrálních bytostí, jako cítění bytostí vyšších, na př. andělů, je vysvětlitelné telepatii. V takovém případě by neviditelná bytost přenesla svou myšlenku na medium a to zachytí představu a vycítí v tom okamžiku tvar a po případě

celou podstatu neviditelného tvora. Ale není tomu tak.

Vnitřní cit je nám náhražkou skutečného vidění i u věcí neživých. Zde je tedy každá telepatie vyloučena. Vnitřním citem lze vidět do hmot pevných, tak jako do těl žijících lidí a zvířat.

Je těžko vysvětliti, jak tato schopnost vlastně pracuje a jak se jí užívá. Nejlépe ještě lze tu učiniti jakési porovnání a sice s představou čili imaginací.

Každý člověk si dovede v mysli představití prosté předměty. Nejsnadnější je nějaký měřický útvar, na př. trojúhelník. Představme si tedy jakýkoliv trojúhelník. Je lhostejno, jak je veliký, může býti bílý na tmavé ploše, nebo tmavý na světlé ploše, a abychom si věc zjednodušili, představíme si pouze linie, které jej ohraničují. Jakmile to učiníme, tu ve skutečnosti v představě onen trojúhelník vidíme. Zde jsme si jej utvořili svou vůlí a obrazotvornost nám jej vykreslila. Právě tak, jako žák vidí takový prostý útvar ve své mysli, vidí také cítící medium ducha, nebo nějaký astrální obraz, a zrovna tak žák mystiky vidí předměty mystické.

Rozdíl je tu ovšem ten, že předměty a bytosti, viděné vnitřním citem, čili cítěním, si žák napřed nijak nepředstavoval, nýbrž že popud k onomu vnitřnímu vidění čili

cítění vyšel z venčí, nebyl nijak vyvolán ani vůlí, ani představou žákovou.

Ale žák musí přece jenom, chce-li určité věci viděti na úrovni hmotné, působiti zde jistým napětím své vůle, musí chtít podívat se vnitřním zrakem čili citem buď do nitra hmotné věci, anebo do nitra člověka, aby na př. spatřil místo, kde vězí choroba a pod.

Tento vnitřní cit, pokud se týká žáka mystiky, může býti omezen, ale za čas se může sám od sebe vyvinouti, a sice pouhým prováděním pravidelné mystické koncentrace. Ale lze se přesvědčiti, máme-li tuto schopnost, pokusně, a sice způsobem velmi jednoduchým. Pokusy takové musíme konati zcela o samotě, bez jakékoliv součinnosti jiných osob, abychom se mohli řádně soustřeďovat. Lze k tomu cíli vystříhati na př. z lepenky 12 stejně velikých lístků. Na každý lístek napíšeme jedno číslo od 1—12. Druhá strana lístků je prázdná. Potom lístky promícháme a položíme je rubem na stůl. A nyní hledíme uhodnouti, na kterém lístku je vespod napsáno na př. číslo 3. S počátku se budeme mýliti. Ale kdo má vnitřní vidění, pozná brzy, že omyly jsou řidší a řidší a nakonec bude moci s velikou určitostí najíti kterékoliv číslo si zvolil.

Ale střežme se produkovati se s tímto experimentem před jinými lidmi. Jakmile se

o to pokusíme, přesvědčíme se, že náš vnitřní cit, který nás neklamal, když jsme byli o samotě, ihned nás opustí v přítomnosti jiných lidí.

Jenom v určitých případech, kdy běží o věci velmi důležité, můžeme sami pro sebe, ale nikoliv na odiv jiným, přesvědčiti se, že náš cit je dosud v nás a že pracuje spolehlivě.

Ve své knize „Paměti okultisty“ jsem popsal pokusy, které jsem sám konal s obyčejnými kartami. Tehdy jsem neměl o mystice ještě ani zdání a také jsem nevěděl, že tento vnitřní cit, jímž jsem velmi často pozoroval neviditelné bytosti, je ve mně do té míry vyvinut, že jsem bez velkých obtíží nalézal zvolenou kartu z celé hry 32 listů.

Opakuji, že vnitřní cit patří k duchovním darům a že se ho nesmí tedy používat jako nějaké eskamotáže na odiv jiným.

Z předcházejícího vidíme, že toto mystické cítění není vlastně nic jiného, než jistý způsob jasnozření. Mnozí jasnovidci nevidí ve skutečnosti vnitřním zrakem do minulosti, do dálky, nebo do budoucnosti, nebo do hmoty, nebo do lidského těla, nýbrž vidí veškeré tyto věci pouze svým vnitřním citem.

Kdo má vyvinutý vnitřní cit ve vysokém stupni, ten vlastně nemůže ani činiti rozdílů mezi tímto cítěním a skutečným viděním.

Oboje se potom spojuje v jednu vlastnost — v duchovní vidění.

Oboje tyto schopnosti se spojí nakonec tak, že žák mystiky vidí jako by celým svým tělem na všechny strany a nic jeho vnitřnímu zraku není překážkou.

Tímto vnitřním citem lze také vidět myšlenky druhých lidí. K tomu je však potřeba naučiti se zvláštnímu způsobu koncentrace, a sice velmi subtilnímu. Techniku tohoto vidění cizích myšlenek, jež může v tomto případě být jenom chvilkové, neuveřejňuji, poněvadž nejsem k tomu oprávněn. Souvisí to totiž s možností působit magicky na myšlenky druhých lidí. A to by mohlo být mnohému nebezpečnou schopností.

Připomínám však, že toto vidění cizích myšlenek není ani zdaleka totožné s onou vysokou schopostí jóginů, která je popsána v knize Patandžaliho.

To, co zde pověděno o mystickém cítění, je dosud však jen povrch celé této důležité schopnosti. Musíme vědět, že mystické cítění je ohromně důležitou věcí v celém mystickém vývoji, neboť bez tohoto cítění nemůže žák vnímati různých duchovních nálad, které přicházejí z nitra a které mu velmi často poskytují podporu mravní i jinou.

A to je mnohem důležitější než všechno vnímání zevních věcí nebo bytostí. Toto

vnitřní citění je ve spojení s mystickým vývojem. Každý pokročilejší žák to ví. Ale méně pokročilí a začátečníci nemají o této schopnosti přirozeně ani potuchy. Jenom ten, kdo si přinesl vnitřní cit z předešlých existencí, zná jej již od dětství a jestliže nebyl tento cit okolnostmi a nesprávnou výchovou nebo karmickými vlivy zmařen, zachová si jej až do nastoupení mystické cesty.

Tak se to má se všemi okultními schopnostmi. Mnohdy již dítě jich užívá, neznajíc naprosto okultních zákonů. Sám se pamatuji, jak jsem užíval na střední škole okultních, vrozených sil. Nevěděl jsem jaké to jsou síly, ale byly ve mně a já jich užíval pro sebe zcela podle okultních zákonů. Byla to hlavně telepatická sugesce, kterou jsem vítězil nad svými profesory — alespoň nad těmi, které jsem měl zvláště rád. A v tom je právě také okultní zákon, jenž praví, že mnohem snadněji lze působit duchovní silou na lidi nám sympatické než jiné.

Nebylo v tom nic zlého, ale mně působilo radost, když jsem chtěl, abych byl zkoušen a náš profesor ihned po svém příchodu do třídy mne vyvolal a dal mně otázku, kterou jsem sám chtěl. To se dělo mnohokrát. A dnes ani sám již nevzpomenu, jak jsem tuto věc prováděl. Jistě jsem tu však musil použít své myšlenkové síly. A je skoro komické,

představíme-li si takového kloučka, jakým jsem byl tehdy, který ovládl svou myšlenkou starého pána a ještě k tomu profesora!

To však jen mimochodem. Důležitou věcí je vědět, že mystický cit dává žákovi možnost vnitřně zažívat věci, o nichž nelze ani psát. Jsou mystické bolesti a také blaženosti a jenom vnitřní cit je umožňuje zažívat zevnímu člověku.

Kromě vlastní koncentrace nebo písmenového cvičení, lze podporovat vnitřní cit modlitbou o milost a nazíráním do nejhlubšího nitra pomocí duchovního zraku. Při tom musíme napsat svou největší pozornost, abychom postřehli, co se v nás děje. Pozorujme svoje myšlenky při tom a také svoje city.

Takové cvičení lze s prospěchem provádět jen o samotě, třeba v přírodě — ale v tichu a v naprostém klidu. Musíme při tom mít tělo v pozici nejvýš pohodlné. Nejlépe v té, které jsme navyklí z cvičení mystického. Tělo nám nesmí překážet. Navykněme si přemoci již od počátku každou nervosnost. Naučme se tak zvané relaxaci, čili uvolnění svých všech svalů i v obličeji. Toho docílíme ovšem nejlíp v poloze ležmo. To je ostatně věc, kterou má každý žák znáti a cvičiti ji již dříve, než počal s praktickou mystikou.

Při tak zvaném osamocení, o němž bylo

shora mluveno, lze také s úspěchem pěstovati zvláště vnitřní cit. Když nejsme vyrušováni zevními dojmy, dospějeme k výsledku tím snadněji.

Ale i s vnitřním citem se to má tak jako s jinými mystickými schopnostmi. S počátku se musíme míti velmi na pozoru, abychom sami sebe nezklamali. Nejpřednější zbraní proti každému klamu je naprostá pokora. Žák, který je pokorný a který nezná domýšlivosti, nebude nikdy hloubati o tom či onom vjemu, ale přijme vše s rozumem, s rozvahou a nebude se před sebou samým vychloubati, že má něco, co jiní snad nemají. Také nechť se o těchto věcech radí jen s tím žákem, o kterém ví, že je v mystice dále a že je zkušený.

Vše také záleží na žákových vlohách a ty zase na okolnostech jiných. V první řadě na tom, jakou má žák před sebou a za sebou karmu. Pracoval-li již dříve v mystice, bude mu začátek velmi snadný, neboť tu se jen vrací to, co mu bylo dáno v předcházejícím vtělení. Jestliže však žák vůbec začíná po první, tu již začátek mu bude obtížný.

Citlivost pro mystiku všeobecná, není ani určitelná na př. značkami na těle. Jsou žáci, kteří jich mají velmi mnoho a přece jen valně nepokračují a jsou jiní, kteří mají málo značek a pokračují.

Je třeba vědět, že značky jsou jen řečí Ducha. Proto se objevují zhusta u toho, kdo nemá ještě intuice ani vnitřního Slova. Chce-li mu Duch svatý něco sdělit, tu mu to ukáže značkami na těle. Avšak i toto pravidlo má své výminky. Jsou zase žáci, kteří mají již dávno silnou mystickou intuici a dokonce vnitřní Slovo, a přece jenom mívají i značky na těle.

Mystický vývoj se nedá srovnati do nějakého pevného systému, ačkoliv s jiného hlediska se děje v určitých stupních nebo obdobích, při němž stoupá vnitřní člověk k větší a větší moci. Tyto stupně jsou popsány v I. díle „Ohnivého Keře“.

Rozmanitost schopností různých žáků je proto nesmírná, a nelze jednoho posuzovati podle druhého. Středověcí mystičtí spisovatelé tvrdili, že každý žák patří do některého ze sedmi božích paprsků a že podle toho se každý vyvíjí a že podle toho také každému je určena zvláštní úloha, až dojde žák spojení s Bohem. Totéž tvrdil také onen vůdce M., kterého měli někteří z prvních zakladatelů mystiky u nás v Praze v letech osmdesátých a devadesátých. Rovněž evangelium se o tom zmiňuje, neboť se tam praví, že jsou rozmanité dary Ducha svatého. Kdybychom chtěli vyjádřiti tyto kategorie jaksi určitěji, tu bychom mohli říci, že tyto

dary Ducha svatého se jeví také v sedmero planetárních silách. Při tom však zdůrazňuji, že by bylo chybou porovnávat tyto duchovní dary s planetárními silami, jak se jeví nyní na naší zemi, svými vlivy na lidi, neboť máme tu co činiti se silami duchovními a musili bychom tyto hrubé planetární síly povýšiti na mnohonásobně čistší úroveň.

Příklad to nejlépe naznačí. Vezměme hrubou planetární sílu Marsovu. Ta se jeví hlavně prudkostí a bojovností. Ale božský paprsek, který by této síle odpovídal na nejvyšší úrovni, jeví se jako nadpřirozená udatnost a nepřemožitelná síla velikých hrdinů, jako na př. Samsona z Bible, a mnoha jiných hrdinů z mythů řeckých, římských nebo jiných.

Kdo by se chtěl zabývatí podrobněji těmito božskými silami, nalezne k nim klíč nejlepší v knize Patandžaliho: „Výroky o jógu“ a pak také ve všech mythologiích starých národů, předně Řeků a Římanů a za druhé také starých Indů. Tyto indické mythy jsou ponejvíce uloženy v Puranách.

Jak dosáhneme nejlepších podmínek k Cestě mystické.

Každému upřímnému žákovi mystiky běží jistě o to, aby dosáhl pokud možno nejlep-

ších podmínek ke své Cestě a aby si sám nekladl překážek.

V základě tu běží o to, aby žák mohl pokud možno nejdříve dosáhnouti správné koncentrace. A tu přicházíme k velmi důležitému bodu: Soustředování na jediný předmět nebo zastavení myšlenek souvisí ze zastavením dechu.

Ale to je již jaksí nejvyšší cíl a děje se to v nejdokonalejší koncentraci, kdy je dosažen již stupeň, který bezprostředně předchází samadhi. Jakmile žák počne cvičiti koncentraci tichou, anebo písmenovou, pocítí, že se mu zatajuje dech. A tato věc mu činí s počátku veliké obtíže, neboť nepravidelný dech odvádí žáka od jeho cíle, totiž odvádí jej od předmětu, na který se soustřeďuje a jeho mysl se vrací z hlubin nitra zase k tělu. Takovým způsobem žák zápasí někdy velmi dlouho.

V hatha-jógu se začíná s pranajamou, čili s ovládním dechu. Ale těchto cvičení nemůžeme u nás prováděti pro jejich nebezpečnost. Proto musíme sáhnouti k prostředku jinému, bezpečnému, a tím jsou l e h o u n k á d e c h o v á c v i č e n í, kterým se podrobuje žák, jestliže mu dýchání při cvičení mystickým činí obtíže. Toto cvičení dýchací může žák prováděti každého dne asi pět minut ráno a večer, nejlépe vždy při otevřeném

okně a stoje. Žák vdechuje nosem a počítá při tom v duchu zvolna tři sekundy, t. j. počítá dvacet jeden, dvacet dva, dvacet tři. Pak zatají dech zase na tři sekundy a vydechuje zase nosem tři sekundy. Dobu tří sekund si žák s počátku kontroluje pomocí vteřinové ručičky na kapesních hodinkách.

Toto dýchací cvičení prospěje každému, neboť upevňuje vůbec tělesné zdraví, uklidňuje nervy, pomáhá trávení, podporuje oběh krve, a zabraňuje mnohým chorobám.

Takovým způsobem si žák navykne pravidelně dýchat, a tím také se mu usnadní koncentrační cvičení. Nezapomínejme, že člověk dýchá dvojí vzduch (podle Kerninga). Onen druhý vzduch se jmenuje po indicku prana. A prana je dech života. Čím lépe dýcháme, tím více tohoto dechu života čerpáme do těla. Nelze se mi zde rozepisovati o bližších vztazích prany k tělesnému zdraví a k mystickým silám a odkazuji proto žáka na spisy: „Životní magnetismus“, „Léčbu nervů přírodními silami“ a hlavně indickou knihu „Lampa k hatha-jógu“.

Dále musí žák vyplňovati také ještě jiné podmínky, aby měl v mystice co možná nejméně překážek. Upozorňuji každého začátečníka, že bez překážek není vůbec Cesty mystické. Mystická cesta není široká silnice, nýbrž je to podle výroků starých Mistrů ste-

zička tak uzounká jako vlásek. A po ní lze jedině dojít k nesmrtelnosti a k Bohu.

Jednou z hlavních podmínek k usnadnění Cesty mystické jest naše zevní práce ve světě a vyplnění této podmínky se jmenuje Karma-jóga. O Karma-jógu máme v češtině překlad knihy, sepsané jóginem Swami Vivekanandou. V ní nalezne čtenář podrobnosti velmi zajímavé. Zde podotýkám jen tolik, že žák musí bezpodmínečně vykonávati každou svou práci bez jakéhokoliv vnitřního reptání, musí ji konati rád, musí ji konati pokud jeho síly stačí, dokonale a správně a hlavně, že nesmí žádné práce světské vykonávati s myšlenkou na osobní svoji odměnu.

Žák si musí bezpodmínečně navyknouti pracovat vše, co pracovat má a musí — k vůli Bohu a pro Boha. Nedávejte se klamati myšlenkou, že pracujeme ve prospěch jiných lidí a že to není práce pro Boha. Postavme se na vyšší stanovisko a představme si, že Božství je všude a tudíž také v každém člověku pracuje za určitým cílem a tudíž také v každém zaměstnanci a v jeho zaměstnavateli.

Někdo by na př. počal střídati, aby si kdesí na venkově mohl koupiti domek a aby ke stáru měl pohodlný a neodvislý život. Tu by se naskytla otázka, jak by člověk, který má takový cíl, v němž nezdá se býti nic špat-

ného, mohl pracovati za tímto cílem a zároveň k vůli Bohu?

Odpověď k tomu je velmi snadná. Nechť takový žák myslí stále na to, že i toto vše koná pro Boha, poněvadž chce býti jednou neodvislým, chce býti zbaven starostí a míti pohodlný a klidný život pro to, aby mohl dokonaleji prováděti mystická cvičení. Kromě toho je tu na tisíce nitek karmických, které takového žáka spojují s mnohými a mnohými jinými lidmi, jimž takový jeho cíl může valně prospěti a tak, představíme-li si, že jsme vlastně nepatrným ozubeným kolečkem v celém soustrojí vesmíru a že každé takové kolečko zapadá do následujícího, tu se nám ujasní, že vlastně, ať činíme co chceme, pracujeme již podle božího plánu a že jenom naše zaslepení, rodící se z našich hrubých smyslů, nám dává klamnou představu, jako bychom pracovali pro sebe, nebo pro někoho jiného.

V křesťanství je tato myšlenka Karma-jógu vyjádřena velmi prostě slovy: „Staň se vždy a všude, Pane, vůle tvá!“ Kdo je prodchnut takovouto myšlenkou, bude tak veden, že nikdy nepochybí.

Při práci musíme mysliti na práci a nikoliv na odměnu za ni. K tomuto způsobu myšlení a soustředování na to, co právě činíme, nám dávají nejlepší pokyny spisy Mulfordovy,

anebo stručněji naše kniha „Učebnice magického myšlení“.

Některým lidem pomáhá při mystické Cestě ta linie jejich života, kterou se ubírali, když ještě neznali Cesty mystické. Tím chceme říci, že se to týká jejich náboženského cítění. Mistr Rama Krišna se vyjádřil sice mnohokráte, že veškeré zevní náboženské obřady nemají ceny, bez praktické Cesty mystické, a že nemohou vésti k poznání Boha, ale ten, kdo mystickou Cestu nastoupil, nemusí se přes to vzdávati svých náboženských úkonů, kterým byl uvyklý.

Je tu na př. návštěva chrámu. Kdo navštěvuje chrámy se zbožným srdcem, neprohřešuje se nijak proti Cestě mystické, ba naopak, může mu to velmi prospěti, poněvadž, činí-li to opravdu v čisté zbožnosti, tu jeho duše je tím povznášena a žák tím dociluje bezděčně lepšího vnitřního naladění k mystickým cvičením.

Na druhé straně však nelze zamlčeti, že nikdo se nesmí spoléhati na to, že by snad častou návštěvou chrámu si duchovně, t. j. mysticky nějak prospěl. To by bylo možno jenom tehdy, když by chrám onen navštěvovali jedině a stále a bez výminky lidé svatí. Ale toho nelze docílit a také se to nikdy nedělo a neděje. Vzpomínáme jednoho případu francouzského abbé Vintrase, který

obdržel zvláštní okultní zjevy při svěcení hostií. Na jeho hostiích se počaly objevovati kapky krve a také různé krvavé značky čili stigmata. Tyto a jiné okultní zjevy vedly Vintrase k tomu, že se domníval míti zvláštní milost Ježíše Krista a že jest vyvolený světec. Bylo to v době, kdy žil slavný francouzský magik, Eliphas Lévi, jenž byl rovněž abbé a spisovatel magických děl. Lévi se nedal klamati, poněvadž poznal, že u Vintrase běží o jinou věc, než o božský zákrok a proto počal proti Vintrasovi nemilosrdně psáti. Vintras byl tím ovšem dotčen a navštívil Léviho. Poslednější ho žádal, aby mu ukázal značky, jaké se objevují na hostiích. A když je Vintras nakreslil, poznal Lévi okamžitě, že tři značky na hostii se objevivší, znamenají jméno satanovo. (Viz Mistr Rama Krišna a jeho učení, díl I., str. 42.)

Z tohoto strašného případu a také z tisíce-
rých jiných, které jsou vylíčeny v historii ne-
pravých světců katolických, vidíme, že satan
se může vlouditi i na místa nejposvátnější a
k úkonům nejsvětějším, jestliže nalezne
vhodnou půdu, t. j. člověka, který ve svém
srdci skrývá, i třeba pod rouškou svatosti —
d u c h o v n í p ý c h u.

Nebudeme rozváděti závěry z těchto fakt —
to nechť si učiní každý čtenář sám. Zdůrazňu-
jeme jenom, že ještě větší množství jich zů-

stalo a zůstává zakryto. Zevní posvěcení účinkuje jen tehdy, když člověk posvěcený je skutečně čistý a svatý. Jinak nemá ceny.

Za to však k útěše každého čtenáře lze říci, podle pravdy, že každý člověk je schopen posvětit si sám určitou věc, nebo vysvětit určitou místnost, jen když se před tím soustřeďuje na své vnitřní božství, když prosí o tuto milost a když za ni vroucně a z hloubi duše Bohu poděkuje. Pak může pouhým znamením kříže nebo jiným posvátným znakem posvětit cokoliv. Ale varuji, aby nikdo této své duchovní moci nezneužil k něčemu nečistému nebo nízkému.

Žák mystiky má však ještě jeden veliký prostředek náladový a tím je — příroda. Všichni žijeme v srdci velké přírody, této dobročinné Matky, která je viditelným rouchem ženského Božství.

Příroda ve všech svých rysech, ať velkých nebo nepatrných, je krásná, a povznášejíci a vybízí přímo každého člověka, aby se jí obdivoval a aby v jejích půvabech spatřoval nekonečnou moc jejího Tvůrce, a aby se mu klaněl.

Proto nabádám každého, aby se klaněl přírodě, ať se jeví v nádheře západu nebo východu Slunce, nebo v pitoreskních formách táhnoucích mraků nebo ve zvucích bouře či vichřice, v hukotu vod, nebo v tiché

slávě hvězdnaté noci. Obdivujme se krásám přírody také ve všech tvorech i v květinách, i ve formách zdánlivě neživých a dejme se citově unášeti její nekonečnou rozmanitostí a jejími nezbadanými tajemnostmi. Ze všeho toho mluví k nám jasnou řečí skryté božství, které nám svým zevním rouchem dává na srozuměnou, že když vše to učiněno bylo, byl nakonec stvořen člověk. To znamená, že to byl stvořeno pro člověka a že člověk jest vrcholem všeho stvoření.

Ale vyvrcholením všech přírodních jevů je Slunce, které je zevním projevem božské velikosti a síly a lásky a proto staří národové vzývali Slunce a klaněli se mu, neboť tím se klaněli vlastně Stvořiteli.

Všichni víme, že za našim viditelným sluncem je jiné Slunce neviditelné a duchovní a v tomto Slunci že sídlí Ježíš Kristus, odkud řídí osudy celé naší sluneční soustavy. Pořevadž neviditelného Slunce nezříme, vzývejme Slunce viditelné, ale s představou, že v něm sídlí náš Spasitel, klaňme se Mu ve svých myšlenkách, a když vidíme jeho východ, nebo západ, nebo i jeho plné záření na bezmračné obloze, tu neopomeňme věnovati zbožnou myšlenku a prosbu o milost Tomu, jenž je skryt za touto velikou a pro nás všechny blahodárnou hvězdou, a bude-

me jisti, že takové naše počínání nám přinese veliký duchovní užitek.

Z toho důvodu také někteří východní učitelé mystiky a jógu doporučují svým žákům představovati si v nitru obraz Slunce.

Tak jako Slunce hmotné dává celému našemu světu světlo a teplo a také život, tak zase Slunce duchovní vysílá na nás bez přestání obrovské proudy duchovních sil, které brzdí poklesnutí lidstva do úplné tmy duchovní i mravní.

A tak příroda ve všech svých tvarech nabádá člověka k hloubání o nejvyšším Duchu, který vše to učinil a jenž stále ještě tvoří a vše udržuje, jenž je nepřetržitě podkladem celé přírody, neboť Duch to je — život. Proto pozorováním přírody povznáší se duše lidská přímo ke Stvořiteli. A to je veliká milost pro toho, kdo začíná Boha opravdově hledat. Staré indické Vědy učí, že Bůh je ve všem. Je neviditelně ve všem, ale přece Jeho přítomnost lze vytušit, a sice pokud se týká přírody, podle její krásy a její účelnosti.

Nejvyšší moudrost boží se jeví v celé přírodě od největšího k nejmenšímu. A již tato pouhá myšlenka, že Bůh je všude, vede vlastně člověka logicky myslícího k poslednímu a nejdůležitějšímu závěru: že Bůh je také v člověku.

Ale nemusíme pozorovati krás krajinných neb obrovských projevů přírodních sil, nýbrž můžeme najíti tuto všudypřítomnou krásu přírody a také její účelnosti v nejnepatrnějších jejích projevech. Vezmeme-li jakýkoliv květ a použijeme-li jen trochu dobré lupy, nalézáme stále nové a nové zázraky, jež jsou ukryty v takovém malém přírodním tvaru. Totéž zažijeme, pozorujeme-li malý i velký hmyz buď prostým okem, anebo lupou a tím více užaseme, když je nám popřáno pozorovati drobnohledem nejmenší tvory, žijící v kapce vody nebo jakýkoliv jiný organismus, nebo jeho malinkou část, neboť všude, všude nalézáme vždycky jenom krásno a účelnost.

Nikdo nezasvěcený nemůže tušit, jak šťastný je třeba laik přírodozpytec, který studuje přírodu zblízka pomocí lupy nebo drobnohledu. Je to pocit štěstí tak čistého, že se nedá porovnat se žádným jiným pozemským zážitkem.

Nyní také několik slov o stravě, jakou má přijímati a jakou má zamítati praktický mystik. O této věci bylo již mnoho psáno, ale většinou jsou to věci jalové, alespoň pokud autoři nebyli praktickými mystiky. Mnozí lidé, kteří chtějí u nás žít duchovním životem, se domnívají, že je k tomu nutná jen strava rostlinná. Vegetarismus není jistě špatnou věcí,

a mnohému prospěje. S lékařského stanoviska měli by omeziti stravu masitou, ne-li ji vyloučiti alespoň všichni ti, kdo trpí počínajícím zkornatěním tepen, nebo jen zvýšeným krevním tlakem. To je fakt.

Bylo by však nesmyslem nutit každého mystika nebo i okultistu k vegetarismu. Tato myšlenka byla přinesena do Evropy naukou theosofickou, jíž propagovali lidé, nemající ani ponětí o podmínkách duchovního života. Jestliže tito theosofové se opírali o skutečnost, že na příklad Indové žijí většinou vegetářsky, zapoměli, že tam jsou životní podmínky zcela jiné než u nás.

Tak jako v mnohých jiných směrech theosofie více uškodila než prospěla okultnímu hnutí, tak také stran lidské potravy způsobila pravý zmatek, a sice právě svým předpisováním stravy rostlinné. Čteme-li slova takového Mistra jógu, jakým byl Swami Brahmananda, žák velikého Rama Krišny, o potravě, tedy Mistra nad jiného kompetentního a ještě k tomu Inda, tu věru že se musíme v duchu pousmát nad zaostalostí, naivností a také zpupností jistých vůdců theosofie, kteří chtěli těmto věcem rozuměti lépe!

Podle Swami Brahmanandy můžeme u nás, v našich evropských zemích jísti vše, co přímo neškodí tělesnému zdraví. Vystříhati se máme hlavně jídel silně kořeněných nebo

příliš kyselých. Ale jinak veškerá naše obvyklá strava, masa nevyjímajíc, není naprosto škodlivá.

A pak nezapomínejme, že jsou lidé, kteří k výživě svého slabého organismu masité stravy nemohou vůbec postrádati. Jsou dokonce známé případy v Evropě, kdy jednotlivci, kteří se dali svěsti pošetilými předpisy takových theosofů nebo členů jiných podobných společností, byli postiženi, když vyloučili všechnu stravu masitou, zhoubnou tuberkulosou, nebo jinými chorobami — z podvýživy.

A abych opakoval ještě jednu věc, kterou jsem již jinde uvedl, cituji zde slova onoho německého mystického vůdce M., který říkal svým žákům: „Můžete jísti vše, jen se vystříhejte jídel, upravených ze zvířecí krve!“

Pokud se týká nápojů, je tu zase na př. veliké hnutí protialkoholní, které má jistě svoji podstatně dobrou stránku. Ale tím není řečeno, že praktický mystik by nesměl požití ani kapky alkoholického nápoje jakéhokoliv druhu. Ovšem bylo by velikou chybou, kdyby mystik pil alkoholický nápoj v takovém množství, že by se třeba jen trochu opíjel. To je u mystika nemyslitelné. Ale malá dávka denní neškodí ani nejpokročilejšímu mystikovi — pokud pití lihovin nestalo se mu zhoubným návykem. Víme s jistotou, že i

mnozí velcí Mistři požívali zvláště vína, a v tom sám Spasitel Ježíš Kristus byl jim nejlepším příkladem.

Také je tu otázka kouření. Pokud je kouření mírné a pokud mystik se nikotinem doslova neotravuje, neškodí a nemůže škoditi ani v nejmenším jeho Cestě. Rovněž je známo, že velmi mnozí indiští jóginové a sice praví jóginové, kouří mírně. Angličan Dane, který vydal velmi zajímavou knihu o indických jóginech, píše o jednom velmi vysokém Mistrovi, který žádal vždycky večer svého žáka o cigaretu. A když se tomu Angličan divil, řekl mu onen žák: „Můj Mistr mně naznačil, že je to jeho jediné pouto k této zemi. Kdyby neměl ani té cigarety, opustil by hmotné tělo, jak sám pravil.“ A to se tehdy nemělo stát, poněvadž jeho úkol nebyl dosud plně vykonán.

Neulpívejme tedy na takových maličkostech a když se domníváme, že nám kouření škodí, vzdejme se ho, ale nenuťme jiné, aby nás v tom následovali. Každé dobro není pro každého a každá věc, která jednomu škodí, neuškodí druhému. Toto samovolné „napravování“ jiných není ostatně nic jiného, než skrytá duchovní pýcha. Necht' jen každý napravuje sama sebe, a nestará se o jiné. Každý má dosti zápasu s vlastními chybami. Napravování zůstavme skutečným světcům a

Mistrům, kteří však v tomto směru, ku podivu, se ukazují vždycky velmi shovívavými k chybám jiných lidí!

Nyní přistupuji ještě k jednomu problému, který je velmi choulostivý a jenž dosud mnohým žákům není dosti jasný. Je to otázka sexu. V první řadě je to manželství. Má mystik vstupovat do manželského stavu nebo nemá? Tato věc byla již jasně naznačena v I. díle „Ohnivého Keře“.

Velmi mnoho největších mystiků byli lidé ženatí a velmi mnoho jich žilo v celibátu. Co je lepší? Jistě že celibát! Ale ani ten není pro každého, jako není pro každého vhodný vegetarianism nebo antialkoholism.

Kdo je stran sexu povahy chladné a netečné, a kdo netouží tedy po stycích s druhým pohlavím, může žít po celý život v celibátu. Ale takových lidí, zvláště v moderním světě, je velmi málo. Lze říci, že sotva jeden na deset milionů. I ten, kdo je chladné povahy a u kterého planeta Venuše je ve velmi slabém postavení, propadá velmi snadno různým svodům sexu. Je tu literatura, jsou tu divadla, je tu film a mnoho jiných věcí, které přímo vedou k sexuálnímu dráždění fantasmie.

Lze říci bez nadsázky, že téměř všechno směřuje s vybičování sexuálních pocitů. Proto se nemůžeme diviti, že t. zv. morálka — což jest význam velmi široký a ohebný —

v nynějších dobách velice poklesla. Jsou ještě ovšem lidé, kteří si pletou dva od sebe velmi odlišné pojmy, totiž morálku a sexus. Člověk může být sexuálně založen a může býti morální a naopak, může býti založen protisexuálně a při tom býti nejvýš nemorální.

Z toho všeho je vidno, že mystika praktická musí míti nějaký styčný bod se sexuálním životem člověka. A to také vskutku má! Nesmíme hleděti jenom nazpět do středověku, na klášterní a poustevnický život mnohých světců, nýbrž musíme se podívatí také jinam, a sice především do Indie, do Číny, do Persie, a do jiných zemí mohamedánských. A co tam nalézáme? Velmi mnoho světců a jóginů, kteří žili nebo dosud žijí ve stavu manželském a mají rodiny.

Není zde místa řešiti veškeré sexuální otázky dnešního lidstva, neboť rozřešiti tuto otázku, to se nepovedlo ani ohromné literatuře, která již existuje o těchto věcech. Naším úkolem je konstatovati fakt, že až do jistého stupně mystického vývoje, nevadí nikterak mystikovi přirozené sexuální styky, jestliže totiž jim nepropadne úplně a vášnivě, jestliže se mu nestaly náruživostí.

Je to totéž jako s požíváním alkoholu. Mírné požívání alkoholu neškodí a nemůže škoditi nikomu a také ne mystikovi.

Jak si kdo svůj život, hledě k sexu, upraví, jest věcí každého jednotlivce a jeho poměrů. Zde jest pouze udána pro nás, kteří žijeme uprostřed lidské společnosti, jakási všeobecná linie, podle které se lze řídit.

K této důležité věci je nutno ještě připomenouti, že by bylo velikou chybou u některých lidí, silně sexuálně založených, když by se chtěli násilně zdržovati všech takových styků s druhým pohlavím, protože mnohé příklady ukázaly, že to může vésti i k duševním poruchám. To platí stejně pro muže jako pro ženu. V tomto směru nesmíme si bráti za příklad indické jóginy, kteří žijí zcela jinak než my, a kteří se nesmějí podívat ani na obraz ženy, nadtož na ženu skutečnou.

Z toho každý vidí, že u nás něco takového je naprosto nemožné.

Veškeré tyto věci musíme složiti na Boha, který jedině nás může všeho toho zprostiti a nás očistiti. Tak se vyslovil mnohokrát veliký Mistr E c k e h a r t, tak se vyslovil Mistr G i c h t e l a podobně také píše i jógin B r a h m a n a n d a, který tyto rady přijal zase jen od svého Mistra, slavného R a m a K r i š n y.

A výpovědi těchto velikánů v mystice a v jógu nám jsou a musí býti provždy a b s o l u t n í m v o d í t k e m !

Pamatuj si každý, že sám sebe nikdy nikdo

neočistil, ale že to vždycky činil Bůh. A když někdo z duchovní pýchy upadne do tohoto omylu, že by se chtěl očišťovat sám, tu to vyvolá tak strašnou reakci v neviditelnou, a sice nejen v jeho nitru, nýbrž také mimo jeho osobu v astrálním světě, že za krátko upadne do celé laviny největších nečistot. To je trest boží za duchovní pýchu!

Jestliže tedy mystik vstoupil do stavu manželského, tu nechť si o sobě nemyslí, že je méněcenný než ten, kdo je svobodný.

Manželé mívají děti. A tu je otázka, jak děti vychovávat, aby brzy dospěly k mystice.

Napsal jsem o tom knížku pod titulem: „Mystika všem, zvláště rodičům“, ale ta je teď již rozebrána.

Snad nejlepším pokynem pro rodiče je tato věta, která je citovaná z oné knížky:

„Dítěti můžeme říci na př.: „Člověk musí býti dobrý atd., protože člověk je chrámem božím, protože má v nitru jiskru věčného Stvořitele a protože tato jiskra se má a musí vyvinouti v plamen, aby člověk, proniknut Bohem, poznal vše a mohl vše. A to se může státi jen v nádobě neposkvrněné zlými vlastnostmi.“

Dítě se neustále táže po různých záhadách stvoření a také světa neviditelného a tu rodiče mu mohou říci bez rozpaků, že lidská věda je nedokonalá, že mnoho věcí neví a

nemůže vůbec věděti, a že jediné praktickou cestou k Bohu, t. j. mystikou, která je praktickým náboženstvím, může čloěk sám rozřešiti veškeré tyto záhady.

O cestě mystické lze říci krátce dítěti asi toto:

„Duchovní čili tajná nauka náboženská byla sdělena lidem samým Bohem v různých dobách, jeho prorokům, čili Mistrům, a ti ji napsali do knih. To jsou t. zv. svaté knihy. Všichni národové mají takové svaté knihy a k nim patří také naše křesťanská bible.“

A dále možno říci:

„Ale Duch boží šíří nepřetržitě svou moudrost a dává ji buď vnuknutím nebo přímo svým hlasem dále a dále. Všichni Mistři obdrželi od Boha jisté vědomosti jiným lidem utajené, které buď sepsali nebo pověděli svým žákům. Každý takový Mistr je jako váš pan učitel. Ale jeho škola se zabývá jen duchovními věcmi. A žáci takového Mistra, když sami Boha poznali, řídíce se návody, které jim dal Mistr, obdrželi od Boha zase další poučení a zase je napsali nebo jiným pověděli, a tak vzniklo tajné učení o mystice, které je roztroušeno v mnohých knihách na celém světě.“

„Tak se stalo, že učení starých proroků bylo Židy zachováno v bibli a pak přišel Ježíš Kristus a přinesl další nové učení, a

po něm přišli zase menší Mistři a přinesli zase nové a nové věci o Bohu, neboť Bůh je nekonečný a lidstvo Ho nikdy nepozná celého. Proto je nauka o Bohu také věčná a nekonečná."

„Jeden Mistr odevzdal tuto nauku druhému až na naše časy a to se dělo tisíce let. Posledním byl jistý Kerning, který napsal mnoho krásných knih o této tajné Cestě. A od něho přijal tuto nauku spisovatel této knížky."

„Duch svatý si vždy nalezne někoho, kdo uposlechne jeho hlasu a učiní ho pak šířitelem své nauky. Tak se dostala tato nauka i do našich českých knih, ze kterých tě poučujeme."

Asi takovým způsobem lze dítě poučovati o původu cesty mystické. (Citováno z uvedeného spisu str. 24—25.)

Ale také o duši nutno dítěti něco pověděti. Na př.:

„Lidská duše je nejdražším klenotem, jaký má člověk. Vtělila se do tohoto těla jen proto, aby s největší pilností hledala Boha, který v ní sídlí a jehož je duše stánkem. A zase naopak je naše tělo stánkem duše a musí býti proto ošetřováno, vyživováno a chováno, pokud jen možno v čistotě, aby nebylo poskvrněno. Když však přece jen bylo nějakým přestupkem poskvrněno, tu

musí člověk své chyby upřímně litovati a prositi do nitra Boha, aby mu bylo odpuštěno."

Takovým způsobem nutno dítě poučovati a když vidíme, že dítě chápe tyto nauky, které mu ovšem můžeme říci svými slovy, tu mu naznačíme, jakým způsobem se může soustřeďovati na onoho vnitřního Boha.

Podle zkušeností lze dítě vésti k praktické mystice čili koncentraci, jakmile dosáhlo sedmého roku.

Rovněž o reinkarnaci a karmě lze dítě vhodným způsobem poučiti, neboť touto naukou vysvětlíme dítěti zdánlivé rozpory v životě různých lidí, zvláště, proč jedni jsou bohatí a druzí chudí, proč jedni jsou nemocní a druzí zdraví a pod. Žádná filosofie na světě nevysvětlí těchto nesrovnalostí, jenom indická nauka o reinkarnaci a karmě. Proto tyto dvě nauky jsou tak nesmírně důležité pro každého člověka bez výjimky a nejvíce pro mystika, neboť nám dávají sílu snášeti bez reptání veškeré rány osudu, protože víme, že jsou zasloužené, a odevzdávati se naprosto do vůle boží.

Kdyby všechno lidstvo bylo přesvědčeno o těchto dvou základních sloupech tajné nauky, a kdyby podle toho jednalo, tu svět by se okamžitě změnil a bylo by blaze na zemi.

Kdyby každý věděl, že ubližuje-li druhému jakýmkoliv způsobem, plete si na sebe bič, který ho bude v budoucnu nemilosrdně mrskati, že musí do posledního haléře zaplatiti každé bezpráví, kterého se na druhém dopustil, tu lidé by se chránili ubližovati si navzájem, a pak teprve by bylo možno mluvit o všeobecné lásce, o všeobecné rovnosti, o všeobecném bratrství a všeobecné svobodě.

Ale za dnešního stavu lidstva jsou to pouhé přeludy, jsou to pouhá slova, kterými se sice velmi mnozí lidé chtějí blýskati, ale ve skutečnosti se jimi neřídí a jakmile vyjdou ze shromáždění, kde tyto věci kázali, jednají v pravém opaku k těmto duchovním zásadám.

Dále jsou tu ještě t. zv. hříchy. Hřích je slovo, které veliký Mistr Rama Krišna přímo nenáviděl, protože svým božským Duchem poznal, že již pouhá představa hříchu nebo pouhé slovo hřích člověka vlastně poskvňuje.

V Indii mají pro to vše, čemu my říkáme hřích, mnohem lepší výraz, který po stránce filosofické i morální je mnohem přiléhavější. Je to slovo avidya, totiž nevědomost.

Výraz „nevědomost“ je proto tak přiléhavý, že osvětluje nejen zatemnění lidské duše, která se domnívá, že je oddělena od

Boha a od ostatních lidí, kdežto ve skutečnosti všechno je spojeno v jednotu a že vše je v Bohu, ale osvětluje také ostře to, co nazývají různé církve západní hříchem. Ve skutečnosti hřích je všechno, co odporuje vůli boží. A tak vlastně celý život člověka není přirozeně ničím jiným než jedním velikým hříchem. Kdyby nebylo milosti boží, tu by žádný člověk nemohl nikdy svých hříchů odpykat a nemohl by nikdy dojít k Bohu.

A konečně slovo nevědomost nám dává bezpečný klíč, jak pohlížeti na přestupky bližních, neboť jest mnohem snášenlivější a mnohem více to svědčí o dobrém srdci, když o někom řekneme, činí to z nevědomosti, nežli když nad ním vyřkneme ortel, že je zlý nebo špatný.

Proto staří Mistři jako jedněmi ústy prohlašovali a prohlašují, že padne-li člověk nějakým způsobem, tu nechť jen lituje svého činu a prosí Boha za odpuštění a milost, aby se mohl napravit. Ale mysliti na hříchy a zabývati se s nimi stále, je naopak počínáním nerozumným a z mystického stanoviska škodlivým.

Na tomto místě nutno se také zmíniti o planetárních vlivech na lidské osudy, které vlastně tvoří naši karmu. Je tu na př. věda astrologická a chiromancie, kte-

rými lze zjistiti, jaké vlivy planetární čili hvězdné na člověka působí nebo působit budou. Tyto vědy nás poučují, že lze se vlivům těm opřít a že je lze přemoci, ale jedině mystickou cestou. Cesta mystická člověka osvobozuje od mnohých takových vlivů a nakonec ho vede do vyššího prostředí, kde jim úplně unikne, neboť mystická cesta musí vésti k naprostému osvobození z vlivů karmických. Nezapomeňme, že planetární vlivy patří do sféry astrální, tedy do sféry poměrně nízké, která se může uplatňovati jenom v normálních poměrech na naší zemi. Tyto vlivy platí pro všechny lidi, kteří jdou širokou silnicí svého života.

Kdo však vstoupil na úzkou cestu mystickou, vyšine se brzo nad tyto vlivy a podléhá jim méně a méně, až konečně je úplně osvobozen.

Mnohým žákům mystiky činí stále ještě jisté potíže otázka t. zv. s v o b o d n é v ů l i. O svobodné vůli je zapovězeno vůbec hovořiti a hloubati ve mnohých tajných společnostech okultních a mystických. To proto, že je to otázka velmi choulostivá, která může člověka snadno zavést do bludiště, z něhož nenajde východu.

Pravda o svobodné vůli je tato:

Člověk svobodnou vůli má a také nemá. Má totiž svobodnou vůli omezenou a sice

podle stupně svého duchovního vývoje. Člověk vězící dosud úplně ve hmotě, má svobodnou vůli velmi nepatrnou. Člověk, který dosáhl druhého stupně vývoje a je psychikem, má již svobodnou vůli poněkud rozšířenou. Ale dokonalou svobodnou vůli má jenom nejvyšší zasvěcenec, Mistr čili adept, který se vědomě spojil s Bohem.

Veliký Mistr Rama Krišna ilustroval tyto záhadné věci velmi zřetelně a poučně. Pravidlo: „Člověk má svobodnou vůli, jako kráva, přivázaná na krátký provaz ke kůlu. Kráva se může pohybovat okolo kůlu v malém okruhu. Ale hospodář může přijít a provaz prodloužit a tím svobodná vůle krávy je zvětšena.“

Ale tento hospodář v případě člověka je Bůh, který podle vývoje duchovního u každého člověka může prodlužovat stále a stále onen provaz, takže člověk má stále více svobodné vůle, až konečně u adepta provaz odpadne, a takový Mistr je pak úplně zproštěn všech brzd a všech ohrazení a jedná svobodně zcela — protože toto uvolňování svobodné vůle se neděje jinak, než vybavováním se z karmických vlivů čili zase jinak pověděno z vlivů planetárních.

Kdo tedy byl zproštěn karmy, osvobodil se z vlivů planetárních a má naprosto svobodnou vůli.

Ale dokud se tak nestalo, je vůle člověka

omezená, ač o tom člověk vůbec neví! Z této lidské nevědomosti (viz indický výraz „avidya“!) *) vzniklo právě falešné dogma o svobodné lidské vůli.

Člověk si totiž řekne: „Nyní něco vykonám a nikdo mně v tom nezabrání.“ Velmi často dojde k takovému výkonu bez překážek a jindy zase nastanou překážky, které provedení zabrání, nebo je změní. A krátkozraký člověk, když se mu podařilo se domnívá, že jednal podle svého mínění a své vůle a že tedy svobodnou vůli má. A přece ji nemá!

Každý člověk podléhá totiž již ve svých myšlenkách a předsevzetích rozmanitým vlivům a tak již jeho úmysl není jeho nýbrž je mu vnucen. A tak člověku se jenom zdá, že jedná podle své vůle, ale ve skutečnosti jeho vůle je na delším nebo kratším provaze — je poutána silami, kterých člověk nezná a ani jich vůbec netuší.

Je otázka, jaké to mohou býti tajné vlivy?

To bylo sic již mnohokrát zodpověděno, ale přece jen bude dobře připomenouti každému čtenáři, alespoň některé tyto vlivy, aby si je uvědomil. Je jich mnoho druhů.

Počneme shora, tedy od Boha. Jak víme, sídlí Bůh v lidské duši, která je jeho svato-

*) Naše „vědětí“ je odvozeno od sanskrtského výrazu vidya — vědění. Pozn. spis.

stánkem a tudíž sídlí v nejvnitřnějším jádru člověka, v onom jádru, které je mu naprosto neznámé a skryté, dokud mystickou Cestou je nepoznal a s ním se nespojil. A toto božství může, uznal-li to za dobré a pro člověka prospěšné, nebo také z důvodů jiných, vyslati do lidské duše svoji myšlenku a zvrátit tak nadobro počáteční úmysl člověka. Naše vnitřní božství ovládá celou naši bytost a udržuje ji na živu — i naše hmotné tělo, které by bez působení božství t. j. života ihned zhynulo, kdyby Bůh přestal jen na okamžik řídit je svou vůlí.**)

Tím snadněji může Bůh působiti na mysl člověka. Na tomto principu se zakládá vůbec božská ochrana a božské vedení každého člověka. Je proto jen třeba, odevzdati se do vůle boží, jak radí všichni Mistři a člověk bude chráněn přede vším zlem. Pak se doslova vyplní slova žalmu XCI. „Nepřihodí se tobě nic zlého, aniž se přiblíží jaká rána k stánku tvému. Nebo andělům svým přikázal o tobě, aby tě ostříhali na všech cestách tvých. Na rukou ponosou tě, abys neurazil o kámen nohy své.“

Dalším vlivem, ale již mnohem nižšího

***) Bližší vysvětlení o tomto působení Ducha na všechny složky lidské bytosti jsou vypsány v mé knize: „Vnitřní člověk a Hadí Síla.“
Pozn. spis.

druhu jsou síly karmické, které se na lidstvo vylévají prostřednictvím planet. To jsou vlivy, jímž málo kdo dovede uniknouti, jestliže není praktickým mystikem. Také tyto vlivy jsou tajné a dávají člověku, podle jeho založení a karmy určité popudy, které jsou skoro vždy neodolatelné. Ale člověk přece jen si myslí, že jedná z popudu vlastního. Karmické vlivy jsou velmi složité. Jsou podmíněny již od narození výchovou, prostředím, příbuznými, styky s přáteli a nepřáteli a jinými lidmi a tisícerými jinými okolnostmi, které jsou vždy předurčeny a upraveny na před, než se ten který člověk narodil. Z toho zase vidíme, že celý vesmír je jednota, že vše to je ovládáno božskou nezadatelnou vůlí a silou a také moudrostí! A tak již pouhá představa tohoto nekonečného řetězu bytostí, jejichž osudy jsou nerozlučně sepjaty, nutí přemýšlejícího člověka, aby padl na tvář a klaněl se Stvořiteli.

Dalšími vlivy jsou myšlenky různých bytostí astrálních a také myšlenky lidí. Tyto telepatické vlivy jsou ovšem již slabšího rázu, ale většina lidí jim přece jen neodolá, zvláště když běží o lidi se špatnými sklony. A naopak zase lidé dobří podléhají snadněji telepatickým vlivům, jež je vedou k dalším dobrým skutkům.

Již Mulford prohlásil, že na příklad všichni

dobrodinci tvoří na světě jedinou obec, aniž o tom věděli. Vysílají všichni jedinou mohutnou myšlenkovou vlnu, která se valí dále a dále a která probouzí u lidí podobně založených nutkání ke skutkům dobrým.

Ale podobně tvoří takovou obec i lidé zlí, zločinci, hráči, pijani a podobně. Tyto jejich myšlenkové představy se slučují v jediný proud a působí na lidi podobně založené ve zlém a špatném.

Proto je tak důležité, zvláště pro mystika, ovládati myšlenky a nedopustit, aby špatné a zlé myšlenky mohly zakotviti v našem nitru!

Podobně také telepatické vlivy, vysílané bytostmi neviditelnými, působí na každého člověka. Na někoho stále, na jiného jen občasně. Také to se řídí povahou a založením člověka. Nejlepší ochranou proti všemu tomu nebezpečí je ovšem kontrola myšlenek a pak — modlitba a stálá představa Boha v nás! Tyto prostředky nenesou ovšem ihned svého ovoce, ale kdo je pěstuje déle a bez přestání, přesvědčí se brzy, jaký mají blahodárný účinek. Pokud se týká modlitby, známe na sta příkladů z doby nejmodernější, že modlitba byla vyslyšena skoro okamžitě. O tom nebudeme tedy disputovati. Kdo nevěří, tomu nelze pomoci. Jeho vlastní karma ho jednou musí vyvésti z tohoto bludu.

Jinou otázkou je však, zdali zločinec, který se dopustil nějakého velmi zlého činu, zasluhuje trestu, když vlastně byl k tomu donucen svou karmou nebo jinými vlivy, o nichž vůbec nevěděl? Neměl-li svobodné vůle, jak shora tvrzeno, pak by měl být vlastně bez-trestný?

Chceme-li tuto otázku zodpovědět, nelze tak učinit všeobecně, aby to platilo pro všechny případy. Zabije-li divoch misionáře, tu je jeho zločin v očích božích nepatrný, poněvadž je to divoch, jehož svědomí není ještě vyvinuto, aby ho varovalo. Divoch neměl náboženské a mravní výchovy, jako má běloch a tudíž jeho vina je poměrně malá. Něco zcela jiného je však u zločinu podobného, který byl spáchán bělochem. Již světská spravedlnost se vždycky táže, jaké měl takový člověk vychování, jaké bylo prostředí, v němž vyrostl, zdali chodil do školy a do jaké a tak dále. Každý běloch, jemuž se dostalo třeba jen obecné školy, poznal, třeba jen ve slabých rysech náboženství a tím byl v něm probuzen i hlas svědomí, což je vlastně hlas boží! A tento hlas svědomí každého včas varuje a v tom okamžiku, kdy se tak stalo, měl onen člověk svobodnou vůli. Proto člověk, když spáchal zločin, je hoden trestu. Podlehl sice na-

šeptávání zlých sil a bytostí, ale to ho nijak neospravedlňuje.

Z toho všeho vidíme, že vina a trest jsou výsledky velmi složitých pochodů a že jen trest karmický, který musí následovat, je skutečně spravedlivý, neboť lidská spravedlnost nemůže viděti do spleti pohnutek, které vedly člověka ku přečinu nebo zločinu.

O stycích s bližními.

Velmi mnoho se mluví v kruzích okultních i mystických o tak zvané lásce k bližnímu. Ta je však pouhým ideálem a kdo o ní stále mluví, mívá k tomuto ideálu nejdále. Pravá láska k bližnímu, tak jako ke všem tvorům je možná jenom tomu, kdo se spojil s veškerenstvem — s Bohem. A toho lze dosáhnouti pouze v samadhi.

Abych podal doklad velkého Mistra indického o této věci, cituji zde slova Swami Brahmanandy, žáka Velmistra Rama Krišny a velkého jógina. Swami rozmlouvá se svým žákem, který se ho táže:

„Pane, a což strava nevegetářská — není v tom hříchu — není v tom zabíjení zvířat?“

Swami: „Nikoliv. Praví se, že neubližování (ahimsa) je největší ctností, ale kdy? Jedině

po samadhi, když bylo dosaženo nejvyšší vědění, když Bůh byl poznán ve všech tvorech. Pak jedině může býti pravá ahimsa. Ale před tím nemůže toho býti dosaženo ani sebe delším povídáním. Dostaví se to, když poznáte, že týž Atman (Duch boží) sídlí ve vás, tak jako v malém mravenci a že mezi jím a vámi není rozdílu. Před tím je to nemožné. Můžete mluvit o neubližování, ale v pravdě pověděno, dovedete se vyhnouti ubližování? Jakou stravu požíváte? Zemčata? Ale zemče vyhání nové výhonky, když je zasazeno a tak vznikne nová úroda — je tedy zemče bez života?" *)

Stejný zákon platí také o absolutní lásce k bližnímu. Hleďme se k tomuto ideálu přiblížiti, ale varujme se napomínati druhé lidi k něčemu takovému, když sami nejsme lepší. To nechť si každý dobře zapamatuje. Až budete skutečně lidmi svatými, budete také povoláni k tomu, abyste jiné napravovali — dopustí-li to Bůh. Ale před tím je to pouhá duchovní pýcha, poněvadž se stavíte nad jiné, stojíce sami níže než oni.

Stýkejme se jen se svými přáteli a hlavně s mystiky — ale buďme velmi opatrní, neboť i do ovčince dobře střeženého se mnoh-

*) Vyňato z „Mystického Sborníku“ a přeloženo z knihy „Spititual Teachings of Swami Brahmananda.“
Pozn. spis.

dy vloudí vlk! A s nepřáteli se vůbec nestýkejme. Uškodilo by to vašemu duchovnímu pokroku.

Za nepřátele se jen modleme a přejme jim vše nejlepší a zvláště jim odpouštějme a prosme Boha, aby i On jim odpustil. To je nejlepší zbraní proti všem lidem zlým.

Mystik má jednu povinnost — a ta jest bojovati neúprosně proti veškeré magii a proti lidem, kteří se jí zabývají nebo jen chtějí zabývat, poněvadž každý magik je nepřítelem Boha, je zaslepen svou osobní pýchou. Výminkou jsou velcí magikové, kteří se propracovali a probojovali ke svým zkušenostem životem asketickým a svatým. To jsou Mistři, kteří dosáhli magických sil od Boha, jako král Šalamoun, jako na příklad Apollonius z Tyany a mnozí novoplatonikové. Ale my zde máme na mysli moderní břidily, kteří jsou roztroušeni teď po celém světě a lákají nezkušené do svých lóží a společností. Ti všichni mají sklony jen k černé magii. Knihy, které na příklad u nás vydávají, je naprosto usvědčují. Jsou to knihy, jednající buď o volání démonů nebo o magii sexuální. Ale poslednější jsou plny nesmyslů, což svědčí, že jejich autoři neznají o tomto předmětu ani správných pramenů.

Ovšem mystikové začátečníci mohou před těmito nebezpečnými věcmi pouze varovat.

Důkladnější práci v tomto směru musí užstaviti lidem zasvěcenějším.

Bylo již pověděno mnohokráte, že mystik nesmí prozrazovati svých mystických zážitků nebo stavů nemystikům, nebo i těm, kteří jsou pouhými začátečníky. V té věci je třeba obracet se nyní na naše mystické ústředí v Praze na spolek „Psyché“ nebo na redaktora časopisu „Psyche“. Ale jen v případech **nejnaléhavějších**. Upozorňuji však, že žáci mystiky se táží na věci, které jsou **samozřejmě z knih**, a že zvláště přítomná kniha má právě ten účel, aby bylo omezeno zbytečné korespondování. Velká většina mystických stavů a symbolů je uveřejněna v obou slabikářích a protože rozebraný první slabikář bude brzy vydán, nemusí se žák vlastně tázati na nic! Ostatně každý má v sobě, ve svém nitru, tajnou knihu, ke které se může obrátit a která, poněvadž je věčným pramenem k věděni, mu zodpoví veškeré jeho otázky, jsou-li důležité.

Je velmi výhodné, když mystikové se scházejí v kroužcích, aby se vzájemně poučovali, aby hovořili o knihách, které četli, a aby o nich uvažovali. Při takových schůzkách je naprosto nutno, aby se vyloučily veškeré hovory, týkající se zevního světa, nebo snad dokonce, aby se připustilo kriti-

sování jiných lidí, ať mystiků nebo nemystiků.

Kdo holduje pomluvám nebo ukazováním na chyby u bližních, staví si nepřekročitelnou hradbu na mystické cestě. Každý má na svých bedrách ohromnou spoustu vlastních chyb a proto nikdo není povolán napravovat jiné, jak pověděno již shora. Všichni takoví lidé jsou vlastně jen rozvratnými živly v každém kroužku, a proto nechť nejsou nikde trpěni. Buďte jisti, že kdekoliv nebudete dbáti této rady, dočkáte se úplného rozvratu svého kroužku.

A jestliže vám někdo ublížil, odpusťte mu, zapomeňte co se stalo — ale kdyby se to několikrát opakovalo, vylučte ho ze svého středu a nestýkejte se s ním, neboť tak činili v prvních dobách křesťanských i sami učenci našeho Pána Spasitele.

Není to pražádným přestupkem, protože tím chráníte jednak nauku a jednak bratrské spojení s ostatními! Jedna černá ovce může nakaziti mnoho jiných! To mějte na paměti.

Dále je třeba míti se na pozoru před mnohými nepravými mystiky, kteří zejména se velmi rádi blýskají prázdnými a jalovými slovy o Bohu. Již veliký Mistr Rama Krišna řekl, že ten, kdo Boha poznal, mlčí. A podobně se vyslovil i sám Ježíš Kristus, když řekl: „Ne ten, kdo volá, Pane, Pane, ale ten,

kdo plní vůli Otce mého..." Chceme-li něco slyšeti nebo věděti o Bohu, tu čtěme nebo předčítejme jiným Bhagavad-Gitu, Bibli nebo výňatky z některého velkého Mistra! Ale sami o Bohu raději mlčme. Je spousta jiných předmětů, o nichž mystikové mohou hovořit a proto je také látka k poučným hovorům nevyčerpatelná.

Dále se střežme kritisovati zdánlivé rozpory, které se někdy objevují u různých velkých mystických autorů v jejich dílech. Pamatujme, že i veliký adept, pokud je v lidském těle, podléhá alespoň v nepatrné míře svým osobním názorům a že my všichni jsme příliš nepatrní, abychom mohli jeho slova rozebírat nebo kritisovat. Ostatně skoro vždycky běží jen o špatné pochopení, po případě špatný překlad, nebo o věc zdánlivou.

Všechno filosofování a rozebírání mystické nauky je vůbec škodlivé, protože tím neustále sytíme a posilujeme zevní rozum, který je mystice největším nepřítelem.

Pamatujme si dále, že hlavním znakem prázdných nádob jest jejich neustálé hučení. A takovými prázdnými nádobami jsou lidé mnohomluvní, kteří dávají tím najevo zase jen svoji duchovní pýchu, neboť jednak chtějí vždy a všude uplatniti a jiným lidem vnutiti svoje vlastní názory a jednak chtějí

oslňovat druhé svými vědomostmi. A to jsou vlastnosti, které Bůh zavrhuje, neboť Stvořitel chce mít sluhy pokorné, kteří se nepovažují za nic, i kdyby znali nejvyšší tajemství.

Pokora a jen pokora je klíčem k úspěchu na Cestě mystické. Proto se neustále kořme Bohu a ve svém srdci si nepřetržitě myslíme, že nejsme nic, a že jen tehdy, když nám dá Pán svoji milost, staneme se něčím, ale ne z vlastní ceny, nýbrž jen z Jeho síly a moudrosti.

O některých pomocných prostředcích k úspěchům v mystice.

Velmi mnozí lidé nábožensky založení, obracejí se v pocitu své nepatrnosti o pomoc jednak k velkým světcům a Mistrům a jednak také k andělům. Tyto praktiky jsou všeobecně již po tisíciletí známé v Indii, a byly také již jistě známé ve všech dobách u starých národů.

Modlitby vysílané ke světcům přijímá sám Bůh, neboť každý světec byl a jest s Bohem na věky spojen. Kdo má zvláštní zálibu v některém světci nebo v některé světici, je to právě tak, jako by měl zálibu v některém

zvláštním tvaru božím, a vzýval tento božský tvar jeho jménem. Jestliže se někdo modlí na př. ke sv. Terezii, je to právě tak jako by se modlil k jakékoliv jiné formě ženského božství. A kdyby se takový žák mystiky soustřeďoval na obraz sv. Terezie nepřetržitě, tu se mu Božství zjeví nakonec v jejím obraze. To je zásada a pravda známá ze spisů jógických.

Dokonce starý mudrc Patandžali píše ve svých aforismech, že žák si může zvoliti za předmět své koncentrace jakoukoliv čistou a ideální postavu toho, kdo se mu zdá míti božské přívlastky a vlastnosti. Může to býti třeba i veliký mudrc nebo veliký hrdina, nebo kdokoliv jiný. Z toho vidíme zase potvrzení slov Bhagavad-Gity, ve které Krišna učí stejným pravdám.

Ale pamatujme, že takový ideál čili jak v Indii říkají lštam, musí býti v našich očích opravdovým nejvyšším ideálem všeho, co známe, že to musí býti výkvět a vrchol čistoty a moci, je zřejmé.

Sem patří také klanění se a volání andělů. Ale o andělech máme vědomosti velmi nepatrné a neznáme ani jejich jmen, ani jejich sil, leda jen těch, kteří jsou uvedeni zvláštními jmény v knihách kabbalistických. Andělů je nesmírné množství a různých stupňů. Jsou to podle indického t. zv. dévové čili polo-

bohové, kteří mají rozmanité funkce ve vesmíru a z nichž mnohé řády se také vtělují. O těchto dévech hodláme jednou napsati něco podrobnějšího podle nejnovějších pramenů indických.

Kdo tedy by chtěl o pomoc volati anděly, může se obracet jenom k těm, jichž jména jsou známá z Bible, anebo podle kabbalistického Šemhamforasu, což jest 72 jmen nejvyšších andělů, jak jsou uvedena v I. Mystickém slabikáři. Podotýkám, že jsou zvláštní kabbalistické předpisy theurgické, spojené se snadnými obřady, jimiž lze volati andělské bytosti s úspěchem žákovi, který má k tomu nadání, trpělivost a který vede čistý život. Ale to nepatří do obsahu této knihy.

Jinak lze anděly prositi o pomoc a ochranu, což není škodlivé. Avšak podle našeho mínění jest lépe obracet se s vroucí modlitbou přímo k Bohu.

Mnozí žáci mají v oblibě určité druhy modliteb. Sem patří hlavně čtení a recitování žalmů.

Žalmy Davidovy jsou docela zvláštní modlitby, které mají hluboký mysticko-magický význam a jež jsou nesmírně účinné, jestliže jich správně užíváme. Proto také byla uveřejněna moje kniha: „Mystika v žalmech Davidových“. V ní nalezne každý žák důkazy, jak král David znal důkladně mystic-

kou Cestu a jak mystické nauky dovedl vložit do svých žalmů.

Doporučujeme také všem svým čtenářům, aby se modlili žalmy za všech okolností a zvláště v době běd a soužení. Jsou určité žalmy, které přinášejí úlevu nebo uzdravení také v rozmanitých neštěstích, nehodách a nemocech. Pro všechny takové případy byly nalezeny určité žalmy, které je třeba se modlit. Podrobnosti o tom k praktickému použití jsou vypsány v VIII. ročníku revue *Psyche*.

Ale nezapomínejme, že při všech těchto pomůckách, když se obracíme o přispění modlitbou, je třeba míti silnou a živou víru! Bez víry nedosáhneme nic, ani v soukromém životě. Když by někdo chtěl něco podniknouti, ať v obchodu nebo v čemkoliv jiném, a neměl víry ve svůj úspěch, zbortí se mu práce pod rukama a nakonec nedosáhne nic.

Platí-li tento zákon o víře ve věcech hmotných, tu ještě více platí ve věcech duchovních, kde každá jednotlivá myšlenka je buď jako kámen při stavbě domu, anebo jako krumpáč, který dům boří. Mějme proto vždycky myšlenky pozitivní, naplněné vírou v úspěch. A vyhýbejme se myšlenkám negativním, které boří. Nebojme se věřiti v úspěch v mystice, třebaže se nám zdál cíl

nesmírně vzdálený nebo dokonce nedosažitelný. Představujme si, že bylo již miliony a miliony těch, kteří dosáhli spojení o Bohem a že byli také lidmi, jako jsme my. Na př. v Číně bylo miliony adeptů, o nichž na Západě se již dnes nic neví. Byli to vesměs žáci velkého mudrce Lao-Tse. A všude jinde ve světě ve starých dobách jich bylo také nesmírné množství. To mějme neustále na paměti a budujme v sobě víru tím, že o ni budeme nepřetržitě prositi Nejvyššího.

Víra je základem všeho od počátku, kdy jsme ještě jako malí školáčkové, kteří se učí psátí první písmenky, až k výšinám adeptství. Víra je kouzelnou hůlkou, která otvírá všechny zámky, je kouzelným slovem, které otvírá skálu s poklady, víra je sloup, na kterém stojí celá nauka všech náboženství, a víra je kotva, která nás udrží v klidu, když zevní svět okolo nás začne zuřivě bouřit.

Proto denně, ba co dím, každou hodinu, prosme Boha o silnou a živou víru, která skutečně přenáší i hory. Opřeme se o tato slova Kristova a dobře je vždy pamatujme. Bývá velikou chybou, že zapomínáme v denním životě na nejpřednější naučné výroky velkých Mistrů, které nám jsou vždycky pod-

porou ve všech nesnázích. Kdo podobné nauky v sobě upevnil tak, že s ním s r o s t l y, dosáhne všeho!

A aby toho všeho s pomocí boží všichni dosáhli, je upřímným přáním autora.

OBSAH:

	Str.
Předmluva	3
Bůh a stvoření světa	9
Složení člověka a neviditelné světy . .	19
Cesta k Bohu	23
O některých darech Ducha svatého . .	111
O vnitřním Slovu	126
O mystickém vytržení čili samadhi . .	129
Mystik ve světském životě	132
Jak dosáhneme nejlepších podmínek k Cestě mystické	145
O stycích s bližními	175
O některých pomocných prostředcích k úspěchům v mystice	181

KAREL WEINFURTER :

Tajná tradice
a učení Bratrů
Rosikrucianů

Kč 21.—

Silhuety
velkých Mistrů

Kč 10.—

Všechny tyto knihy vydala

EDICE PSYCHE

Praha XII.-Vinohrady, Šumavská 7.

**Knihy jinde
vydané Vám z ochoty obstaráme.**

Edice Psyché

„Mystika všem (zvláště rodičům)“ – K. Weinfurter

– populární a jednoduché objasnění mystiky a mystické cesty. Vhodné nejen pro rodiče, kteří chtějí svým dětem vysvětlit pojem Boha, Pravdy atd., ale též pro všechny začátečníky a hledající na Cestě k Bohu. Závěr knížky obsahuje výňatky z perského spisu *Oupnek'hat* s vysvětlivkami K. Weinfurtera.

54 stran, vazba brožovaná, cena 25,- Kčs

„Karma jóga (cesta k dokonalosti skutky)“

– Svami Vivekananda, přeložil K. Weinfurter

– spis indického světce, žáka velkého Rama Krišny. Přibližuje jednu ze základních indických jógických cest. Pomocí krásných příběhů osvětluje kniha pojem, způsob a cíl karma jógy, t.j. cesty skutků, která se hodí i pro dnešního člověka, který žije v rušném světě, a přesto chce dosáhnout Věčné Pravdy a Poznání.

102 stran, ilustrace, vazba šitá, brožovaná,
cena 34,- Kčs.

„Životní magnetismus (praktická příručka ke studiu a léčbě životním magnetismem)“ – K. Weinfurter

– kniha podává praktické návody, jak v sobě odhalit, posílit a využít léčebné schopnosti k pomoci svým bližním i sobě. Zobrazeny základní magnetické tahy.

202 stran, ilustrace, vazba šitá, brožovaná, předběžná
cena 60,- Kčs

Edice Psyché

„Astrologie všeobecná“

„Astrologie speciální“ – K. Weinfurter

– v 1. díle svazku je objasněna astrologie a její duchovní základy, působení planet na osud a charakter každého člověka. Druhý díl přibližuje působení a vliv planet na manželství, přátelství, cestování, nemoci, psychotronické schopnosti apod. a podává návod, jak vypočítat horoskop radikální a progresivní.

1. díl – 334 stran, vazba šitá, brožovaná, předběžná cena 100,– Kčs

2. díl – 277 stran, vazba šitá, brožovaná, předběžná cena 90,– Kčs

„Ohnivý keř (odhalená cesta mystická)“ – 1. díl

– K. Weinfurter

– základní dílo tohoto autora, které vyšlo i v angličtině a němčině. Podává dokonalý návod, jak dosáhnout poznání sama sebe a tím i poznání Boha jako Nejvyšší Síly. Je to nepostradatelná učebnice pro každého, kdo touží poznat Pravdu cestou praktické mystiky.

273 stran, ilustrace, vazba šitá, brožovaná, předběžná cena 70,– Kčs

V této edici dále připravujeme (rok 1992):

J. B. Kerning: „Testament“ + „Praktická mystika“
(2. díl Ohnivého keře) – K. Weinfurter

M. Molinos: „Duchovní vůdce, který odpoutává duši“

K. Weinfurter: „Ohnivý keř“ – 3. díl

„Stigmatizace čili jizvy ran Kristových“
„Mystický slabikář“ – 2 díly

K. Weinfurter: „Tajná tradice a učení bratrů
Rosikruciánů“

Dr. Ing. Dr. O. Čapek:
„Ježíš Kristus ve světle mystiky“

Na výše uvedené tituly z edice PSYCHÉ přijímáme závazné objednávky. Po vyjití jsou knihy zasílány na dobírku.

Edice Knihovna šťastných lidí

V této edici vychází tenké spisky důležitého a zajímavého obsahu, především od Karla Weinfurtera. Tyto spisky se nezasílají na dobírku, ale pouze na **předplatné!**

Předplatné na jeden spisek činí pro předplatitele časopisu Psyché 5,- Kčs, pro ty, kdo nemají časopis Psyché předplacen 6,- Kčs. Peníze zasílejte složenkou typu „C“ na adresu Nakladatelství Psyché. Dozadu na složenku vždy uveďte, za které spisky předplatné je!

V roce 1991 vyjdou:

K. Weinfurter: „Léčení duchovními čili magickými silami“
(léčba mumií, pranou, modlitbou, vírou atd.)

K. Weinfurter: „Telepatie“ (návodů k pokusům, ódické záření, magická zrcadla, proroci atd.)

K. Weinfurter: „Koncentrace“ (klíč k tajnému učení, cesta k Bohu, koncentrační metody atd.)

K. Weinfurter: „Zření světa neviditelného“ (jasnozření, psychometrie, astrální obrazy atd.)

Karel Weinfurter

CESTA KRÁLOVSKÁ
(Zlatá brána k mystice)

3. vydání

Vydalo Nakladatelství a vydavatelství Psyché,
Jablonec nad Nisou, Jindřichovská 23,
jako svou 8. publikaci, roku 1991.

Odpovědný redaktor Zbyněk Pavienský.
Obálku navrhl Vlastimil Vítovský.

ČTĚTE ČASOPIS PSYCHÉ

časopis věnovaný mystice a okultismu

Na jeho stranách naleznete výňatky z děl středověkých i novodobých mystiků (Jakub Böhme, J. B. Kerning, Karel Weinfurter apod.), obrazy ze života světců a světic, statě věnované spritismu, astrologii, indické józe, léčbě životním magnetismem atd.

Správně a šťastně žít Vás naučí ideje amerického okultisty Prentice Mulforda. Věčný život Vám pomohou nalézt praktické návody k mystickým cvičením, zpracované Karlem Weinfurterem.

Na pokračování vychází zajímavý článek „Proč se znovuzrojujeme?“ od Dr. Ing. Dr. Otakara Čapka a dále jeho kniha „Ježíš Kristus ve světle mystiky“.

Vše jednou měsíčně na 32 stranách.

Cena jednoho výtisku je 10,- Kčs + poštovné.

Vydává Nakladatelství Psyché, Jindřichovská 23,
466 02 Jablonec nad Nisou.